

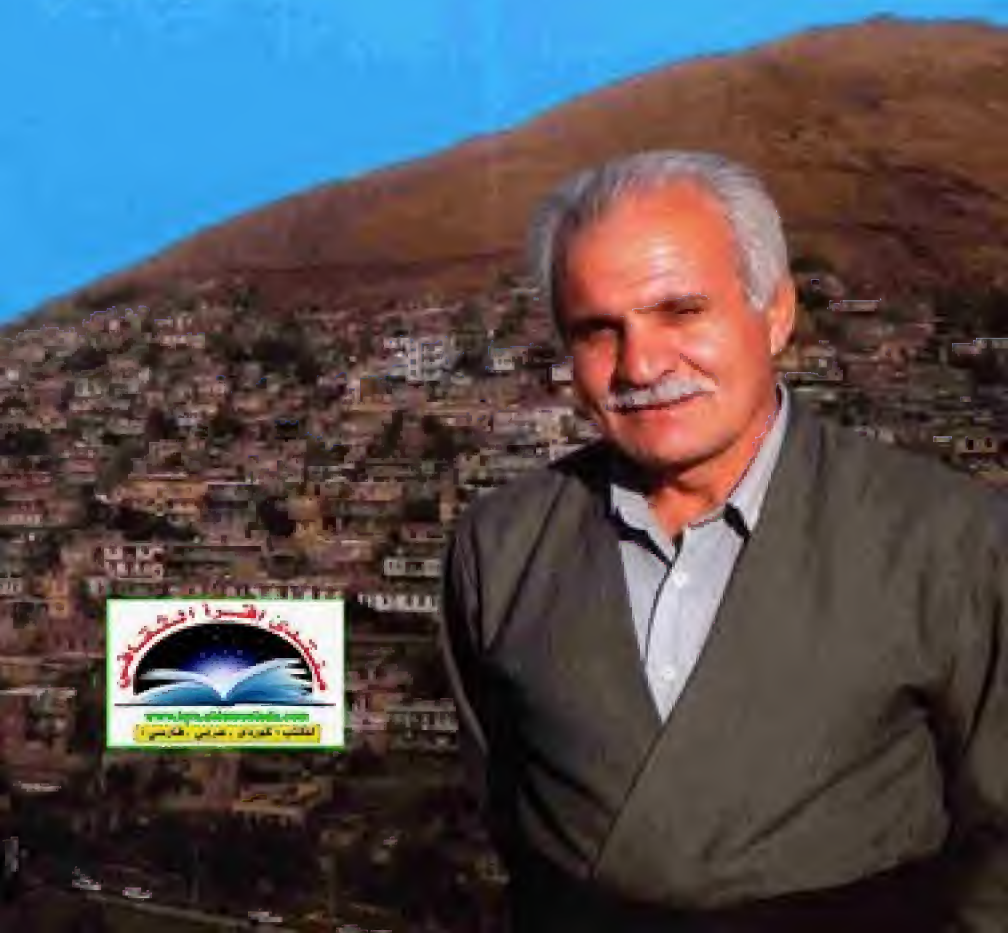
تصویر ابو عبد الرحمن کردی

ههواره

www.iraqimontada.com

پیشی جە شیرەکانو سووێمە، یەنەف رەسەن ناوادی

نامادە کەرەهی، ئادی سەنجی

لتحميل انواع الكتب راجع: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ الثَّقَافِي)

پرای دانلود کتابهای مختلف مراجعه: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ الثَّقَافِي)

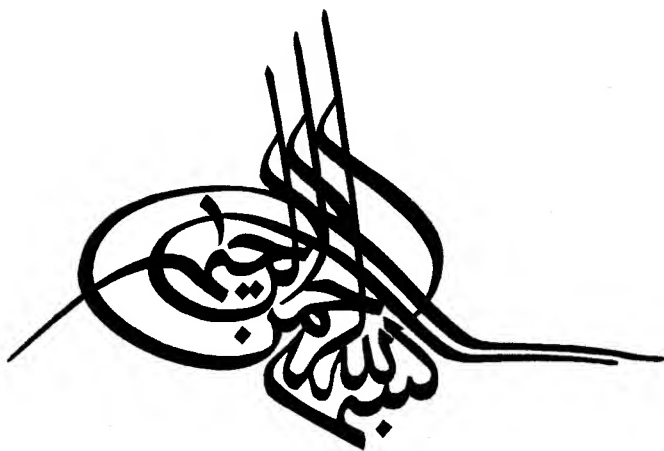
بۆ داگیرانی چۆرهما کتیب: سەردانی: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ الثَّقَافِي)

www.lqra.ahlamontada.com

www.lqra.ahlamontada.com

للكتيب (كوردی , عربي , فارسي)

به‌شهی جه شیعره‌کانو
موحه‌ممه‌د یوسف ره‌سولؑ ثابادی

لوار

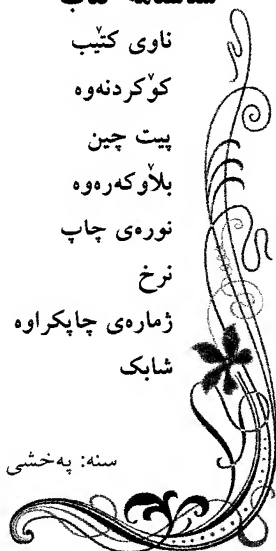
ئاماده‌ کهرده‌ی : هادی سپه‌نجی

سرشناسه	: رسول آباد، محمدیوسف ۱۳۳۱.
عنوان قراردادی	: هاوار به‌شهی جه شیعره‌کانو موحه‌ممه‌دیوسف
عنوان نام‌پدیدآور	: ره‌سول تابادی
مشخصات نشر	: کو‌کردنه‌وهی هادی سپه‌نجی
مشخصات ظاهری	: سنندج، آراس ۱۳۸۸
شابک	: ۱۴۵ ص
وضعیت فهرست‌نویسی	: ۹۶۴-۹۷۸-۸۶۲۰-۸۸-۷
موضوع	: فیپا
شناسه افزوده	: شعر اورامانی -- قرن ۱۴
رده‌بندی کنگره	: سپنجی، هادی ۱۳۳۵
رده‌بندی دیویی	: PIR ۳۲۵۶/الف ۵۷۴۳ ۱۳۸۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۹/۲۱۸
	: ۰۴۹۰۳۹۱

شناسنامه کتاب

ناوی کتیب	: هاوار
کو‌کردنه‌وه	: هادی سپه‌نجی
پیت چین	: سوران سپه‌نجی
بلاؤ‌که‌روه	: ئاراس
نوره‌ی چاپ	: یه‌که‌م ۱۳۸۹ .
نرخ	: ۲۵۰۰ تمه‌ن
ژماره‌ی چاپ‌کراوه	: ۲۰۰۰ دانه
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۸۶۲۰-۸۸-۷
	: ناوه‌ندی بلاؤ‌که‌روه:

سنه: په‌خشی کتییی ئیمام غه‌زالی - ته‌له‌فون: ۲۲۵۶۱۰۰ - ۰۸۷۱

۷	وهرینه
۹	زنده‌گی نامه
۱۱	به‌شو شیعرى کلاسیکى
۱۲	ناره‌زومه‌ندى
۱۳	نازاده
۱۵	نازیم چه‌مان
۱۶	ئاوات
۱۷	ئه‌سپهریز ماوا
۱۸	ئه‌ژناسای
۱۹	تورش‌ه‌لیم
۲۰	باد‌ه‌قوش
۲۲	به‌خشای
۲۳	به‌لا بگریم
۲۴	بو مه‌یلو له‌یلئ
۲۵	پیشه‌که‌م
۲۷	په‌یمان‌ه‌و ئه‌له‌ستى
۲۸	په‌یکى شه‌مال
۲۹	ترپه‌و دلیم
۳۰	تروسکه‌و ژبوای
۳۱	ته‌نیا تو بيشی
۳۲	جامو خه‌یالى
۳۳	چوارپاره‌و هه‌ناسه‌ی
۳۵	چه‌مه‌را
۳۶	داره‌که‌ی سه‌رکه‌ل
۳۷	دلى شه‌یدا
۳۸	دوله‌و میراواى
۴۰	ده‌لیل

- ۴۱ دیل
- ۴۲ رستاخیز
- ۴۳ روئی جه‌فا
- ۴۴ ساقی
- ۴۶ سرودی موعه‌للیم
- ۴۸ سه‌وقات
- ۴۹ سه‌ه‌ندؤ ئاواتی
- ۵۰ سه‌ه‌ندؤ شه‌وی
- ۵۱ سه‌یران
- ۵۲ شاخه‌وان
- ۵۳ شه‌مه‌و شه‌وقی
- ۵۴ شه‌وه‌و شه‌واره‌ی
- ۵۵ شیوه‌نو شمشالی
- ۵۷ عهد
- ۵۸ قه‌پانو ژیری
- ۶۰ فیراق
- ۶۱ کریکار
- ۶۳ که‌لاوه
- ۶۴ گلاراهه
- ۶۵ گولی ته‌وحید
- ۶۶ گولی‌پوه‌م دا ده‌مو وایو
- ۶۷ که‌دای شار خه‌م
- ۶۹ لوره‌ی هه‌ناسه
- ۷۲ مانگه‌ی توری
- ۷۳ محمد (ص)
- ۷۴ مه‌لو خه‌یالی
- ۷۵ میراق

۷۷ میراو
۷۹ نامه
۸۰ وایه و بولبولی ژیری
۸۱ وه هارو عارفان
۸۲ ویم و سه عدی
۸۴ ویم و مه وله وی
۸۷ هوبه و ته شقی
۸۸ هوبه و عومری
۸۹ هه وارو ئاخی
۹۰ یارو ته مینی
۹۲ یانی راس بو ؟!
۹۳ یوسف نیشانی
۹۴ یه ک وه یه ک
۹۵ به شو شیعره تازی
۹۶ ئیش
۹۸ چه میو ژبوای
۹۹ دهر به ندیخان
۱۰۰ شاعیر
۱۰۱ فه له که
۱۰۲ وراوی
۱۰۳ ویم و میرزاو پاوهی

- هه ناسهی نهی ۱۰۷
- به شو دوه بهیتی و یه ک بهیتی ۱۰۸
- کاک یوسف جه که لامو چند وه شه ویسی ۱۱۵
- چنده عه کسی جه کاک یوسفی ۱۴۰

ياھو

قەلەمەو تاسەى چەنى شەو دەمى سوّحى و تەنى كيشاى
 روّحى جە لەشى مانىاو كەلارو سەرو گوّمە چەم كەوووكى
 ھەناسەى مەسپارم بە پەنجەو وەشەويسى تا ئىجارە روّشى روّ
 جە ئاينەو ھەورامانو ئەشقى شەوقش لاپال و لوتكە و دەرو دەشتى
 بلاونووو گەرماو ئەویندارى زوانى پارا و شیرینو وەلاتە كەيمان جە
 گلوو شەو بیدارىنە چەنى قرتەو چەمى ولە ھەنارى و گوپكەو
 گولّى جە تولە راو ئاواتیەنە دیمەن و گەشو ویش وردە وردە جە
 پەردەو شەوى رەشى بە قاقبو ژەرەژى لانسارى جە ویر بەروووو تا
 جاریو تەر خەرمانەو مانگى پردیو جە خورەو شەراوو تافگەى و
 وەرراو و شاھوى شاواشو باخچەو كوردەوارى كەرۆ ، ئارۆ بە باقیو
 گولّى بو وەشى و رەنگینى جە باخەوانەى كە راو ئەشقى و سوزو
 نیشتمانیش ھەمیشە چەنى دەنگو ئاوازو شەعرەكانش گوّشو دلیمان
 زەرەنگیو میمانو شەمەى ئازیزی و ئازاو ئەدەب دوّسینم تا ئیشو
 تەنیایى ویمان جە كوچو شاعرو ئەدیو شارە كەيمان بە دەفتەرەى
 جە شەعرەكانش كەرم دیارى و بە گول گەشتەى جە بادەو هاوارو
 كاكە موحەممەد یوسفى رەسول ئابادى پەى ھەتا ھەتایەن ئاواتە
 بەرزە كیش بشوارم سینەو یادیەرەو جە ساحیو دەسلاتی ئاواتو
 بەھەشتى بەرینیش پەى داوا كەرم .

ئەرچى پەى ئەمنى كەم بەزاعەتى كە ویم یو جە شاگردەكانو
 كاك یوسفى مەزانو فرە سەختەن تا باسو ئا ئازیزیە پا جورە كە

هه ن وه بي كه رونه به لام وه سفو ئه من چكو و شان و مه قامو
 ئه ده بي ئاډي چكو ، به راسي زه مين تا ئاسمانه ن ، كه م كه سه ي
 هه ن كه كا كه يوسفش چه م

په نه كه و ته بو يا شيعره و په خساني ئا نازداره يشه وه ني بانيوه و
 نه زانو ئا ئينسانه دلسوزه كي بي و حه قشه ن جه داخو كوچي
 ناوه ختيشه نه سيروان هه لسي بمجوره و شاهو ئه وه لين وه هارش
 حه سره تو بي يوسفيه نه تيكه لو ته م و مژي كه رو و ناله ش چه ني
 به رقه هه و ره تريشقه ي زامو دلو ئه ويندارانش تازه كه رووه .

په ي فره ته ر ئه ژناساي شاعري نه مر كا ك يوسف ي ره سول
 ټابادي ده س نويسه كه و ويش مه وزم وه رو چه مو بينه ران ، وه
 سپاسو ويم پيشكه ش و ئا كه سانه كه ياري ده ري بيني تا ئي
 ده فته ره جه شيعره كانو كا ك يوسف ي چاپي بكريان و به تايبه ت
 سپاسو هامسره ره وه فاداره كي ش داده مانازه و كا كه مه هدي ، داده
 ميديا ، داده هه وليره و داده رو شنا زاوروي ئا مه رحوميه مه كه رم و
 برايانه ي وه شه ويس كه يارمه تيشان دايمي .

به سپاس هادي سپه نجي

یا هو

له سالی هه‌زارو سی سهدو سی و یه‌ک له تاریکه شه‌ویکی زستان دا له شاری کرماشان چاوم هه‌لینا و که‌وتمه گیزاوی ژیا‌نه‌وه ، ئەو سهرده‌مه بابم نه‌فی کرابو و له گهل ئوبوزوسیونی هه‌ورامان له ره‌وانسه‌ر جی گر بون . مه‌ته‌ریزی دژایه‌تی له گهل سولتانی هه‌ورامان و ده‌ره‌به‌گایه‌تی ره‌وانسه‌ر و پاشان کرماشان بو .

بابم وه‌کو ماموستا و به‌رپرسی قوتابخانه‌ی ره‌وانسه‌ر گرنگترین ئه‌رکی خه‌باتیشی به‌ ئەستوو هه‌بو . پاش چه‌ند روژیک بنه‌ماله‌ بو ره‌وانسه‌ر گه‌راوه‌ته‌وه و له شه‌ویکی ته‌نگه‌به‌ر دا چیژنی ناو نانیان بو گرتوم و ناوی [موحه‌ممه‌د یوسف]یان لی‌ ناوم.

پاش روخانی ده‌ره‌به‌گایه‌تی گه‌راینه‌وه بو شاری پاوه و له پال قه‌لا‌ی خوشه‌ویستی شاهو نیشته جی بوین .

قوتابخانه‌ی سه‌ره‌تاییم له قوتابخانه‌کانی سه‌عدی و زیایی ته‌واو کرد و سی‌ساله‌ی ناوه‌ندیشم هه‌ر له پاوه (قوتابخانه‌ی موحه‌ممه‌د ره‌زا شای ئەو سهرده‌مه) خویندو پاشان بو وه‌رگرتنی شه‌هادی دیپلوم دو سالم له کرماشان بوارد و سالی دواییشم برده شاری هه‌مه‌دانی دیرین و له قوتابخانه‌ی ئەمیر که‌بیر ، دیپلوم وه‌رگرت .

پاش دیپلوم هه‌وای هه‌نده‌رانم که‌وته سه‌ر که به هه‌ر حال ریک نه‌که‌وت و ناچار ریگای سه‌ربازخانه‌م گرت به‌ر .

ده‌ورانی سه‌ربازی سالی ۱۳۵۴ ک.ه- دوایی پی‌هات و گه‌رامه‌وه بو زید و مه‌ته‌ریزی قوتابخانه‌م هه‌ل بژارد و وه‌کو ماموستایه‌یک ئه‌رکی خزمه‌تکاری گه‌لم گرت به‌ستو . سالی ۱۳۵۷ ک.ه- روم کرده شاری سنه و زانکو‌ی ئەده‌بیاتی سنه . پاش ترمیک و سه‌رده‌میک زندان و پاشان سه‌رکه‌وتنی شو‌رشی گهلانی ئیران و پاشان شه‌ری نیو‌خۆیی، سنه‌م به جی هیشت و

گه‌رامه‌وه پوکی دهرس‌وتنه‌وه . زانستگه‌کانی ئیران داخران و تا سالی ۱۳۶۳ له خویندن دور که‌وتمه‌وه . تا له و ساله‌ دا دیسان چومه‌وه زانستگه (زانکوی ته‌ده‌بیاتی تاران) و له سالی ۱۳۶۵ شه‌هاده‌ی لیسانسم وه‌ر گرت و پاشان دو سالی‌ک له کرن‌دی روژئاوا له خزمه‌ت برا کورده‌کانم بوم .

موحه‌ممه‌د یوسف ره‌سول آبادی

بہ شو شیری

کلا سکی

〈 ئاره زومه ندی 〉

بو با بوت کەرو با بوت نەمانۆ	با بوت بە فدا با بوت بنمانۆ
ئاره زومه نـذیت پروسـنانۆ	ئاخ پەهی نە سیمی گرم برفانوۆ
رو لاشو جه ستەیم سەرە گیجه شهـن	دهی لاوهر مه یلیت ، با گیجش سانۆ
گلپه و ئاواتو ماچه و چه مانم	بهل سروه و ئه شقیت شه ونمی شانۆ
هر سونی وه سین ، شه مالت با بهی	نامه و نه مامو مه نه یمان وانۆ
ئەنا که واوو ‹ مهی زه ده ‹ و مه یلی	بهش ئازیز مه که و مه کهی بکیانوۆ
بی تو هه وارو ویریم ویرانهـن	بو با بوت کەرو با بوت نەمانۆ

< ئازاده >

ئازاده‌نان ئازاده‌نان ، مه‌ستی خودایی باذه‌نان
عاشق به ساقی سادّه‌نان ، ئازاده‌نان ئازاده‌نان
نامن به سهر ئامان وه‌لآت ئه‌ی شیهره‌که‌ی ویّشه‌ی وه‌لآت
چیشم بیو که‌رو فیدآت ! ها روحه‌که‌م ئاماده‌نان

من دوره‌نان چه‌م سوره‌نان ، په‌ی دیدّه‌نت مه‌سروره‌نان
هه‌رچندّ جه نوری دوره‌نان ، مه‌نسوره‌که‌ی حه‌ق دادّه‌نان
ده‌س ده‌س جه کوّ شاهو نشین ، ها دام چنوری نازه‌نین
تا واچو ئه‌ی شیرین جه‌مین هیشتر فه‌راڤی یادّه‌نان

دل بیستون ئاساره‌نان ، تیّشه‌ی خه‌می ئازاره‌نان
گیری ته‌نافی یاره‌نان ، دوکی خه‌مان باداده‌نان
دل به‌سته‌نان دل به‌سته‌نان ، ماری فیراقی گه‌سته‌نان
ئیسه وه مه‌یدان وه‌سته‌نان ، ئینه‌ن ده‌رون ئاباده‌نان

ئهر وهر جه غه‌رب ئاوانه بوّ ، یا شه‌رقه‌نه ساوانه بوّ
شیوه‌ش چه‌نی < طه' > نه‌بوّ ، چون توّ جه دوری ئاده‌نان
ئه‌ی یاره‌که‌م ! ئه‌ی یاره‌که‌م ! ئه‌ی یاره‌گولّ عوزاره‌که‌م
ئه‌ی سه‌روه‌رو سه‌رداره‌که‌م ، گیره ده‌سم ئوفتاده‌نان

تو کامه مه‌ی نو‌شای مه‌گه‌ر ، پاسه جه تو که‌ردش ته‌سه‌ر !
 با گورج ئه‌من بینو که‌مه‌ر ، ئه‌منیچ گول بونیاده‌نان
 سه‌د مه‌رحه‌با ته‌حمه‌د سپا ! دیدم به‌یادت ده‌و جه‌لا
 په‌ی موسته‌فا بونه‌ سپا ، هه‌رچند سواری سازه‌نان

ئه‌ی تو سه‌لاحی دینه‌که‌م ! ئه‌ی خه‌نجه‌ره پر قینه‌که‌م !
 ئه‌ی ره‌هنمایی ژینه‌که‌م ! قرته‌ی چه‌می خه‌م زاده‌نان
 هاواره‌که‌م یاوا ته‌گه‌ر ، بنمانه را ئه‌ی راهبه‌ر ...
 جه‌ی پاوه‌نه بی‌پا ، وه‌سه‌ر ، ئه‌ر به‌و وه‌خاکت شاده‌نان

هاواره‌نان هاواره‌نان ، هه‌وری په‌ری وه‌هه‌ره‌نان
 بی‌داری داری یاره‌نان ئازاده‌نان ئازاده‌نان

« ئاوات »

چوزه‌و وه‌هاری ته‌ژنه‌و وه‌رواوی
 کیشکچی و که‌لو مله‌و ژيانی
 تۆمه‌و دلۆه‌شی به‌هر سه‌بوری
 بۆلۆلو عه‌شقو باخو ئازادی
 وه‌ری وه‌رمالۆس ته‌نیش کیشاوه
 چوزه‌جه‌ کاوان تۆمه‌نه‌ سارا
 که‌لی کیشکچی جا سۆزش وه‌ر دان
 بۆلۆل مه‌ناره‌و گۆلی سه‌د ره‌نگی
 رو، یه‌خی شه‌ویش یه‌کجاری چاک دا
 ژیاوی دسش دا زه‌نگۆلو راسی

سه‌ر بیه‌ی ساوی، تاوی، نه‌تاوی
 به‌هر حال یاوا کو هه‌ورامانی
 بو بیه‌یش دابی وه‌شاره‌زوری
 هیمای سه‌رسامو رو نامورادی
 هه‌ناسه‌و عیسایش دا وه‌ده‌م واوه
 یانه‌و ئاواتی به‌دل و نارا
 به‌هه‌وای کاویژ دامانی زه‌ردان
 خنیکیا به‌ده‌نگ نه‌وای بی ده‌نگی
 چه‌پۆله‌وه‌ روی وه‌رمی نمناک دا
 نه‌مه‌نه‌ شوئه‌و خوف و هه‌راسی

〈 ئه‌سپه‌ریز 〉

شنه‌ی دهم به‌یان فه‌رح ئه‌فزای دل
 کوله‌کی و که‌پره‌و سایه‌و نه‌جانی
 چه‌پوکه‌و مه‌رگ و ددانو که‌نه‌ی
 وه‌ری سه‌رفه‌راز ، شه‌وی و به‌ردی
 نیشانیو عه‌شغو ، هه‌ورامانیمان
 هیممه‌ت گول گولین سه‌رمه‌شغو هه‌نگان
 نمونه‌و مه‌یلی و وه‌شه‌ویسی و لان
 تانی و بی چه‌می ، تاقمه‌و میران
 وه زور بازوی چندی‌ته‌ر چون تو
 که‌وتینم وه به‌ند که‌مه‌ند وه دی‌وا
 هاز و هه‌ناسه و بلوق و ته‌وان
 زینده‌که‌روه مه‌یلی و به‌رده‌ی
 وه‌سه‌ن په‌ی مه‌نه‌ی و هه‌زاران شاری
 بتلیان چه‌نی هه‌ناسه‌ی سه‌ردی

ئه‌سپه‌ریز ماوا ! هه‌ست پاریز مه‌نزل
 گه‌رده‌ن ریش وه خار ، کی‌شه‌و وه‌لاتی
 هه‌ره‌س لاده‌رو هه‌وارو مه‌نه‌ی
 میرئاوو باخو ده‌گای رو زه‌ردی
 ئالایه‌و به‌رزو مد‌رامانیمان
 وه به‌ند سپارو لاوه بی‌ره‌نگان
 رانماو هو‌به‌و عه‌شغو په‌پولان
 شالیاری نو ، ده‌س گیرو پیران
 به‌ل ئاوه‌دان بو هه‌ورامان جه نو
 خو چیمه‌و لاوان نه‌مه‌ند وه هی‌وا
 ویت و غیره‌ت و قه‌له‌مه‌و زوبان
 حسکه‌حسک و هه‌ی ، به‌یر به‌یر و ده‌ی ده‌ی
 با زانا به‌راس چون تو سه‌رداری
 با تالان که‌ری غیره‌ت و مه‌ردی

۱. بی چه‌م و ئاوروویی جه که‌مه‌ته‌ر خه‌میه‌نه (بی خه‌می)

۲. دلوق

۳. وه‌سین

« ئه‌ژناسای »

داران ، وه‌هاران یاران مه‌ژماران
ئیسال سهرداران وارن مه‌واران
گه‌لا و له‌ق و پو ، تو لو سه‌وزایی
بی تو وشکه چو و مه‌رده‌ی مه‌زاران

پشته په‌شتاوپه‌شت به یاران بی شاد
به سوژه و بیلی ده‌رونش ئاباد
باخ و دار و شاخ هه‌ر تو‌ش مه‌نده‌بی
تویج شیه‌ی ، زه‌حمه‌ت وات گه‌رده‌ن ئازاد

داخم کئی ته‌ر بی ژیوای بژناسو
چون تو شه‌و و رو‌ش ، بنمانو ئاسو
به سوژو سینه‌ی ئاینه‌ی مالو ،
به مه‌رده‌ی ، ژیوای نو‌شو و نه‌تاسو

ئازیز ئاخ باخ داخی هيجرانت
ته‌لان و باوه‌ر قاخی هيجرانت
که‌ویلۆ ده‌ره‌ی یاساخو دوریت ،
خه‌زان ، زه‌ردی ، خه‌م ، چاخی هيجرانت

< ئورشه‌لیم >

موشه موش ، موشو موشه‌ی زیاه
 ئورشه‌لیم تاوو تاوانیش نه‌وی
 روچنو روحو رو‌جیاری ته‌نگه‌ن
 ته‌په‌و ده‌هوئی نه‌هه‌رلا به‌رزهن
 وه‌رکه‌وت و وه‌رنیشت لاده‌گاو عه‌شقی
 ئاخ ئاخ و داخ داخ ، بی وه‌نه‌وای باخ
 داخم بو کوردی راو باب‌ه‌یش گیرو
 شه‌رو شه‌مشه‌مه‌و شه‌ویش کولیاوه
 تیخش جه‌مازی <رامی> زیاه
 مه‌ر دید‌ه‌و دینی بدیو وه‌لاوه
 هه‌ر ترپه‌ش ماچو: خالی بیاوه
 گیره‌ن به‌زه‌نجیر پیا‌نماوه
 مه‌ردی قاخ مه‌نه‌ی یاساخ که‌لاوه
 ته‌ک دو وه‌سه‌رته‌ک مه‌ردی قه‌لاوه؟!

۱. تاریکی ، سته‌م

۲. رام الله

۳. ناتوانی برخی قدرت های زورگو که هر نعرته آنها ناتوانی آنها را می‌رساند

« بادّه‌قوش »

با بادّه‌قوشو هه‌ناسه‌ی سه‌ردیم
تا تاجه‌و سه‌ره‌و دیاکو وه‌ریم
به تیره‌و به‌یسه‌و نیگا‌و ناحه‌زان
هه‌ساره‌و سو‌خو ئا‌واتو شادّی
سو‌اره‌و سمکو‌و ئاره‌زوی وه‌زان
وانو خه‌یالیم ده‌یری و دیوانه
تریفه‌و مانگه‌و وه‌هارو دادّی
سنه‌و ئومیدیم ، سونی که‌رد یانه
قه‌تاره‌و قه‌لو ریا و نه‌زانی
ده‌واره‌ی ره‌شه‌و جه‌وری ویمانی
وه‌یوه‌ی ناکامه‌و هه‌هارو زاری
بی شیخ و ملّا به‌دردی کاری
ته‌سپو سه‌ریاسی و مله‌و پالنگان
قیژو چه‌قه‌لی و پریکه‌و وه‌رگان
سه‌یرانگه‌و چه‌مان ، دره‌و ده‌هاله‌ن
بادّه‌قوش ! یارم ! ها ویرانه‌ی نو

به‌ی وه‌که‌لاوه‌و سینه‌ی پر دهردیم
بورو به‌قوقو ، ژبوای بی دهریم
دیوارو قه‌لاو بیناییم ته‌زان
بی به‌ئاوه‌نگه‌و پیشه‌واو یادّی
نه‌ته‌نگ دهره‌ند ، خو‌ی بی ئاوه‌زان
دور جه‌ئاوایی شیخی ویرانه
بی چه‌مه‌ریانی مه‌رگو ئازادّی
دیو هه‌وارش وست ته‌و هه‌گمه‌تانه
موژده‌و خه‌میش به‌رد په‌ی پالنگانی
بی‌نه‌ن ئالایه‌و هه‌لو هیلانی
دهره‌ند بازیان ، بی بازنه‌و یاری
مه‌تلیو چه‌نی زامی ته‌و‌گاری
نه‌بای سواری ، کوته‌لی گهردان
خه‌م و چه‌مه‌ری و ته‌م و هه‌ورامان
هه‌مرازو ته‌داو خاکیم هه‌ر هاله‌ن
ئینه‌ شیعره‌و ویم ، کامه‌ن شینو تو ؟!

مرواری و ژبوایم وه‌تای خه‌یاله‌ن
به‌ل به‌ی جه‌لاوه ، له‌یلی به‌رو رو
جه‌ناقو خونه‌و هه‌له‌وجه‌و یادّی
پاچو عه‌جوزان په‌ی نامورادّی ،
نه‌خونجه‌ی ، هه‌زار ، نه‌گول ، چنډه‌زار
چ جه‌وری ؟ جه‌هه‌ر ، تاکه‌ی ؟ روژگار
بادّه‌قوش ! واده‌و ته‌ک هاوارپوه‌ن

هه‌ر وه‌مو به‌نده‌ن ، ئومید به‌حاله‌ن
لاشه‌و مه‌جنونیش جه‌دیوی سانو
تافه‌و هوناوه‌و که‌له‌و فه‌ره‌هادّی
ته‌شکاوا فه‌رقو گولو ئازادّی
نه‌مه‌رگی ، سه‌دمه‌رگ ؛ نه‌سه‌دمه‌رگ ، سه‌دشار
نه‌جه‌یه‌ک زالم ، هه‌زار وه‌رگی هار
وله‌زه‌ردپوه ، مه‌نه‌و شارپوه‌ن

تو قوقو، ئادیچ، ویش هاواریوهن
 وه یوهو مهینه تیو چه سره تو تاسه ی
 مهر بان مه ناره و به یانو خه می
 ئه دآو گورالآن، نه چاشوی ته م بی
 وارده و بولبولیم، باروت و سه م بی
 په ی سوته بآلی، مایه ی په روازن
 گولی کو ساریم بکه رو په پر په
 دهم به ئاههنگی (الله اکبر)
 سه د سهر بهر مارو، به عهتری خه نجهر

من لایه لایه م، نآله ی زاریوهن
 په ی زه ماو هه ردو هه لسو هه ناسه ی
 زوانو قه لسه میو ده واته و ده می
 رو لوه و ولاتی، تا بی، هه ر خه م بی
 به زمو گولزاریم، شین و ماته م بی
 به لام (اَنْ نَمْن) دلوهشی سازهن
 به لی، تا دوژمه ن خونچی بورو سهر
 نه پای مه تاره ی و ولاتی دل بهر
 نه جای هه ر گولو خونچه، وه شبو ته ر

〈 به خشای 〉

تیکه‌ی نیمه‌ژاو چنده به خشامان
به رواله‌ت نامه‌ی که ره‌م نه خشامان

بالاو ئیسحانیم به‌رز ئاما وه چه‌م
تا رام که‌وت وه لای نه‌مامان چه‌م

که چیش تلای قال پاشان وه پای یار
نه‌دان وه خامی ته‌قای یه‌ک دینار

واتم ئهری دل بادی دنیایی
گیروده‌ی هه‌سار مه‌یل ته‌نیایی

خاس بدیه‌و ، عه‌شقی ، ته‌مام بژناسه
عاشق گیان مه‌دۆ به‌هه‌وای تاسه

« به‌لا بگریم »

به‌لا بگریم وه‌کو هه‌وری به‌هاران
 خه‌زانی پر سته‌م ئاوا به‌جاری
 گول و گول‌خونچه بو میوانی ئیمه
 شه‌وی ئارام و بی ده‌نگی به‌هارم
 خوداوهندا گوناهم چی بو ئاخو ؟
 له‌بو بی که‌س گه‌لی کوردی هه‌ژارم
 ده‌ساقی دل فیدات بی تیکه‌جامی
 چ ده‌ردیکه نه‌زانی وا به‌که‌لکه

ده‌چون نه‌مرم له‌داخی مهرگی یاران
 هه‌زاران بولبولی له‌واخه‌تاران
 که‌چی خوینی دل‌ه‌نافه‌ی ته‌تاران
 ئه‌وا خنکا له‌قولپه‌ی خوینی یاران
 که‌وا به‌ختی ره‌شم بو به‌رده‌باران
 نه‌بو ده‌نگی به‌رامبه‌ر زور داران
 له‌سه‌رخو با نه‌بم وه‌ک هوشیاران
 به‌تاله‌سه‌د که‌هاوارت له‌زاران !

﴿ بۆ مه‌یلو له‌یلی ﴾

یانهو ئاره‌زوی ماقو گمیوه
 گو‌شش شل که‌رده‌ن په‌ی گرو‌گالی
 ماتهن بی‌ده‌نگهن جه سو‌زه‌ی سوری
 هه‌را‌له‌ ماتل عی‌سای نه‌فه‌سین
 بی‌نه‌زه‌ر به‌دل‌عه‌ش‌قبازی که‌ر
 تو‌قو‌خه‌مباری که‌رو‌ئاواره

بی‌شکی‌ئاواتی واقو جمی‌وه
 هه‌لو‌هه‌وارو گو‌را‌له‌ی ئالی
 خونچه‌لج به‌سه‌و شنیاو چنوری
 سه‌حه‌ر! بی‌مه‌یلی هه‌تا که‌ی وه‌سین
 دهم به‌هه‌وای له‌یل، دل‌نه‌وازی که‌ر
 با بو‌ی مه‌یل له‌یل به‌له‌نجه و لاره

«پیشه‌که‌م ...»

به‌که‌م دایم له داخت ئه‌ی برا هه‌ر زاریه
به‌که‌م پر نیسه ئیشی چونکه زامم کاریه
دومی چاوم له خوینا خه‌وتوو نوری نه‌ما
یری گونام که برینه ، هونی چاوم جاریه

ها بلیسه‌ی ئاگری ئاه و هه‌ناسه‌ی بی‌وچان
قرچه قرچی خسته دل ، گوی بگره چون هاواریه ؟
باخی زینم چون نه‌بی ژاکاو و سیس و ره‌نگ زه‌رد ؟
وا گولی لاله‌ی ولاتم ره‌نجه‌رووی زور داریه

یه‌خه‌ی خووی دا دری روژی به‌هار مهنی نیه
س گهرن چونکو شه‌فه‌ق خوینی شه‌هید ئیقراریه
ی تابان با له داخان ری‌ی بیابان به‌ر نه‌دا
که شین‌گیر گه‌لی‌مه کایناتی باریه

خه‌م ده‌بارم ئه‌ر به زارم ئه‌ی نیگارم قه‌د نه‌لی‌ی
بو مه‌قامه‌و گه‌نجی دونیا ، نا ، ده‌رون زه‌نگاریه
تا بووین هه‌رگیز نه‌ماندی شادی و سه‌یر و سه‌فا
تا بووه دونیا برا بو مه ، ئه‌مه ته‌تواریه

ی ده‌ست و ته‌وقی پی دایم له گه‌لمان هاو ده‌مه
ه‌زانم زولمی ده‌وران به‌ش به‌مه ، یه‌کجاریه
ی کو‌ن سارپیش نه‌بو ، وا زامی تازهم هاته سو
ر بکه‌ سینه‌ی هه‌له‌بچه چون فه‌واره‌ی ئاریه !

نه‌ونه‌مام و گول به تیکرا وشک بوون سه‌وزه نه‌ما
 ره‌نجی سالان چو به تالان ، ژینمان ناچاریه
 قه‌د مه‌خو خه‌م ته‌ی براده‌ر روحمی یه‌زدانت به‌سه
 خو ده‌بینی ده‌نگی موسلیم چو له بو‌ت هاواریه ؟

با وه‌کو شیرین له فهرهاد ده‌ستمان لیک به‌ردرا
 که میراقان چنگ له ناقن که‌ی هه‌وای گوفتاریه ؟

‏ ‹ په یماننه و ته له سستی ‹

سه د سال دمای مهرگ ته ره بهی وه گلکووم

وینیم چون لاله ، دل وه داخ تووم

جه ته له ست داخ ت وه دل سه نده نم

مهرگ چه نی تاوو جه دل که نده نم

من ‹ بلی ‹ واتم هر چند گرانه ن

به لام تا مه حشر دل وه په یماننه

﴿ په یکی شه مال ﴾

شه مال دل په رهن شو وه لای ئازیز ده خیلن ، دیدّه هونش جاریهن
 نه جای من ماچ کهر خاک پای ئازیز ده بی مودارا ، تهی کهره سارا
 نه دل جا گرتهن ، ته مه ننای ئازیز تا وهخت وه لاشهت راحه تی بدهی
 دیدّهت هوړ نه یو ، تا ماوای ئازیز جا توژی جه خاک پای ئه و نازداره
 روښن کهرده بوته چه م ، نیگای ئازیز باوهر با شانوش وه دلهی زارم
 تیکه ل چه نی مسک حه ی سیای ئازیز به لکو دیدّه و دل سه بوریشان بو
 کهروش سورمه ی چه م ، توتیای ئازیز ها وینه ی یه عقوب نه مه ند بیناییم
 وه بو ی پیراهن پر به های ئازیز (هاوار) یوسفم ، یا ، هه وای ئازیز

« ترپه‌و دلیم »

هه‌رال‌ه‌و دارو ئاواتی گه‌شیم	وه‌رو سه‌رکه‌لو وه‌هاری وه‌شیم
سروه‌و سه‌ه‌رو سه‌ربه‌سی گیانیم	شنه‌و هه‌وارو به‌رزو ره‌وانیم
ترپه‌و دله‌که‌ی ئاواره‌و ویریم	پر شه‌و بینایی چه‌می ته‌سیریم
من خاس مه‌زانون ئیشت کام ئیشه‌ن	مه‌زانون دلت کام تو‌می تی‌شه‌ن
به‌لام ئازیم ! یارم یاری‌وه‌ن	دوسی دلسوزم که‌رم داری‌وه‌ن
تو‌مه‌و تو‌مید‌ی هه‌ر به‌ویش مه‌ریو	دید‌ه‌و ئاره‌زوی هه‌ر پا‌دی مه‌دیو
نه‌که‌رو ئازیز لیش فه‌راموش بی ،	به‌ذیک‌رش دایم ده‌رون وه‌جوش بی
بزانه‌هه‌ر ویش کارساز کاره‌ن	باقی بی‌کاره‌و بی‌ده‌س و خواره‌ن

〈 تروسکه و ژيوای 〉

چوزه و ئاده می تا ده مش داوه
 به تروکه و ده مو هه ناسان گرا
 قالبو ماری و روخی شه یسانی
 دارو هه رامی سیوه رش پاشا
 داخم ریوازو هیجرانی کام بو
 گله و شمشالو هاوارو خه می
 به هشت و عیش و سه یران و شادی
 نه تاوای نه جای ئازار بنیشان
 تا بازرگانو هه لس و هه ناسه ی
 پهری هه مده می دوغاش بهرزو که رد
 به لی ئازیزم گول وهی شیوازه
 گول ویش مه زانو، بولبول بیذار به
 بگیهره ده سو گولی نازاری
 به لام بزانه به هه شت و (رضوان)
 مشیوم مهردانه مامه له بازی
 چریکه و مه یلی بسپاره وه گول
 مه ناره و خونچه و عه شقی بسازه
 (لیز لقونک) یارو هه ناسه ییش
 که شتی (صلو) یادو یه زدانی
 زه نی ته دانه په ی بیه و بینه ی
 گولزاربو خونچه ش ته داو بیه ی بو
 ویش مه شیو قه درش نیگا بدارو
 به په رده و دینی قه درش پاریزو
 تا بان ریوارو ریوازو یاری

ته نیایی خه می زامش کولیاوه
 سه وزه و خه یالو و یارای پرا
 بیی هه مده مو بابو و ئنسانی
 په ی قه تلو شادی سه د چاقوش کیشا
 که لو جیایی که ی که ل وه کام بو
 بی به ریوازو ده نگو ئاده می
 چه نی ئازیزو پیسه و ئازادی
 تو ی په ترو وه روی ته نیایی کیشان
 داش وه بازارو گره وه و واسه ی
 تا هه وای حه و نه حه لقش ویه رد
 چه نی بولبولی بی هه م ئاوازه
 په ی به ناو ژيوای زو ده س وه کار به
 که ره ش هه م یانه و شه و قو وه هاری
 به سه و داو عه شقی دریان وه تاوان
 جایی په ی واسه و شه یسانی نازی
 ده ریو زانایش باوه ره وه قول
 گولوش پاشه به سهروه ی تازه
 (انالله) بو (سدر) هه تاسه ییش
 په ی ئاسمانی به رو مزگانی
 خونچه و حه وای تا گولو تامینه ی
 هه میسه کارش گولاو رییه ی بو
 دلسوزیچ حرمت وه پاش بوارو
 یاوه ریچ دانه ی دل وه پاش ریزو
 چه نی ده لیلو قافلوه وه هاری

〈تو بی‌شی〉

تاریکه بی و هیچ ته‌نیا تو بی‌شی
دل چله‌کیاره و ته‌نیش کی‌شاوه
گیان به گرو‌گال به گاله‌کوئی
چم لاش کرده‌وه سه‌ره‌ش سر مه‌نه
وینه‌وه عه‌ودا‌لان شه‌وگم بی شاهو
ئای چنده‌م چری ده‌رویش وه‌یسی هه‌و
ده‌رویش حه‌مه‌یلی هه‌لای ئاواره‌ن
ویچم سوارو سوب شنه‌و به‌رزان
چوزه‌و چنوریم لادا تو بی‌شی
شه‌که‌تی لاشه‌و شه‌ویارانم دی
به بزوه‌و وه‌ری خه‌نده‌م هو‌پرپرا
بیانی هه‌مپاو پیانو سو‌حی
تا ده‌نگو زه‌نگو ویه‌رده‌یم نو‌شا و
دل ته‌نگی خونچه‌ی بی پر مه‌و خوه‌ی
سینه‌زه‌رینی ئاوات ورازی
مه‌ناره‌ی ئاشق به ئازیز ئازیز
کینی؟ کوئی کو؟ ها زی‌لیم توقا

وه‌رت پزگنا رسا تو بی‌شی
ده‌س هه‌ر کوئی کوئی، هه‌ر لا تو بی‌شی
چنگه‌ش په‌ی بیه‌ی ماشا تو بی‌شی
گوش ویش گرته‌ره‌و دیا تو بی‌شی
هه‌ر وه‌رمیم په‌ی ویم تاشا تو بی‌شی
نه‌وی ده‌نگی جه‌و، ته‌نیا، تو بی‌شی
ئه‌و هه‌ر ته‌لانی لوا تو بی‌شی
هه‌تا چه‌مم بی و تکا تو بی‌شی
گوپکه‌و هه‌راله‌یم لونا تو بی‌شی
ده‌سم جه‌ سستی وه‌ردا تو بی‌شی
ده‌روازه‌و وه‌رمیم بینا تو بی‌شی
تا شنه‌ ئامه‌و شنیا تو بی‌شی
په‌رده‌و ئه‌وامه‌یم لادا تو بی‌شی
ئاره‌قو ئه‌شقیش تکیا تو بی‌شی
ته‌قه‌ل به‌ ته‌قه‌ل چه‌میا تو بی‌شی
تومو مه‌یلیش شه‌ند رسا تو بی‌شی
ته‌نیا تو هه‌نی و یه‌کتا تو بی‌شی

جامو خه‌یالی >

جامو خه‌یالیم گیرونه ده‌سو
 چراوه‌و دیدە‌ی به‌شانه‌و گولی
 عه‌ترو هه‌ناسه‌و مه‌نگه‌له‌و هیوای
 کوجیه ته‌نگه‌لی ناقو هاواری
 ئەسپو ئاواتی جه‌هوبه‌و شادی
 میدانو عه‌شقی په‌ر که‌رو باوه‌ر
 تا به‌لکو زه‌ماو به‌وی یاوایی
 ئەسپه‌نو دلیم که‌رو په‌ته‌س
 به‌رو پیشوازو وه‌یوه‌و بولبول
 که‌رو ئالایه‌و که‌لارو ژیاوای
 که‌رو ریوازو عه‌شقو نازاری
 غارده‌و تا گولان بانه‌و ئازادی
 گوشو بی‌مه‌یلی به‌مه‌یل که‌رو که‌ر
 ویرانه‌و شه‌وی که‌رو ئاوایی

شهوان شارو ئه وینی بی چاره
به ئیشارهت عهزیم شو له واره
هه ناسه و نه وه هاری بی نیشانه
گولم مهر ویت ، هه ناسه و ئه شقی باره

«چه‌مه‌را»

یه‌کجار هه‌سره‌تمه‌ندۆ تۆزه‌که‌ی پات‌بی
هوناو مه‌ینه‌ت‌یانه‌ش رازا بی
تا که‌ئه‌ژنه‌ویش یار مه‌یوه‌مالش
هه‌رسش تۆز خه‌م دا وه‌بای فه‌نا
گولۆ ئاواتیش خه‌مگوساری که‌رد
واتش: ها وه‌شی، خه‌م خه‌یمه‌که‌ن که‌رد
ده‌وار هور دارۆ، په‌ی میمانی یار
دیسان وه‌نه‌شو ئایه‌ی وی‌رانی

دیدهم! دیدهی دل‌چه‌مش نه‌رات‌بی
یه‌ندۆ چه‌نی ئیشو دوری سازا بی
به‌لی سهرده‌می یه‌بی ئه‌حوالش
جا به‌موژگانش یانه‌ش گزی دا
باخو ئومیدیش ئاویاری که‌رد
هه‌مه‌ته‌ر ئه‌ساسه‌ی شادی جه‌م ئاوه‌رد
واسش وه‌هارش به‌روپه‌ی هه‌وار
که‌چیش نیمه‌شه‌و په‌پوی نه‌زانی

داره‌کهی سه‌رکه‌ل <

دارو سه‌رکه‌لی ته‌نیا دارِیوهن
 شه‌مال مه‌حره‌مو هه‌لس و هه‌ناسه‌ی
 چه‌نی ته‌نوره و هه‌ناسه‌ی سه‌ردیم
 کو‌گاو خه‌یالان بگی‌ره وه کو‌ل
 هه‌واره و هه‌وار هه‌ورامان گیلّه
 بزانه‌چونه‌ن نه‌یسانه‌ی خه‌مین
 وینه و ئاواران نه‌روی تا ته‌شار
 سه‌ریوه کی‌شه ، یانه و جوانی
 شوشمی سه‌رینه و وارینی بینه
 هانه‌گه‌رمه‌له و زاوه‌ر و سو‌نی
 که‌یمنه‌ی بی ره‌نگ شو وه سه‌رینش
 جه هه‌ورامانی به‌هه‌شتو جوانی
 نه‌پاو وینه‌که‌و خه‌یاته‌خامان
 هه‌رآله‌بره‌م و لیش که‌ردینی
 بنیه‌ش وه روی دل به‌هه‌زار تاسه

ئادیچ کی‌شکچی بالاو یارِیو
 راویارو بار‌گه‌و هه‌وارو تاسه
 بشو وه سینه‌ی زامی پر ده‌ردی
 تا دما وار‌گهی وه‌لاتی کر
 با چه‌م ری‌زووه ، سیروان و لی‌ل
 به‌ل کو‌چ که‌رده‌بو قه‌تاره‌ی ئه‌سری
 بویاره وه چه‌م مه‌نز‌لگای نا
 حالو نه‌وسودی ، په‌رسه ، بزانه
 وینه‌شان کی‌شه نه‌په‌ره‌ی سی
 نه‌شان جه ویرت ئومیدم تو
 مه‌له‌مو تاسه‌ی مال وه برینش
 وینی‌وه گی‌ره ، په‌ی یادما
 بنویسه‌په‌ی ویر یانه‌و وه‌ش فام
 وه‌شله‌ی پانی‌شا وه‌ته‌ن مه‌ردی
 واچه‌تیکه‌ل به‌هه‌لس و هه‌ناسه

دلی شهیدا >

دل ته گهر شهیدا به خالی تو نه بی من نامه وی
چاو که مهستی چاوی کالی تو نه بی من نامه وی
که یف و خوشیم لی حه رame لهش سه راپا پر له زام
گهر عیلاجم به خه یالی تو نه بی من نامه وی

گول وه کوو خاری له دل چی ئهر بیته مه نزل
گولشه نی لاله ی که مالی تو نه بی من نامه وی
وا جیگهر سوتا له داخه بو به لانه ی ئاخ و داخ
مه ره می غونچه ی جه مالی تو نه بی من نامه وی

سازی سینه م بی نه وایه ، چو ن نه وای بی بی نه و
هر نه وایه ک بو ویسالی تو نه بی من نامه وی
روچی شیرین با وه کو فهرهاد ، بچی رهنجی به باد
مه ی زه ده ی مه ی کو نه سالی تو نه بی من نامه وی

به زمی عه شقه ، ساقیا ده ی ! بی نه گهر دش جامی مه ی
گیان که مهستی لیوی ئالی تو نه بی من نامه وی
بولبولی شه و قم به (هاواره) به لام ئهر له هه وار
فیئکی دل به شه مالی تو نه بی من نامه وی

« دۆله‌و میراواى ... »

دۆله‌و میراواى و زه‌نگوئی تـاواى
 هه‌ناسه‌هه‌لو، ئاوات بى وه باز
 راو دۆلى کۆره به‌رده‌و لافاوان
 کى واچى شاراو مله‌و مه‌سناوى
 نه‌هه‌رلاییه ژیللى شینشه‌ن
 به‌ئاهى سه‌ردو هه‌ناسه‌و که‌لى
 په‌له‌کو پووشى و له‌رزو گورالان
 به‌لام هیماى هه‌ر قوله سه‌ربه‌رزه‌ن
 قوله و ئه‌ساره‌ت هه‌رگیز نه‌سازان
 دیده‌یاله و یال، خه‌بال نه‌قه‌د پال
 هه‌ر خالى په‌یشان شوئى جه له‌یلى
 نه‌گول، نه‌خونچه، نه‌شه‌بوو و سو‌سه‌ن
 مه‌ر دیده‌و دلى، لیلاییش لیل بو
 وه‌رنه مه‌وینو و مه‌زانو هه‌ر یو
 هه‌رچند په‌ی داراو هووش و ئیمانى
 جه هه‌ورامانو یانه‌و گورالان

بیى هه‌مرازو سه‌ر قوله‌و باواى
 واسه‌ چون واشه‌ یاواى که‌رد ریواز
 په‌ی که‌مته‌ر خه‌مى وجه‌رده‌ن تاوان
 په‌لو پووش ریزو به‌مشتى ئاوى
 ده‌ردى بی ده‌رمان که‌س نه‌دینشه‌ن
 یه‌خش که‌رده‌بی ئاوازو مه‌لى
 عه‌یشو بولبولیش دابى وه تالان
 ئازاد جه زه‌نجیر، رو، سال و وه‌رزه‌ن
 تاقش په‌ی رازان شاپازان رازان
 هه‌ر یو مه‌جنونى نه‌شو و ورده‌خال
 به‌رد و هه‌رد و زه‌رد نیشانه‌و مه‌یلى
 به‌ل تاش و که‌مه‌ر گرد خالى دو‌سه‌ن
 یا زاناو عه‌قلى گیلانه‌ گیل بو
 رهنگ و دهنگ و بو جارىه‌ن کو کو
 سه‌یران بی سه‌یره‌ن، سه‌یر په‌شیمانى
 خوگو نه‌فامى هه‌ر شوئیش کالان

۱. هانه‌و باواخانى

۲. تاوانو که‌مته‌ر خه‌مى خه‌لکى مه‌وجارو

۳. راز و نیاز

۴. عرفا، مبارزان، مدافعان حق و حقیقت

۵. رازنانو / آراسته‌ است

مه‌گهر جار‌جاری، ری‌یواری بینو
یان‌ه‌و ژهره‌ژان یه‌ک‌سهر کاو‌ل‌ه‌ن
هاکا‌شین کو‌به رو‌رو خی‌زا
نه‌جیکه و جوکه، نه‌قاسپه و پیقه
ده‌ره‌یوی بی‌وی، وه‌ی وه‌کو‌له‌وه
دی‌ان وه‌ه‌ه‌ر‌لا‌ه‌ه‌ل‌ار‌ه‌ه‌ل‌ار بی‌
کو‌ن لاو‌که‌ل‌ره‌م چون تاو‌باران
چه‌م په‌لش کی‌شا به‌رزه‌ل‌نگ تا‌زاز
نه‌ه‌ه‌و‌ریشه و که‌ل، وه‌رگو روا‌سی
شاخی بی‌ژهره‌ژ، باخی بی‌بول‌بول
که‌ری‌سان بی‌که‌ل، کر‌ی‌له‌و مه‌رگی
خاسش فه‌رماوان <سه‌عدی> به‌ژی‌ری
وه‌رنه که‌لامو <قانعی> به‌سه‌ن
به‌لام په‌ی ناکه‌س، نه‌زان و بی‌عار
با‌خه‌مو شاه‌وی و کو‌ه‌ه‌ورامانی
بسپارو وه‌دل تا رو‌یه‌که‌ره‌نگی

گوارهی هه‌تیمه به‌کو‌لی‌شینو
ئاخر که‌ل زامار نه‌ته‌پاو تل‌ه‌ن
هه‌ی هاوار گه‌لاو‌ه‌ه‌یاتیم ری‌زا
بی‌ده‌نگی مه‌رده‌ی، نه‌جای پریقه!
شی‌تانه ته‌کش دان وه‌دو‌له‌وه
جه‌رگش به‌تی‌خی نه‌زان پر‌خار بی‌
کو‌ن ماش ژهره‌ژ، وه‌رزو ویا‌ران
نه‌بول‌بول، نه‌بو، نه‌دال، نه‌شاپاز
مایه‌ی نه‌فامی ئینه‌ن به‌راسی
وشکه‌له‌خاری‌ن وامه‌نده‌ی بی‌گول‌
ده‌روه‌ند بی‌قا‌ژه و قا‌زان سو‌جه‌رگی
نه‌زان ژیر مه‌بو تا بورو‌پیری
واتی‌وه وه‌سین په‌ی که‌سی که‌سه‌ن
فامای مه‌حاله‌ن، ویت‌مه‌ده‌ر ئازار
که‌رو ئامیانو خه‌منامه‌و گیانی
رو‌ژی‌ری و دو‌سی و سه‌فا و هه‌م‌ده‌نگی

< دهلیل >

ره همنای مه جنون دلّی هه رده گیل
که لافی تالی بهندی ره وانم
به هانه‌ی جولّی هه ناسه‌ی ماتل
شنه‌ی بومه لیل شه‌وی دلته‌نگم
سه‌رچه‌مه‌ی هه‌ولی ، پشته‌ی زه‌بونم
جه‌سته‌ی حه‌ریرت ئیشش کی‌شا بی
چه‌نیش ئاما دل ، داش ئازاری تو
ته‌خته بو وینه‌ی دینار بازارش
خیلخانه‌ی شادی ده‌وار هو‌ر دا بو
ئه‌ی گیانم سه‌د جار فیدای گیانت بو

ر قه تار شهوق ههواره که ی خیل
 یل ریواز خه نده ی له بانم
 رای موسیقای زیل و به می دل
 ی بینای مه لی بی ده نگم
 روی نه سیمی شاهوی ده رونم
 رای ته ژنه ویم لهشت ئیشا بی
 ئیش به گهرمی یای تاویو!
 گلارای بو وه دوچارش
 مکهم تان و پوی خه فته پویا بو
 نه ژنه ووو خه م میمانت بو

﴿ دِیل ﴾

دیده خه‌یلپوهن چه‌م ئینتیزارم
 په‌ی وینای دیدت ره‌نگ زه‌رد و زارم
 روشنای دیدم ، گهردی پالاته‌ن
 سا بو روشن کهر دیده‌ی بیمارم

دلّم په‌ی تیشته‌چون بیستونه‌ن
 په‌ی بالای له‌یلات شیت و مه‌جنونه‌ن
 خه‌سره‌وی فه‌له‌ک شیرینم تال کهرد
 په‌وکه‌ی من ئیسه‌ دلّم پر هونه‌ن

کوردستان بیه‌ن زیندانی زه‌حاک
 به‌غریّ مار سیفته‌ سینه‌ش مه‌دان چاک
 زه‌نجیری ده‌سش مه‌گهر واز کهرۆ
 ئاسنگه‌ریوه‌ چون کاوه‌ی بی‌باک

سا دیده‌ جامه‌ی چه‌نی ویتّ باره
 تا به‌ گولمپوه کوردی ئاواره
 بو‌زو سهر راگه‌ی غیره‌ت و راسی
 بو‌رو س‌روچکه‌ی زولمی ئاماره

« رستاخیز »

ماچی هون لاه وه سارا وه‌شته‌ن
 هون چه‌م‌ته‌ن چون هه‌وری وه‌هار
 چه‌مه‌رای ساقین به‌لکو زوته‌ر به‌ی
 عاره‌قی هه‌زرت یانیهای گولاو
 هم‌ئامان وه‌سو‌زام ئه‌وگا‌رش
 په‌وکه‌ی بول نه‌باخ ناشیانش هه‌ن
 په‌ی چیش عاشقان مه‌که‌ران هاوار ؟
 بی‌شک وه‌ده‌ردی دل‌گرفتاره‌ن
 یا بی‌مه‌رامی وه‌تکا و لاله
 گول‌مه‌ی وه‌سه‌وقات په‌ی عاقل نه‌خاک
 وه « سیحان‌الله » په‌ر که‌ران زه‌مین
 خاسته‌ر زات‌ه‌ق وه‌نه‌ش بو‌مه‌علوم
 ئه‌مانه‌ت وه‌تو‌سپه‌رده‌ن کاکه
 باویش بنمانو‌پاشو‌میسکی ته‌ر
 بو‌ش که‌ر ، سه‌یرش که‌ر ، ده‌رمانی ئیشه‌ن
 ریه‌ی زیای نو‌جه‌سیا خو‌له‌ن
 ماچو‌ئه‌ی ئینسان یه‌ن « یوم‌النشور »

شه‌قایق پاسه‌دیده‌ی ده‌ر ره‌شته‌ن
 یا واچی دل‌دار جه‌هیجران یار
 گول‌جامش وه‌ده‌س که‌فه‌لیژ مه‌ی
 بو‌ی شه‌راب چه‌نی بو‌ی وه‌ر تیکه‌لاو
 بول‌بولی عاشق به‌رزه‌ن هاوارش
 جه‌لای موسته‌فا گول‌نیشانش هه‌ن
 ئه‌ر بو‌ی عه‌شق هه‌ق نه‌یو‌جه‌گولزار
 ئه‌گه‌ر یا که‌هریم ورد بال‌داره‌ن !
 وه‌رنه‌کی دیه‌ن جه‌بی ده‌رد ناله ؟
 هه‌ر سالی وه‌هار جه‌یه‌زدانی پاک
 تا مه‌لان وانان وه‌نه‌وای شیرین
 به‌شکم ئینسانی « جه‌ول » ی « ظلوم »
 گول‌شان جه‌به‌هه‌شت ئاوه‌رده‌ن کاکه
 نه‌که‌نیش جه‌شاخ نه‌که‌ریش په‌ر په‌ر
 کالای به‌هه‌شته‌ن بو‌ی فیره‌دوس پی‌شه‌ن
 وه‌هار ژینه‌وه‌ی دوباره‌ی گول‌ه‌ن
 به‌ده‌نگی بی‌ده‌نگ نزیک تا وه‌دور

« رووی جەفا »

بازە با دڵە کەم ھەر نە ماتەم بو
نە دیک دەرون زۆخواوان جەم بو

کوسارە کەى دڵ نوکش وە تەم بو
سەوزەى دەشت دڵ ، جە دانەى خەم بو

نەمى چەم چەنى تەمى دڵ و خەم
گەرد بیان وە ھەم جەم نە دەشت خەم

چون ئارو ئازیز جەفاش ساز کەردەن
نە سینە زیندان سەفاش واز کەردەن

« ساقى »

ساقيا جامى شەرابى چەند مەنى سوتاوه دل
گەرمە شىنى با بگىرپىن ھەمدەمى زوخاوه دل

شاھىدى تەنگە كەمەر بە خوڤنى لىوى ئالەوھ
بۆم رەوان كە دەس لەمل بىن ئەشكى وەك لافاوه
دل

تاسى مەيلى تاقە مەحبوبى ئەزەل با رى كەوى
دو شەشى پىويستە چونكە شەشەدرى گىراوه
دل

پادىشاھى مەعسىيەت وا لەشكەرى ھىنايە پىش
مەر وەزىرى لوتفى مەحبوبم ، دەنا فەوتاوه دل

يا موحەممەد (ص) دەردەدارم بۆيە زار و شىنمە
دور لە تو بو باغى زىنم بۆيە وا ژاكاوه دل

شەمعى ئاوات و ئەوينم رو بەرەو مردن دەچى
ئەى (ضياى) نورى دو عالەم ھىممەتى تاساوه دل

باخەوانى بى نەوا بى لوتفى بارى ناتەوان
خاتەمى خەتمى (رۇسل) مۆرى دەوى بى ناوھ دل

داخ و دهر د و ئاهی سهر د و ره‌نگی زهر د و چاوی سور
 ده‌س بی ده‌ست و پی له به‌ندی غه‌فله‌ته ، داماو ده‌ل

ئهی شه‌هی والا مه‌قام ئاوا ده‌نی هاته‌ حوزور
 با هه‌وای (هاوار) نه‌می‌نی ، تای خه‌می ، با داوه‌ دل

« سرودی موعه‌للیم »

ئهی موعه‌للیم ، گیان ئه‌که‌یته نیو وشه ، تا پی بگه‌م
شهرته تا روژی بمینم ، رهنجی تو له بیر نه‌که‌م

هه‌ر وه‌کو شه‌مع خو ده‌سوتی ، تا شه‌وی ده‌رونی من
خو‌ری هه‌ل بی ، جا منی په‌روانه چو‌ن گیانم نه‌ده‌م

باخه‌وانی باخی ژینی ، مه‌ره‌می زام و برین
ره‌هنمایی راهی دینی ، موزهیری (ن و القلم)

جی گری پیغه‌مبه‌رانی جیی مه‌دیحه‌ی خاته‌می
قامه‌تی ره‌شی میدادت ، جواتره له سه‌د سه‌نه‌م

ئهی زه‌عیمی ری هیدایه‌ت ، ئه‌م زمانه و باسی تو ؟
ده‌فته‌ری ئه‌حوالی تو ، نوسراوه‌زو ، بویته‌عه‌له‌م

هه‌ر له‌روژی (عَلامَ) رازاوه‌بوکی ناوی تو
با سوار بی می‌ردی به‌خت ، سه‌ربه‌س و نه‌چته‌عه‌ده‌م

من به‌زارم وا به‌هاوار ، بی ریاکاری ئه‌لیم
ده‌ک خودای په‌روه‌ردیگارم ، تو پیاریزی له‌خه‌م

پیشکەشە بەو ماموستایانە وا وەکو شەمع دەسوتن ، تا چرای گیان و رهوان و
دلی مندالەکان هەلکەن و فیریان ئەکەن چون بژین ... (هاوار)

〈 سه‌وقات 〉

نور بیناییم ، شوخ دیدّه کال !
 گورالان باخ مه‌ندّی حه‌سره‌تمه‌ندّ
 دیدّه ئاو پاشی یانه‌ش که‌رده‌بی
 یو یو ته‌ندامان ویشان رازا بی
 به‌لام هیچکامی نه‌ویشان مایه
 ته‌نیا دل نه‌بو بی وه فهرش پات
 به‌لام هیشتاریش ماوای مه‌یل له‌یل
 جه نادانی من هه‌ر شکاتشه‌ن
 مایه‌ی ژیانم ! توّم های نه‌خه‌یال
 ئینه چیش دلم توش که‌رده‌ن په‌سه‌ند
 یادش گهرد پات وه دل به‌رده‌بی
 پا بو‌سیت ئاوات گردین ئازا بی
 نیشان نه‌و سایه ، یاوان وه وایه
 ئانه‌ن سهر وه‌شه‌ن یاوان وه ئاوات
 پیاله‌ی ئه‌وین وه بو‌ی شیرین که‌یل
 گله‌ وژارده‌ی گردین ساتشه‌ن

« سه‌هه‌ندؤ تاواتی »

سوب سه‌هه‌ر نه‌سیم فامش گم که‌رده
ته‌ن دا وه هه‌ردان ده‌ردان نه‌ژناسا
جه لایئ عه‌تری وه‌ر که‌مه‌ر ماوه‌رد
داوود ئاسایی ئاوازه‌ش به‌ناز
سوره هه‌رآله‌ی مه‌ینه‌تان به‌رده
نامایش وه پیشواز به‌لاله و پاله
چی‌شه‌ن سه‌ر وه‌شیت؟ شادیت په‌ی چی‌شه‌ن؟

وی‌جه ویر به‌رده ، دیوانه و هه‌رده
به هه‌زار سه‌رسم هه‌ر نه‌ته‌واسا
لایئ په‌ره‌ی گول باوه‌شین مه‌که‌رد
چه‌نی که‌مه‌ران که‌رده‌بی هه‌مراز
نه‌رگسی ژاکاو زامه‌تان وه‌رده
واتن که‌ره‌م که‌ر ، گه‌رد دل ماله
تانه کام مایه‌ن ، که‌یف دل پیشه‌ن؟

〈 سههه ندۆ شهوی 〉

سروهو سههه ندۆ شهوی بپوشم
 بشم سههیرانو ههوارو گیانی
 شمشالۆ کهرم پهی دلی دهوا
 به < هو لهیلی گیان > بهرکه ران تاسه
 خه می بسپارم وهماوای مهردهن
 کام رهنگهن شیرین بمژم تان و پوش
 پهی یانهو ئه شقی کیشم به کوئی
 تاقو کهلارو ژیاوی کهرو کهیل

نافه وهه ناسه و مانگی بنوشم
 کور کهرم دیدۆ رو هه راسانی
 چه نی هه ساران ییمی هه م نهوا
 نوره و بهرزه لنگ بانی هه م واسه
 چه نی وههاری دهسمان نه گهردهن
 کام به زمهن رهنگین بنوشم وه گوش
 گورالی شوخیو دوله و شرولی
 بئه شق و وهشی و سه فا و گهرمه مهیل

« سهیران »

ئارو به سهیران شیم وه سهیر بهر
 گولان وه هم دیم ، دس له مل یه کسهر
 جهم جهم ، جهم مهوین مهره قسان بی خهم
 مامان چون ههرهس خهمش نه بی کس
 وینهی شولهی نور وه هم مه گرپان
 پهی عهد و بهینه ت سهفا و وه فاشان

یاران سهیر بهر ، یاران سهیر بهر
 ههرد و کو و که مهر سارا و دهشت و دهر
 دهم دهم ، دهم مه نیان نه تو ی دهم هم
 بولبولان سهرمهس وه شحال دس به دس
 وه هم مه نیشتن وه هم مه فرپان
 چه سرهت مه وهر دم جه مهر چه باشان

〈 شاخه وان 〉

باخه وانى به پهی نیشتمانى
 تا خه رمانى خه م بشوروت کوکو
 با مالو دوکهل شارى رسیده
 گیان به هر حال جه بهخت سنده بو
 فینکی دهر ون ، هاژه ی وهر و او وان
 یادگار بو ی یه خه ی شیرینه ن
 با نه وه لات بو ، ریشهش بهر ماوهر
 چهنی نیشته په ی هیجر نه و تاشان ؟!
 یاری ژیواش دهر به راژه ی تاوا
 په ناش تاوهر دهن جه کو ن زنه ارت ؟
 حه یفه ن وه که سی بی اووت ئازار

شاخه وانى که ر نه شکاره وانى
 سه حهر تنه بدهر وه شنه ی شاهو
 سورمه ی به یانش کی شه وه دیده
 بدیه وه که لهر م نه گهر مهنده بو
 کر یله ی ره وان پای لاره کاوان
 بمژه بو نی گول ئیلاخ نشینه ن
 گول جاش هه وارهن ئاوارهش مه که ر
 تو نیشی هیجران دلته کلان
 که ل سه هند تو ش که ر دهن وه ماوا
 بی مرووه تی نه بو وه کارت
 تو رو له ی خاسان مه رد وه فا دار

〈 شه مهو شهوقی 〉

شه مهو شامو شه وهو شه وقیم ژیاوه
سه باو سوحو سیایو سه وری زیاهو

سه رهی سه ربه رزو سه ردارو هه ساران
جه سایه و نازو یارانو سیاهو

وهرو وهرمو وهرو وهیویری ته نیا
وهری وریا به ویری ژیر دیاوه

به ریژهی پهر جه رازو ره مزو دوسی
رهوانو رو ریاهو گیانی خواوه

فه رادی رهنج به بادو دیره سالان
به سوژهو 〈 لاله 〉 هی کامیاهو

په تاو لاشه و کهلو هه ناسه سه ردان
به ته نیا یه ک بزه و مانگی لواوه

〈 شه‌وهو شه‌واره‌ی 〉

شه‌وهو شه‌واره‌و شه‌مشمه‌و ویری
 شوږه‌و شه‌راوو شه‌ولانو پیری
 به‌گردین ، بی‌گه‌رد وهرد دؤس
 ئازیز ، پایزین هازوآه‌ناسه‌ن
 په‌ی نه‌مروډّ ئایر ، دوک‌ه‌لین زامه‌ن
 عه‌رزو غیره‌تو عه‌زیزی یاری
 نه‌کره‌م ، که‌ره‌مش کرموآه‌ش کامه‌ن؟
 وه‌هاره‌ن ، هه‌ورو ژبوای مه‌وارو
 وه‌شه‌ن شوږگیان به‌گیانش شوږی
 خه‌یالو خالو خیلو خه‌لیلی
 ئیبراهیم به‌قاو گولزارو یاری
 به‌ل‌عه‌شکو گیانو گیانو گیانیمان
 روآه‌و وه‌لاتو هه‌لس و خه‌مباری

شاخه‌و شریخه‌و یاوو ته‌گیری
 شهرمو شه‌رارو شه‌مه‌و شه‌وگیری
 نه‌دیده‌ی ، دیده‌ی به‌ندّ به‌ندّ پوس
 قه‌پان په‌ی ناز و نیاز و تاسه‌ن
 په‌ری دؤس یار ، به‌رده‌ن ، سه‌لامه‌ن
 بالو ئیقبالی وازو په‌ی یاری
 کی بو نه‌زانو زامیچش کامه‌ن
 جگه‌ جه‌ گیانی هیچیو نه‌ډارو
 که‌ری شوږ شه‌م شه‌وانه‌ شوږی
 خالیه‌ن جه‌ خه‌م خوآه‌و زه‌لیلی
 جه‌ شارو داری خوا به‌ناری
 بو تاوه‌و تاوناو گرد تاوانیمان
 به‌خشو کوآخو لاو کورده‌واری

۱. مرشد

۲. زمین آماده برای کشت

۳. مجاز از جسم خاکی

۴. مراد و مقصود

« شیوه‌نو شمشالی »

ب‌دیه شمشال شیوه‌نش تا کو مه‌شو
تا به‌ه‌شتش پر جه وه‌شتی تالیه‌ن
ره‌نجی بی گه‌نجی نه پای خه‌م به‌رده‌شه‌ن
سوژی سینه‌ی باخی بی به‌رگ و نه‌وان
نامه‌نامه‌ی هوش و فامه‌ن وانه‌شو
ئه‌ی به‌لاواته به لا ، لای کهرؤ
تو جه ویشه هم نه‌واو نه‌ی جوله‌کان
کز نیستان تا مرا بیریده‌اند
بزنه‌وه پیخامو مه‌ولای خه‌م نه‌وای
هر کسی کو دور ماند از اصل خویش
بی نه‌وانی ئه‌ر نه‌زانی چی‌شه‌نی
تو جه گیانو گیانو گیانی بی خه‌وهر
ها نه هه‌ر لا ده‌نگو عه‌شقی هوش به‌ر
یارو خاکی مامه‌لش تاوا ده‌سه‌ن
یا عومه‌ر ئاسا بسازه خه‌نجه‌ری
یا به وینه‌و یارو غاری یار به
یا علی وار و نه‌به‌رد و شیر گیر
وهر نه مهر شیخ و عه‌تارو ئه‌من و تو
رو جه بیدی ، شه‌و به زاخ و هه‌رده‌وه
دست کو تا خاک ره بر سر کنم
پای کو تا باز جویم کوی یار
یار کو تا دل دهد در یک غم
زور کو تا ناله و زاری کنم
رفت عقل و رفت صبر و رفت یار
من نی و تامو مه‌ی و یاریم نه‌دی

هه‌ر ده‌مش سه‌د حه‌سره‌ته‌ن سه‌د ئاه و رو
هه‌شتیانه‌ش ئایره‌ن زوخالیه‌ن
قولقوله‌ی هونی جه دل سهر که‌رده‌شه‌ن
نالنه نالی ئیش و ریشی بی ده‌وان
ئه‌ی سه‌هه‌نده ویت ورت ویت سانه‌شو
کوچو ژیریت په‌ی به‌راسانی‌ش به‌رو
چنده بی مه‌یلی به وینه‌و جوله‌کان
در نفیرم مرد و زن نالیده‌اند
هر یه‌ک ئیشه‌و زو که‌ره دیره‌ن سه‌وای
باز جوید روزگار وصل خویش
ئه‌شقه‌نی ده‌رمانه‌نی یا نی‌شه‌نی
ئوغر ئوغر کو مه‌شی خاکت وه سهر
چنده هه‌ر واری مه‌وینی ب‌دیه سهر
بو که‌می ویری کهرؤ خامی وه‌سه‌ن
زولمو نامه‌ردی و موناقد په‌یکه‌ری
یه‌ک دل و یه‌ک ره‌نگ و وه‌ش کردار به
یا که چون عوثماني ساحیو شهرم و زیر
چه‌می هه‌لس و دل هه‌ناسه کو به کو
هه‌ر ده‌گیلم ده‌م وه ئه‌ی چون فه‌رده‌وه
یا به زیر خاک و خون سر بر کنم
چشم کو تا باز بینم روی یار
دوست کو تا دست گیرد یک دم
هوش کو تا ساز هوشیاری کنم
این چه درد است این چه عشق است این چکار
کام شه‌که‌ر کامه‌ن وه‌شی کامه‌ن به‌دی

شیوه‌نیکم پییه نهی نه‌یکردوه
 کی دینه هه‌رگیز جه کو‌ناجوړ جوړ
 عشق او جز رنگ و بویی بیش نیست
 زه‌نگ و عه‌شق و نازداری ده‌نگته‌ن
 با نه‌بریهی تا ئه‌به‌د نهی سانه‌وه

بویه ناله‌م تیکه‌لی نهی کردوه
 یار شیرین چه‌م نه‌زانو عه‌قل کور
 هرکه او هم رنگ یار خویش نیست
 یارو یاری گولنگاری ره‌نگته‌ن
 بو‌به دل بو‌ره‌نگو یاری سانه‌وه

< عه‌ید >

عه‌یده‌ن ، وه‌ه‌اره‌ن ، گوڵه‌ن گوڵزاره‌ن
سه‌وزه‌ن ، چه‌مه‌نه‌ن ، یاسه‌ن سه‌مه‌نه‌ن
بی‌ده‌نگی باخان ، مایه‌ش بی‌ئاخان
هاژه‌ی وه‌رواوه‌ن ، ه‌اره‌ی سه‌راوه‌ن
که‌مه‌ره‌ن ، ه‌ه‌رده‌ن ، سه‌رکوڤ به‌رده‌ن
نه‌غمه‌ن نیشتانه‌ن ، که‌یفه‌ن حه‌یا‌ته‌ن
یاره‌ن دلداره‌ن ، شوڤه‌ن نازاره‌ن
عاشقه‌ن شه‌یدان ، هه‌وه‌سه‌ن سه‌ودان
که‌وه‌ن که‌وکه‌وه‌ن ، مانگی نو‌شه‌وه‌ن
روشنه‌ن وه‌ره‌ن ، ده‌نگه‌ن خه‌وه‌ره‌ن
< که‌مان > چنوره‌ن ، < هه‌ره‌اله‌ی سوره‌ن >
شه‌راوه‌ن جامه‌ن ، پوخته‌ن ، خامه‌ن
سه‌یره‌ن ، سه‌فه‌ره‌ن ، نگان ، نه‌زه‌ره‌ن
ساقیه‌ن مینان ، < نه‌سیمه‌ن سه‌بان >
روخه‌ن ، جه‌مینه‌ن ، لیوه‌ن ، شیرینه‌ن
عه‌یده‌ن ، نه‌وروژه‌ن جه‌ژنه‌ن شادیه‌ن
غهریبه‌ن دوره‌ن ، سه‌بره‌ن سه‌بوره‌ن
جه‌سته‌ن زاماره‌ن ، دل‌ه‌ن بیماره‌ن
سینه‌ن بی‌ده‌نگه‌ن ، روڤه‌ن بی‌ره‌نگه‌ن
ئه‌سهرینه‌ن هونه‌ن ، جه‌سته‌ن زه‌بونه‌ن
پان بی‌هازه‌ن ، جیگه‌ره‌ن گازه‌ن
شیوه‌ن ئاوازه‌ن ، ئاهه‌ن هه‌مه‌رازه‌ن
ئاخه‌ن هاواره‌ن ، داخه‌ن به‌زاره‌ن
یه‌ک حال‌ی غه‌ریب ، یه‌ک حال‌ی ویتنه‌ن
به‌یاد مه‌هجور نه‌تو‌ی شاهو‌کو
سه‌یر کو‌بکه‌ر ، لاله‌ بو‌بکه‌ر

یاره‌ن ، نازاره‌ن ، دل‌ه‌ن ، دلداره‌ن
نه‌وای به‌ن به‌نه‌ن ، که‌وه‌ن ، ده‌مه‌نه‌ن
سیاهی زاخان ، لوا به‌داخان
هه‌رزانی ئاوه‌ن ، وشکی بی‌باوه‌ن
نه‌هه‌ر سه‌ره‌رده‌ی ، چنور لوول وه‌رده‌ن
< نه‌وروی > ئاواته‌ن ، < تازهروی > هاته‌ن
دل‌باخته‌ن زاره‌ن ، دل‌ه‌ن بیماره‌ن
گومه‌ن ناپه‌یدان ، برژانگه‌ن مه‌ودان
خه‌یا‌له‌ن خه‌وه‌ن ، عیشوه‌ن عه‌ته‌وه‌ن
ساران کوڤ ، ده‌ره‌ن ، لوڤ وه‌رکه‌مه‌ره‌ن
ده‌ریه‌نده‌ن نوره‌ن ، گول به‌کلوره‌ن
خامه‌ن ، نه‌مامه‌ن ، شیرینه‌ن کامه‌ن
ذهوقی هه‌مه‌ره‌ن ، شه‌هده‌ن شه‌که‌ره‌ن
حه‌کیمه‌ن ده‌وان ، نیگاره‌ن ، نه‌وان
عه‌شقه‌ن پر تینه‌ن ، شادیه‌ن ژینه‌ن
ذهوقه‌ن ، وه‌ه‌اره‌ن ، رو‌ی ئازادیه‌ن
دیده‌ن بی‌نوره‌ن ، لاشه‌ن ، فه‌توره‌ن
ئاشقه‌ن زاره‌ن ، ناله‌ن هاواره‌ن
ده‌رونه‌ن ته‌نگه‌ن ، مه‌ده‌ووشه‌ن مه‌نگه‌ن
قامه‌ته‌ن نونه‌ن ، سه‌ره‌عنه‌ن جوتونه‌ن
قو‌قو‌ ئاوازه‌ن ، نه‌شته‌ره‌ن نازه‌ن
دڤانه‌ن سازه‌ن ، زوانه‌ن ئازه‌ن
مه‌هجوره‌ن خواره‌ن ، هیجره‌ن ئه‌وگاره‌ن
ئه‌وه‌لی ریته‌ن ، دووهم ری‌ < شیتنه‌ن >
سه‌یر بکه‌ر جه‌نو ، < وه‌نه‌وشه‌ و شه‌وبو >
وه‌ش وه‌ش به‌نه‌زه‌ر < ره‌فیق > رو‌بکه‌ر

〈 قه‌پانو ژیری 〉

با‌بادهی بادّی ، چی وه‌رت‌ه‌ر وه‌ردم
بسپارو وه‌جام جه ویر ویه‌ردم

که‌رده‌ی شرّول و نه‌که‌رده‌ی پرّپول
بدّه‌و وا شانوش نه‌سه‌ر شانی چول

قوّلّی هورمالو پهر و پوچ مالو
به‌په‌ش‌یمانی ئیت‌ر نه‌نالو

که‌رده و نه‌که‌رده‌ی جه دل بویارو
قه‌پانو ژیری ئه‌قلیش بسپارو

تا‌که‌ی هه‌ر دوری سا بووری ئازیز
وه‌ه‌ارم زو که‌ر کوشتانیش پاییز

زه‌ردی و ده‌رد و ئیش ، سه‌ردی و بی‌زاری
به‌پر‌شه‌ت دور که‌ر جه کورده‌واری

هاوارو هاره‌و هه‌واری با‌به‌ی
هاره‌و ئه‌ندامو خه‌مباری با‌به‌ی

شنہ و سہر کاوان بو میمانی لہیل
برفانو گہرہ و دوری تا دوجہیل

با مہ جنونی ویلؑ گیلو وہ وہ شادؑ
خیل خانہ و بہ زمو یاران بوؑ تابادؑ

« فیراق »

بوی پروژ تهن وه کاوان یاوان	ټازیز فیراقت فهرق دل کاوان
شهرمه زار که ردهن هاژه و شه تاوان	سه یلاو هوناو یه ند نه چه م واران
یانه و ره حمه تو ټازیزی ناوان	به ل هه لسی ټیمه و تاسه و هه ژاران
ته نیای بی وینه نه گیروټ تاوان	ټازیز چه ن ټازیز نه سارای ټامان
بیهن وه مایه و تانه و شه تاوان	شاخه و روخانه و یانه و هوناوان

« کرّیکار »

ئەو روّ دەمهوی سهیرانی بهندهن و بناران کهم
دهس چنی گول و ریحان ، چیز و لوّی موغاران کهم

دور کهوم له شارو دهنگ بهرهو جیگای خوا ناسان
بوّ نوشینی ههواى خایهن ، رو له بهرزی ههواران کهم

پی له نیو کهفهى ریکاب و دهس به ههوسار توند و توند
له مهیدانی حهقیقهت دا ، گالته به دوی سواران کهم

نیـرگـس و سوـسـهـن ، ههـلـهـی سوـر و شهـوبـوی گـهـش
له سارای خوشهویستی ههـل بـژـیر له بوّ دهستی نیگارن کهم

به سهر فهـرمان ، به دل وهـفا ، به گیانیـشم ههـمو رایـی
بهو جوـره بینـیمه ریـی دلـسوز ، دلـتهـنگی باری یاران کهم

ئەو دلّه‌ی که تا ئیستا هوماری زامی پـرئـیش بو
بیـتـه داوی وا عهـشقی به گهـل راوی شـکاران کهم

به روّخانه‌ی خه‌مخواری دا ، ده‌گه‌ریم و له ههر لایـی
ئەوه‌نده ریـی په‌رین سازم ، له ههر لا سه‌د بواران کهم

له سهر لوتکه‌ی گه‌شی شاهو، له به‌رزه به‌ردی کوردوستان
پی له سهر پی دا بنیشم، شادی له گهل هه‌زاران که‌م

نه، نه له شوینی سه‌وزایی، قه‌راخی چوومی سیروانم
ئیش که‌م که‌م من کریکارم، بیرى ئاواپی شاران که‌م

له بیرى گه‌شت و سه‌یران و شه‌راب و ساغه‌ر و ساقی
شاهو هه‌تا که‌ی مه‌خموری، با بیرى وه‌ک نیگاران که‌م

< که‌لاوه >

بارو هاواریم کو به‌رو ئازیز
 له‌غاوو خه‌میش به‌سهن که‌لاوهم
 وی شارالیشه‌ن په‌ی مهنه‌ی و زادی
 قرمه‌و هه‌ناسه‌ی ، ژيوای مه‌ماسنو

چه‌نی وی که‌رده‌ی چیش که‌رو ئازیز
 سواره‌و ئازاران وه‌سهن که‌لاوهم
 چه‌م بیه‌ن وه دز هه‌وارو شادی
 دل ته‌په‌و ته‌پلش وه‌رمی مه‌تاسنو

< گلاراهه >

جه‌مو جه‌مگه‌و دلی زیرو ده‌واریم
 وره‌و ورکه‌و په‌ناو زامی وگاریم
 ئه‌راگیلو بی‌اوانو هه‌زاریم
 نسرمو سرمو بی‌گانه‌ی نیاریم
 ره‌ته‌و ره‌تیای هه‌ناسه‌ی گر سواریم
 ورینه‌و ویره‌گه‌و تیری ژیاریم
 جوان بوری جوان په‌ی ده‌س شواریم
 قه‌واله‌و سه‌وزه‌لانو روزگاریم

جه‌مو جه‌مگه‌و ده‌سو ویره‌و هه‌واریم
 وره‌و وهرگه‌و وهره‌و ئاواته‌کانم
 ئه‌واگیلو گلاراهه‌و زه‌مانی
 نگینو کلکوانه‌ی دیو به‌ردیه‌م
 رمه‌و رهم رهم ره‌مای شوهره‌ سواران
 وهرین پرخه‌و ره‌حه‌ت وهرمو گیانیم
 جوان خاسی و جوان واسه‌ی براین
 من و تۆمان نه‌مانۆ پیوه‌ بی‌می

۱. فگار ، ئه‌وگار

۲. که بی‌گانه‌ی نیانه‌ره

۳. سوارش قهره‌ن

‹ گۆلی ته‌وحید ›

نه‌ما سییهر گولآوی خوړ پزاوه
 به (بِسْمِ رَبِّكَ) غونچه‌ی گه‌شاوه
 جل و به‌رگی هه‌مو زیږی هه‌تاوه
 نیقابی نازی شیرینی کراوه
 جه‌می گرت و دروږ باوی نه‌ماوه
 جه‌هاله‌ت کاخی ویران ، بو‌که‌لاوه
 شه‌وی کوفران نه‌ما ، به‌زمی ته‌واوه
 بلیی ناکه‌ی مه‌دیحه‌ی نات‌ه‌واوه

له‌ باغی دل گۆلی ته‌وحید رواوه
 به‌ بوئی عه‌تری (اِقْرَأْ) دل به‌ که‌یفه
 قه‌دی قه‌دری قه‌ده‌ر چهن شوخه‌ کاکه
 یه‌گانه‌ شاهیدی شه‌معی دو عالم
 مه‌له‌ک سه‌ف سه‌ف له‌ به‌زمی حه‌یی سوبحان
 سه‌دای عه‌شق و ئه‌وین وا گه‌ییه‌ گه‌ردون
 هه‌تا غونچه‌ی ریساله‌ت خوړی هه‌ل‌هات
 ئه‌گهر سه‌د سال به‌ بی‌ وه‌ستان به‌ هاوار

گولپوهم دا ده مو وایۆ <

گولپوهم دا ده مو وایۆ عه زیزم
دلم کالاً سه رو مایۆ عه زیزم ^۱

چه نی ئاوه و سه راوو دل نه داران ^۲
چه مم وادا سه رو رایۆ عه زیزم

به مومو مه یله که و تو تا ده سم بی ^۳
سواخم دا جه سه د لایۆ عه زیزم

به دوبادۆ گولو شو له و خیالی
وراسم ئاره زو زایۆ عه زیزم

شه وهش مه رده و هرو ئاواته کانم
لوا مه ردی به هه ی هایۆ عه زیزم

زیا تو مه و مه نه ی شی نا هو می دی
گولپوهم دا ده مو وایۆ عه زیزم

۱. ما : تاش / صخره ی بزرگ و بلند

۲. دل نه داران : عاشقان / عاشقان بی دل

۳. موم : شه مه / شمع

« گەڤای شار خەم »

یاران ویمەنان گەڤای شار خەم
 بافەندەى پەر خەم ئۆساکار خەم
 تافیشتەر خەمان بنیشو نه تیش
 هەر تارى ئیشى مەسارۆ پەى ویش
 ئەما من ریشم ، دەرون کەردەن ریش
 دەست زامار کەرۆ وینەى عەقرەب نیش
 کەج و پیچ و لول جاییش ترم جا بەس
 ئیتەر نەوورو یەک بال مەگەس
 سازنان نەجار ئۆساکار خەم
 هەى هاوار جە خەم هەى رو پەى وەى خەم
 تا ساتى بى خەم بنیشون وەى خەم
 جە جام خەم کەرۆ پەى پەى پەرى خەم
 نیەن هیچ باسى غەیر مەبەست خەم
 مەکیشون وە کوڵ بار سەنگ خەم
 نە توى دل مەندەن فەقەت رەنگ خەم
 وە دەرگای یانان پەرى بار خەم
 نەواچو دژمەن ، دۆس ، ئینە و ئانە

گەڤای شار خەم ، گەڤای شار خەم
 عەبام جە خەمەن ، تارش تار خەم
 فیشتەر درازەن ، جە عەبای دەرویش
 ریشم تاش خەمەن ، تاتا کەم و بیش
 تاي ریش بەر کەرۆ خەمان دەرویش
 هەر ساتى دەستى باوەرۆ وە ریش
 پەرورەدەى خەمەن ، تەوەرزین دەس
 ئەو نەند بربەنم خەمان بەو دەس دەس
 کەشکۆل سازیان جە چووى دار خەم
 بە خەم خەم تاشان وەش کەردەن ئەى خەم
 ئامان فرسەتەن ، مۆلەتى دەى خەم
 وە بى خەم چنڊە بمجۆنە مەى خەم
 کەشکۆل خەم گرتەن دەست خەم
 مەشون وە راو وە پای لەنگ خەم
 نیەن نە گوش دەنگ ، غەیر جە دەنگ خەم
 مەشون پگاہان وەى گشت بار خەم
 یەک یەک مەگیلون یانە وە یانە

به بیّ ته‌فاوت نم‌هویارو هیچگا
 جهم که‌رون جه لای بیگانه و ناشنا
 هر جه بانگ سوّخ هه‌تا شهوی تار
 مه‌گیلنو که‌شکولّ پهریّ جهم خه‌م
 هه‌تا ته‌وسا دهس سرّ بو جه دهس خه‌م
 جا ناوه‌خت راگهی یانه گیرو پیش
 مه‌نیشون وه نه‌رم جه دهور سفرهی گهرم
 جه توّی سفرهی خه‌م ، نیشته‌ی غه‌زای خه‌م
 خه‌م و خه‌م و خه‌م ، سه‌رخه‌م گرد وه جه‌م
 من دهرویش خه‌م ، مه‌وه‌رو جه و خه‌م
 خه‌م یه‌ک وه‌لّات ، من که‌رده‌نم جه‌م
 ته‌مام ، وریا خه‌م سه‌رمایه‌ی ته‌و خه‌م
 عه‌جه‌ب نه‌فعیّ که‌رد گه‌دای شار خه‌م
 په‌وچی مورادش ته‌و کوله‌که‌ی خه‌م
 کیّ خه‌بال مه‌که‌رد ، وه‌ی ته‌ور گه‌دای خه‌م
 یاران یه‌ من بیم گه‌دای شار خه‌م
 ئارو من دهرون مه‌ینه‌ت بار خه‌م
 چون باز ئاماده‌ی وه‌ی شکار خه‌م
 نه‌ فیکر و ته‌دبیر جه‌مع خه‌مانه‌ن

یه‌کنواخت گیّلون یانه‌ی شاو گه‌دا
 ئانه‌ دیار بوّ خه‌میّ نه‌ هر جا
 جه‌م که‌رون خه‌مان لای گه‌وره و هه‌زار
 تا پهر بوّ جه‌م که‌شکوله‌که‌ی خه‌م
 هاوار به‌رز که‌روّ ته‌ی داد ده‌ی وه‌س خه‌م
 ته‌نوره‌ی ده‌رون که‌م که‌م گرّ شوّ لیش
 تا بو‌ه‌رو وه نه‌رم غه‌زای خه‌م وه گهرم
 نیشته‌ن نه‌ ده‌ور ته‌و ده‌رویش رای خه‌م
 نیشته‌ن جه‌معشان که‌رده‌ن جه‌م وه خه‌م
 ته‌و خه‌م که‌رده‌نم ره‌وان وه شه‌و جه‌م
 تا به‌لّ به‌ وارده‌یش ده‌رون بوّ بیّ خه‌م
 دو دانه‌ هه‌لّسن ، ئاوی چه‌مه‌ی چه‌م
 وارده‌ن کوّی خه‌مان مه‌مجوّ بار خه‌م
 چون ئاو توّی دیک ، دم باوه‌ر وه دم
 بوّ ساکن ته‌حوالّ به‌رز بوّ نه‌وای خه‌م
 مه‌وه‌ردم گرد خه‌م ، مه‌ردم شار خه‌م
 سه‌حه‌ر مونته‌زر گیّلاّی شار خه‌م
 چون ئاهوی خه‌مان نه‌ کوّسار خه‌م
 نه‌ که‌مین سه‌ید ، سه‌ید که‌مانه‌ن

لورهی هه ناسه <

هه منه وای گلپه ی ته نوره ی تاسه م !
 تافه ی قه لوه زه ی وه ره شیله ی خه م
 گمه و شه پ و هوړ شو نه و تالانی
 به قی بی شه و قو دهره و ندو دزلی
 نه خش تیخه ی مه یل ، تاقو فهره اډی
 هاره و ئیورینجان بانه و ویمیری !
 کفه و به یانو نه سیمو سهر کو ی !
 لاره و نه مامو سه رو باوه ری
 له نجه و سونبولو پاو کو سالا نی
 گورجه و ژهره ژه و رزو ترامی
 لاو لاوی بی دار منه و سه هه ندی
 هه لسه ی بی دهنگه و زه حمه تو سالان
 برمه ی به رهنیسک ، ژیوای بی دهری
 فیکه و گه واره و پایه و بناری
 خوه و سو سه نو هوارو بارامی

یاره که ی حه سره ت لوره ی هه ناسه م
 لپه ی لافاوی زریباری چه م !
 فره و په پوله و شنه و دالانی
 پوره تا کو لی جاوه ری دلی
 کاوه تره کی په راو و یاډی
 هاژه و هه ناسه و سیروانو ویری
 چفه ی شه وانه و چنورو شاهوی
 شاخه و سه راو و ، مه ره و زاوه ری
 خرپه و پاو گولو راو هه ورامانی
 ره قه و گهرده نو که لو شرانی
 پوینه ی بی رهنگو ، کزو دهره و ندی
 (سهیدی) بی سهیدی به رزو عه و دالان
 سه ره گیجه ی دهر پېچیه و بلیه ری
 [کاوه شنکه کی به رزو ژیواری]
 شنیاو زلفانو به ره زای خامی

شو خه و گو پکه و لو ی جاسوزو دولی
 زهرده و ویره گه و مازهرده و زازی
 کوچی و هس مه یلی ، سی مله و شادی
 بو و هه و یسی ئاوو گلکه هیم !

چو پی پر شه قه و که ماو شوړلی
 توقو دهر ونو ئاواته وازی
 په نای بی وینه ی ، زاوه لی یاډی
 شریخه و بل و عه شقو دلکه هیم

ته‌سکینو سینه‌ی چون شوّره زاریم
 پیقه و پایزو لاوه و که‌لرهمی
 جیفه و جوانو لاو کورده واری
 زه‌رده و ویره‌گه و پیای کزولّی
 فرت‌ه و دلّته‌نگی لالووی بی‌که‌سی
 خه‌رمان مه‌ینه‌ت روّله‌کاو کوردی
 میراو (حاریس) به‌نگه‌که و روّحیم
 گولّی بومه‌لّیلّ (لیا) خه‌ندیده !
 په‌ریسا شیوه ، (په‌ره‌نیا) ی رو
 گهرمه‌ی ئومیدّی جوشه‌ی چه‌مه‌ی هون
 مه‌له‌مو له‌شو سینه‌ی په‌ر چلی

شوّره وارانو وهرزو وه‌هاریم
 شیکه و ئاواتو هه‌رالّه برهمی
 کیفه و قرژاله و به‌رزه هه‌واری
 تکه و مه‌ینه‌تو دلّی شرولّی
 زرّه و زه‌نجیرو ملو که‌مده‌سی
 لیژینه و خه‌مان لاده‌گاو کوردی
 (گهرده) ی ئاره‌زو [هه‌نگه‌که و روّحیم]
 شهرمی لچ به‌سه‌ی (جوانی) دیدّه
 تانو پو ته‌سه ، جافان خولک و خو
 ری‌وار ری‌واز ، توله‌رای ده‌رون
 زوانو قه‌له‌مه و ده‌فته‌رو دلّی

رانیشان ده‌رو هه‌وارو هاتیم
 تاسه وارانو [وه‌یوه و بالانه‌ی]
 جریه‌وه و ده‌رو درزه و ده‌واری
 زه‌ی دلّبه‌ری ، مسین خرخالی
 نوزه‌ی خرتوپش ، لاوی نو یانه‌ی
 بزه و دلّوه‌شی و ده‌رو سه‌ره‌که‌لی
 هه‌یه‌تو هه‌ی! هه‌ی! شوانه و شاهوی
 وه گرمه‌ی دوریت بی ده‌نگیم ئاوا
 نه‌زده‌هاو هه‌لسان که‌وت ئه و سرت‌سرت
 خه‌یال شیتش یه‌کجار دیونا

په‌رجینو باخو گولو ئاواتیم
 سه‌فای پیچاوپیچ جاده و ژالانه‌ی
 تریفه و دیدّه و روّله و هه‌واری
 جمه‌ی وه‌ش له‌نجه‌ی ، کونه و چیربالی
 تاقه‌تو چه‌مه و گوچانه و شوانه‌ی
 گیفه و ئومیدّو قاره‌و مه‌یگه‌لی
 ده‌نگه‌ی وه‌ش ته‌رزی ، زه‌نگو توّر و کووی
 له‌یل کوچه‌ری گهرمیان ماوا
 تا ته‌مه و دوریت قولله‌ی دلّش گرت
 بومه‌له‌رزه‌ی ته‌ن ، چاره‌م شیونا

مه‌ردم گرفتار نه لاوار چه‌م
 بی چه‌مت ، چه‌مم ، بیناییش ره‌مان
 به‌رگی ره‌ش مه‌نهن ، ته‌نی ئاواره
 په‌ی بازار چه‌م بی‌هن موشته‌ری
 دان وه په‌لاسی ، کر مه‌ژوله‌ی ته‌ن

کوله‌کهی تاقه‌ت ، چه‌میاوه جه‌م
 قه‌سه‌م وه دید‌ت بینایی چه‌مان
 په‌ی هه‌وارنشین دید‌ی بیچاره
 وینه‌ی کورده‌کهی نه هه‌ر لا به‌ری
 ئیسه‌یچ روتو قوت چه‌مه‌رای به‌همه‌ن

گولی چه‌و سکه‌ل مه‌یلت بکیانی
 نه‌رچنو ئه‌روای واقو ره‌شو روٲ
 نه دید‌ه‌و ئید‌یچ په‌پوله‌ وارو

ده‌خیله‌ن ئازیز په‌ی یاد‌مانی
 به‌لکو زمسانی هیجرانه‌کهی روٲ
 په‌نجه‌ی سه‌ردی ده‌ی گلوه‌ش نه‌شوارو

مانگهی تۆریا

وهر ویش شارده‌وه نه پال کووه
 جه وهر ئاوا هون به وینهی سه‌راو
 وه‌ختی مهریزا تک‌تک وه روی گول
 به یه‌قین زانام هونی دلانه
 که لیلای بیهن جه داخ رو دا
 پهی دیده‌نی مانگ خه‌یلی سه‌برم که‌رد
 به‌لام نه‌یی مانگ مهر قار که‌رده‌یی
 تا موشته‌ری گه‌ش به میهره‌بانی
 وات « مانگ » گله‌مه‌ند بی وه‌فایی تو
 چون دیده‌که‌ی تو پیش نا دیاره‌ن
 به‌لام قین که‌رده‌ن ورکش ئاوه‌رده‌ن
 بو بشو وه‌لاش ته‌مه‌ننایی که‌ر

ویشان ره‌شت به هون هه‌وران جه‌نووه
 واراو وهر ئاواش که‌رد ده‌ریای هوناو
 مه‌وی وه لافاو مه‌وارا مه‌نزل
 ئاینه‌ی بی گه‌رد رونی دلانه
 به وینه‌ی مه‌جنون لوان وه کو دا
 گله‌نی دیده‌م چون چه‌رخ چه‌رخ مه‌وه‌رد
 بهو قار جه‌سته‌ی من ، زگار که‌رده‌یی
 ئاما گفتوگو به وه‌ش زوبانی
 دیده‌ش گریانه‌ن نه پال ته‌و کو
 بی سه‌بر و قه‌رار ئاشوفته‌و زاره‌ن
 گه‌ل گه‌ل گله‌ی تو ش نه دل په‌روه‌رده‌ن
 « گله‌ش نه دلدا باوه‌ره وه به‌ر ... »

〈 محمد (ص) 〉

مانگ شهرمه‌ساری سیمای موحه‌ممه‌د
 هه‌ساران نه رو ویشان هه‌شار دان
 جهو رو گولؑ ساوان خاک پاش وه چه‌م
 په‌وکه‌ی گولؑ نه‌رگس دیدّه‌ش شیرینه‌ن
 په‌پوله گیانش گرته‌ن وه روی که‌ف
 به‌ه‌شت چه‌مه‌را کالاش رازنان
 ها تاسمان ویش دا وه زمین دا
 هه‌ر که‌س دیدار ش که‌وته‌ن قیامت
 بوبه‌کر و عوممه‌ر ، عوسمان و عه‌لی
 وه‌شبه‌ختی وازی کافیه‌ن په‌ی تو
 به‌دب‌ه‌خت که‌سیوه‌ن نه‌سانو وه دلؑ

سه‌ولؑ هه‌سره‌تمه‌ندی بالای موحه‌ممه‌د
 دز دز مه‌که‌ران نیگای موحه‌ممه‌د
 برپیان وه بالاش کالای موحه‌ممه‌د
 دیان وه دیدّه‌ی شه‌هلای موحه‌ممه‌د
 چون یاوان وه شه‌م هه‌وای موحه‌ممه‌د
 تا به‌ل ویش بوزو وه پای موحه‌ممه‌د
 به‌لکو ماچ که‌رو پالای موحه‌ممه‌د
 شه‌وی ته‌سرا بی‌لیقای موحه‌ممه‌د
 هه‌ساران گه‌ش شارای موحه‌ممه‌د
 قورئان و سوننه‌ت زیبای موحه‌ممه‌د
 کالای پر به‌های ئالای موحه‌ممه‌د (ص)

۲

۳

﴿ مه‌لو خیالی ﴾

مه‌لو خه‌یالیم بیه‌ن پورپویه	ئه‌سیری تو‌ردام زلف شو‌رپویه
پوره‌و ویره‌گه‌و گو‌مه‌و سه‌رداوان	نه‌ ئاویش په‌نا نه‌ وشکی باوان
سینه‌ش نه‌ گو‌ماو کزه‌ مه‌شوارو	په‌ی قه‌راخی ئاو نه‌فه‌س مه‌شمارو
به‌لام نه‌ وشکیچ په‌رده‌ی نه‌دامه‌ت	راسی نمازو په‌ی شیوه‌ی قامه‌ت
داخم وه‌ی حاله‌ چاره‌ی دل چیشه‌ن	کام حه‌کیم ده‌وای ده‌ردی ئه‌و پیشه‌ن
یا ته‌ز و سه‌رداو ، سه‌رداوێ سانو	یا نیشته‌ر وه‌جه‌رگ په‌رده‌ی خه‌م شانو
یا به‌ لافاوێ مالوش تا جایی	جه‌ بانو ژبوای شه‌کیو ئالایی

میراق >

وه ختهن روخانهی خه یال سهر کەش
 باور وه باور ئایر باور
 چلوسکه خزنو وه پای سهول باخ
 بهرگ ئال گول کەرۆ جلی شین
 په چینو سهبری کەرۆ وه قهقهس
 رو دهر بایس و ههساری سوریش
 قانونی کونه بدۆ وه هه مدا
 بایسو یاران کەرۆ وه پهرو
 منی سهر پهتی تا کهی خهم وهرو
 حاجی! هه تا کهی دهر ویش ستیزی
 تا کهی نه فامی؟ چنډ نه زانکاری؟
 روشنوبر پهی چیش مللات دژمه نهن؟
 چه نیشان بیارد ئه مینی دینی؟
 بوبه کر و عومهر کهی بیشان کینه؟

وینهی دیوانه تیک دو بهنگه کەش
 بلیسه بنیو کهر و کهلارو
 پوپهش بو ته نور لورهی ئاخ داخ
 بو وه ژه قه مومت نوبه رهی شیرین
 پهی سه وزه ی نازو ئاموشوی نه فەس
 سوچنو، پروسنو په ردهی سه بوریش
 یاسای نو وانو جه یانهی جه مدا
 به لکو توبهش بو ئیتر نه سهرو
 بتلیه و به زام ههر دهنگ نه کهر و؟
 دهر ویش! توپچ تا کهی سو فی وه بیزی
 چه رخی بیسه مهن، سه دهو بیذاری
 مللا! چی دهورو سه ره پیتیت ته نهن؟
 چون بی ویر شان یاری ئه مینی (ص)
 غهره ز کهی جاش هه ن نه تو ی ئه ی دینه

فتوای قه‌تل یار ره‌سول بنمانم ؟
 بیمی چو ده‌سو کوفری جه‌هانی ؟
 دل‌و‌ئازیزی تا به‌کهی بی‌شو ؟
 تا کهی نه زامی راسی قول‌په‌ی هون ؟
 راو حه‌مزهی تا کهی نا دیاره بو ؟
 روخسارو گول‌و‌ئیمانی زه‌رده‌ن
 باسش جه بانو سه‌مای ویه‌رده‌ن !
 نو‌سخه مه‌نویسو پهری ئیمانی !
 لایوه‌تەر کهری پلاو و ده‌مکی‌ش !
 کین فامش بیو و بینو و نه‌زانو ؟ !
 به‌ش مه‌لو خه‌می بو پهره‌وازه !
 هه‌ی ساقی ئاده‌ی زوخی گنج مه‌دان
 به‌ل زاهید نه‌ما بشو وه خه‌مدا !
 هو‌ر ده می‌حراوی ئه‌بروی که‌مانت
 ئنده‌و قی‌مه‌تیش بد‌ر وه هه‌ر که‌س
 جامت عه‌زیزی ناحه‌ق بویارو !

تا کهی به ناحه‌ق ویمان حه‌ق زانم
 تا کهی به درو و ریای شه‌یتانی
 تا کهی هه‌ر که‌سمان په‌ی ویش مه‌کی‌شو
 تا کهی دژمه‌نان بامان رانمون
 ته‌رزو ئاواتی چند خه‌مباره بو ؟
 باسو جهادی و برایی مه‌رده‌ن
 که چیش جه‌نابو ته‌لاقی فه‌رده‌ن
 یارو رو‌له‌و ویش جفتو شه‌یتانی
 نه‌زانی کهرو یو دوینه په‌ی ویش
 زوخواو نه ده‌رون فه‌واره شانو
 تا کهی بواچو ؟ ئه‌ی دل‌ه بازه
 په‌ی ته‌سکین ده‌رد جه‌ قینه‌و به‌دان
 پهر که‌ر جامه‌که‌ت گیل‌ه‌ش نه جه‌مدا
 قه‌سه‌م به‌و کاسه‌ی مه‌ست چه‌مانت
 نه سه‌ر مه‌نبه‌ری نازه‌وه مه‌س مه‌س
 نه‌ک روده‌ربایس یه‌خه‌ت بشوارو

منو کاسه و تو و پیری مه یفرۆش
 بانه بون وه تهنگ نهنگ زه مانه
 ئه وساکه یاوان وه حوزور یار
 با باسو خواسمان جه لای دل بهر بو
 وهر نه ویش عالم به سه ره ی په تی

زاهید و نهنگ و نام و فام و هو ش
 تا سور جه حه یات مه ورۆ به هانه
 حه ق ویش مه نمانۆ چون هه زار نگار
 مهر ئه وسای خونه ی میراق په پر بهر بو
 موشکلن باسو راو حه قیقه تی !

‹ میراو ›

تازیز شاخه‌ی چه‌م ، دیام وه لاوه
 دیدّه‌ی بیّ گهردش ، قرتیّوه‌ش شانا
 ده‌خیله‌ن سه‌رخیلّ خه‌رمانه‌ی خاویّر
 توّ لایه‌وه لاوه ، دلّ وایه‌واوه
 بهلّ به‌نگه‌و مه‌یل و عه‌شقی وه‌هاریتّ
 وه گیانتّ! سوّزه‌و توّش نما‌ناوه
 سه‌رتاپای ئازام گرد بیّ وه هانا
 چه‌م شی وه ئه‌سرین ، تاویّر وه تاویّر
 روّح وه تکه‌ی زه‌وق په‌ر ته‌مه‌ن‌ناوه
 تافه‌ش ، که‌روّ گیان مه‌رده‌که‌و پاریتّ

۱. لاوه : نه‌وازش ، لاونا‌ی

۲. وایه‌وا : هه‌واو مورا‌دّی / هو‌ای مراد - آرزومندی

دلّ وایه‌واوه : دل به آرزو و در هو‌ای مقصود و مراد

« نامه »

سهر قه‌تار ئیل گهرمیان ماوا
 وه شهرحی له‌بان شه‌که‌ر فشانت
 دل مانیا بی جه ده‌س بی ده‌نگی
 تا گوش دا وه نه‌زم به‌زم شیرینت
 دهم وه نوای گهرم تاسهی وجودت
 نه باخچه‌ی شادی به نه‌وای حه‌زین
 تو خودا جه و شهراب ئازیزان وهرده
 یانی جار جاری وه یادش باردی
 پهی که‌سی که داخ ته‌وینش پیوه‌ن

واته‌ت تا تاوا ده‌رون ته‌شکاوا
 شهرحی سه‌درم دای ، سهر وه قوربانته
 نیشته‌بی نه سای دیوار له‌نگی
 بیهن وه بولبول باخچه‌ی جه‌مینته
 هه‌وای دیداری یاری « مه‌حمودت »
 مه‌وانو وه یاد دوسته‌که‌ی « ئه‌مین »
 نه‌که‌ردیش بی به‌ش ، با نه‌بو ههرده
 ئه‌ر بی ده‌رمانی ، ئه‌ر نه‌بیج کاردی
 شه‌که‌ر و خه‌نجه‌ر جه لاش یه‌کیوه‌ن

« وایه و بولبولی ژیری »

سپای هه‌ساران ، خزای لای که‌مه‌ر
 وپل هه‌ردان بی ، به‌جه‌سته‌ی پر دهر د
 شنه‌ش وه‌یلان بی وه‌شه‌تاواندا
 ده‌س دان وه‌ده‌س هه‌م خه‌وشان شی نه‌سه‌ر
 هورئیزه نه‌خا و سه‌ردار سوچی نو
 بایی هورپر می خه‌م ده‌یمی وه‌باد
 ته‌نیش کی‌شاوه نه‌سای به‌رده‌وه
 گولاو شاواش که‌رد وه‌روی سه‌ره‌ردان
 وه‌قاسپه‌ ئامای ، وه‌پی‌شواز رو
 تا پاشوش نه‌دول ، مله و سه‌ر که‌مه‌ر
 هه‌سره‌ت وست نه‌دل دیوانه بولبول
 په‌ناش به‌رد وه‌سای سه‌هه‌ند به‌ردان
 مه‌نهران شاخ ئاخ وایه‌شه‌ن
 ئه‌و جای په‌سه‌نده نه‌باخان جه‌کون ؟
 بشو وه‌به‌رزی یاگه‌ی به‌ینه‌ته‌ن

ئاغه‌ی وه‌ر جه‌کو سه‌ر ئاوه‌رد وه‌به‌ر
 وه‌زیر جه‌هه‌یبه‌ت زایف و ره‌نگ زه‌رد
 په‌یکش ره‌وان بی وه‌روی کاواندا
 به‌ره‌زا و چنور جه‌بالای که‌مه‌ر ...
 به‌فیکه‌ی دزی چرین کاکه‌ی لو !
 که‌مای بی‌دار که‌ر ده‌س گیردی وه‌شاد
 گول نه‌رگس دیدی سیاش که‌رده‌وه
 چنور ته‌فشان که‌رد کاکول وه‌روی شان
 بووش داش وه‌ده‌ماخ زه‌ره‌زان کو
 خه‌نده سپاردن وه‌شنوی سه‌حه‌ر
 قاسپه‌ قاسپی که‌و چهن شه‌میم گول
 ده‌ردش دیویا ، روش که‌رد نه‌هه‌ردان
 واتش باخ په‌ی ئه‌و په‌سی مایه‌شه‌ن
 وایه‌ی من به‌رزی و هه‌مرازی هه‌لون
 تا په‌سی وازی وایه‌ت مه‌ینه‌ته‌ن

< وهـارو عارفان >

چەمو ئەشقى بە زانايى دياوہ
 سەرەش کيڻشا پەرۋ گيانيش خواوہ
 بە يەك زەر دەش چ سوورەن تاوياوہ
 بە شمشالو ھەواو يارى سياوہ
 شەمى شوخى چريشان لاوہ لاوہ
 وەرۋ شادى جە سەرپوڤە رياوہ
 بزىوہ بانەوۋ يانەم کە لاوہ

وہـارو عارفان ديسان زياوہ
 گولۋ مەيلى جە يەخبندانو ھيجرى
 چ بەزميۋەن شەراوش يەند بە تامەن
 دەر و دول و تەلان و تاش و لاپال
 پەپوليۋە شەوارەش کەردەبى شەو
 بەنرکەو چەپلەرپزانو خەزانی
 ھەرآلەو باخو ژيوای ئەى عەزىزم

« ویم و سه‌عدی »

دماو سه‌د پایزی زهردی بوانهم
وه‌هار یوه وه‌ناس یوه‌ن به‌هانهم
ئه‌گهر جاری کهری گولزار یانهم

مرا تا نقره باشد می فشانم
تو را تا بوسه باشد می ستانم

ده‌سو گویشیم به‌هاوارم بیه‌ن شل
مه‌سانه ویش بیانونۆ تو تلاوتل
به‌کل یانه وه‌واته‌ی که‌ی مه‌دۆمل

سخن ها دارم از دست تو در دل
ولیکن در حضورت بی زبانم

مرا عشقی حلاجی در رگ و پوست
روان چون زمزمه اندر دل جوست
حکایت ها مرا زان ماجراجوست

بگویم تا بداند دشمن و دوست
که من مستی و مستوری ندانم

تو نور دیده‌ی نه آسمانی
کدامین عشوه‌ی گل را نخوانی
ولیکن فاش میگویی که دانی

اگر تو سرو سیمین بر برآنی
که از پیشم برانی ، من برآنم

هه‌تا په‌ترو که‌رو زامان خه‌ستم
چه‌نی جو‌شی خود پِشهی شکه‌ستم
به بی شه‌رمی مه‌واچو ، په‌ر به‌جه‌ستم

که تا باشم خیالت می پرستم
وگر رفتم سلامت می رسانم

‏ ‹ ویم و مه‌وله‌وی ‹

شار دل غه‌رقه‌ن نه‌ ده‌ریای هوندا
خیل‌خانه‌ش شی‌هن وه‌ تونای توندا
ده‌خیل گیره‌م ده‌س ، شیم وه‌ جنوندا

ده‌وری‌ ده‌ر ساقی وه‌ لای مه‌حزوندا
له‌یل ئاسا بویه‌ر وه‌ لای مه‌جنوندا

په‌ی من موشته‌ری نو‌به‌ر کالاکه‌ت
بول‌بولی گولی گول‌او مالاکه‌ت
ته‌زه‌روی سه‌روی شه‌نگی ئالاکه‌ت

جامی جه‌ سه‌هبای دیای بالاکه‌ت
ئالوده‌ی غوبار تو‌ز پالاکه‌ت

له‌باله‌ب ، کو‌نه ، که‌ف وه‌ سه‌ره‌وه
جه‌ پیاله‌ی ناسک ته‌نگ که‌مه‌ره‌وه
گه‌رمی دل تاون ، به‌ بو‌ی وه‌ره‌وه

به‌و ناز و عیشه‌ی ویت پیم ده‌ره‌وه
جه‌سته‌ی په‌ژمورده‌م ئی‌حیا که‌ره‌وه

ریخهش بهر ئاما جه سوژ دوری
تان و پووش نه مهند پهردهی سه بوری
ساقی! بهو بادهی چه مهی مه سروری

جهی < قلب الاسد > تاوسان دوری
فینک که ره وه جهستهی مه هجوری

فهلهک پهی دوری بهسته نش تفاق
ته پل زور داریش یاوان وه تافاق
بو هیمه تی کهر بهل کهرو میراق

به لکم شهرارهی نائیرهی فیراق
نه سوچنو ته مام سه وزه ی ئیشتیاق

به مهرچی بهینهت تا سهر ته مام بو
وه فاقه یس ئاسا نه مهیلی خام بو
دل چه نی دلدار به وینهی جام بو

به لام بهو شهرته مه یلت مودام بو
منیچ بهو مه یله دنیا م وه کام بو

بی سوذهن نه گهر جامی جه مت بو
جهو جامه جگه م وینهی شه مت بو
پهری پهروانه مشیو خه مت بو

نهک غه زال ئاسا ریا و ره مت بو
گا مهیل شادی، گا ماته مت بو

دل ئینتزاره ن، ئادهی شه فاکه ت
گیان شه و قش نه مه ند، باوهر سه فاکه ت
سه یری پهی ئاشق مانیای قه فاکه ت

ئیتیر کافی بو جه ور و جه فاکه ت
بهل تا وه سهر بو مهیل و وه فاکه ت

ئه گهر تهن ئومید جه گیان که ندّه بو
فاتیحه ی ژبوای هه مته ر وه ندّه بو
توم کوچ ویش نه خاک شه ندّه بو

ئه ر چه ندّه هه فته یی عومرم مه ندّه بو
به لکم دوری تو لیم نه سه ندّه بو

« هوبه‌و ئه‌شقى »

قاپو دودەرى دیدەى بىّ نه‌واى
 وینه‌و خه‌یالیت گرتش نه‌باوه‌ش
 وه‌رمو شه‌وانه‌ى و وارده‌و رووانه‌یش
 بىّ خوف جە تانه‌ى هه‌ر که‌س و ناکه‌س
 ئۆساکه‌ى خه‌یال کیمیا سازت
 ئه‌نجامه‌ و کلۆم ، چفت و لاشیپان
 هوناوه‌ى دورى و گه‌ردى فیراقت
 هه‌وز و ته‌لارى پاسینه‌ سازا
 رازنا هوبه‌و عه‌شق و جوانی

جە وینه‌ى شوخیت نه‌دیه‌بیش ئاواى
 به‌ لایه‌ لایه‌ ، لاونا‌ش وه‌ش وه‌ش
 بى‌ به‌ لاونا‌و وه‌یوه‌ى نو‌ یانه‌یش
 نیشانش وه‌ ته‌خت مه‌ردمش ئه‌نقه‌س
 دا وه‌ هه‌م ئه‌ساس یانه‌ى بىّ نازت
 شه‌نه‌ش وه‌ هه‌مدا ، مه‌ردش ، ورد و هان
 که‌رد وه‌ سه‌رمایه‌ى هه‌وار تاقت
 کراویه‌دوڵله‌ هه‌سه‌ره‌تش وازا
 نازش نازارته‌ر جە کو‌سالانى

۱. نامه‌کى کاکه‌ فه‌یسه‌لى فاروقى (استعاره)

۲. کناچلى چه‌مى ، مه‌ردمۆ چه‌مى ، مه‌ردومه‌ک ، گله‌ینه

﴿ ھۆبەو عومرى ﴾

ویم پەى تو بى تو سەد تو کەردەبى
 پەنج پەنج نیشان دا پیم پوکالاوى
 پەنجەى دمايىن دەرفەتش تەنگەن
 هیچ نەوون وە تەنگ نە تەلەس نە جاو
 کەرونە میمان رەگ ، پيشە و پوسى
 بەخ بەخ جە مەیلش ھەر نەتەواسا
 جە ھەوارى یار نەوارو ھۆبە

عومرى ویم بى وى ، وى تو کەردەبى
 پەنجا بە پەنجەى عییرەت گلاوى
 ویرم کەردەوہ دیرەن درەنگەن
 دەم بنیەو نە ئاو بى وینەى سەراو
 بەل بە سەرمەسى ھەناسەو دوسى
 خەیلی یاخى بیم یارم نەژناسا
 ئیسە نۆبەمەن تۆبە بو تۆبە

١ . پەنج رۆى ئەوہمەنەى عومرى

٢ . خام ، پارچەى پەمەبى چەرمە

〈 ههوارو ئاخی〉

با بالآو باخی کهروۆ قهلاخی	دو کله ریسه کیۆ ههوارو ئاخی
به ری بسپارۆ به گولوۆ ژيوای	بولبولی یارش هه ناسه و هیوای
بیگانه ن چه نی ته یمانه و واسه ی	سه د داخ و سه د دهر د که لارو تاسه ی

« یارو ئه‌مینى »

گول کۆ به کۆ بارو جه کۆ ، پيشکەش به تو ئه‌ی نازەنين
با گولستان هەر دەم جه نو ، ئاشوفته بو ئه‌ی نازەنين

خونچه‌ی هيلال به خەندەوه ، ئەنگوسی لیوش کەندەوه
ماچۆ به ئیمای رەندەوه ؛ ئادەى وەرۆ ، ئەى نازەنين

ئەستونی خەمنامه ئەگەر ، وازش مەکەرد لیوی شەکەر
ئەستون هەر ئەو ئەستون برا ! زیندەش کەرۆ ئەى نازەنين

تۆنى ئەمین ... تۆنى ئەمین ، تۆنى ئەمین ئەى نازەنين
تا کەى ئەمانەت وەر دە دین ، هیممەت جه نو ئەى نازەنين

رۆلەى سەلاحی شیرەنى ، تا کەى ئەسیری دیرەنى ؟
ئا هەلمەتێ خو فیڕەنى ، باکت نەبو ئەى نازەنين

جابانەنى ... جابانەنى ، تساوی گەشی تابانەنى
تو چون سەلاح ئامانەنى ، ویری کەرۆ ئەى نازەنين

واتەى وه‌سین ... واتەى وه‌سین ، شمشیر و چه‌ک دژمەن نه‌ رین
ئەفغان و قودسی ماتەمین ، مەندەن چه‌مو ئەى نازەنين

مزگی نەبو ، تو کامەنى ؛ میحراب نەبو ، ویت دامەنى
تا کەى ئەسیری نامەنى ، سا دەى وەرۆ ئەى نازەنين

قورئانه‌که‌ت ... قورئانه‌که‌ت ؛ سوننه‌ت ، نگینی نامه‌که‌ت
تا سه‌ر به‌ره به‌ر نامه‌که‌ت ، موّره وه‌روّ ئه‌ی نازه‌نین

عه‌تری نه‌یی ، عه‌تری نه‌یی ، ها هورمژه دربه‌س نه‌یی
ئازاده‌بی ... ئازاده‌بی ، به‌و ره‌به‌روّ ئه‌ی نازه‌نین

نوری جه‌قه‌ن ، شه‌وقش ره‌قه‌ن ؛ سه‌یرش که‌ره چون ده‌ق ده‌قه‌ن
کوفرچ ده‌رونش شه‌ق شه‌قه‌ن ، وینوّت به‌یوّ ئه‌ی نازه‌نین

جالاوه‌ره قینتّ جه‌ دلّ ، شه‌یتان به‌ خه‌م ویش دوّ نه‌ گلّ
کافر چه‌مش شوّرو به‌ کلّ ؛ په‌ی گوّل توّ ، ئه‌ی نازه‌نین

ئه‌ی موسته‌فا ... ئه‌ی موسته‌فا ، ئه‌ی لابه‌ری ئیش و جه‌فا
ئه‌ی موسته‌دای به‌زمی سه‌فا ، لاییّ که‌روّ ئه‌ی نازه‌نین

ئاده‌ی عه‌زیزانی وه‌ته‌ن ، گێردیّ نه‌ که‌ف هه‌م روّ و ته‌ن
که‌ردیّ فیدا ، ته‌ن ، به‌ن وه‌ به‌ن ؛ یاودی‌وه روّ ئه‌ی نازه‌نین

هاوارمه‌ن ... هاوارمه‌ن ، هاواری زاری زارمه‌ن
مه‌نسورو داری دارمه‌ن ، واچو به‌ روّ ئه‌ی نازه‌نین

‹ يانى راس بو ؟! ›

<p>خاك و گيا و دار مه خوان به شادى نەى وەرزه دايم وهشى مه وياران ههچكو جه هيجران ههچ نهن نشان ئازاى وهلاتش فهتار فهتارهن گيرودهى زامى ناديارينه</p>	<p>ماچان وههارهن وەرزو ئازادى وهحشيان كو زهنجیر نه داران بولبولان چهنى گولان مه نشان بهلام گهلى كورد ويل و ئاوارهن هوناو زامش چون سهيل جاريهن</p>
---	---

〈 یوسف نیشانی 〉

به لای لای دیده که و تو مه سره وانی
 به پژمېو نو هه ناسه یت به رمه دانی
 مه گهر دانامه نامه ت بهر که رانی
 نه گهر ئیمان به نه شقت ناوهرانی
 هه لو زادی ، نه مرداری وهرانی
 مه گهر یوسف نیشانی بویه رانی

شهوی و هختی هه ساری مه گره وانی
 سه هر گوړاله کی تهنگو هه سارگای
 وهر و مانگه گمو ساراو نه زانی
 سه ر و گیانم گمی بان با نه مانان
 زه مین و ئاسمان تهنگه به ریوهن
 رژ و درک و ترامهن گه وره ژيوای

〈 یهک وه یهک 〉

فهلک پهی دوری مورّهش شاناوّه
تازه وه یو خهم ، ویش رازناوّه
دهفتهری مهینهت ویشان واناوّه
سو دان وه دهر وون دلّی زاناوّه
لوای سهر مهران به سه دّ هاناوّه
نیشتن نه که لار بی سهر په ناوّه
بی زوان لایی ، فه قیر جه و لاوّه
نهمه ندّه شوئی جه گولی شاوّه
ژهره ژان که لان به گرد وه فاوّه
چه نی دهر وندّه آن ساحیو سه فاوّه
به و گونای شیرین ئال و والاوّه
په ری راحه تی قولش مالاوّه
تا و اچان وه هار ئاما جه لاوّه
مه گهر ده ولّه مه ندّه مه ندّه جه لاوّه

پایزه ی هيجران ویش نماناوّه
قافله که ی شادی بار به ندیش که رده ن
چ گول چ سونبول چ گورالهی گهش
ژهره ژان به سوژ نالهی سه چه ری
کو تران خه مین به کو کو و زاری
فه قیران وینه ی مه لانی بی ده س
چینه ن یه کیوه چه ن یه ک به رابه ر
که لا نیست وه بال ، سه وزه کوچش که رد
بولبول چه ن مه لان لوان وه سه فهر
وه رواوان تافان ، قه لوه ژان هاژه
هیچ کام نه مه ندی به حال ویشان
به لام نالاعار به بی دلته نگي
ده وره میمانی باده نوشانه ن
بدیه کاینات گرد نه یه ک باره ن

بشو شیری

تازی

ئیش <

ئیش گلاراهوش بو

چەمش بېشو

دەردە

دەردەى بى دەرمانە گىرو

خول و خاکەنە تليو

بولاوە پيمو

ياو

بسوچو

كول و بارو گلپەى تا مەنەى كيشو

بى تاقەتى

تاقەتش برىو

هەتا مەردەى تاسەو تاقەتیش نەمىرىو

وشكەو دەمى

بە ئاواتو تەرمى بمرؤ

بى وەقرەبى

با ھەر بى وەقرە بو

تا وەرمو وەرمى بەرشو

زوڭ

گومەو زوڭاويەنە بخنيكيو

روڭخانەو زامىيەنە سەرە ھور دو

لاوہو غەريويەنە كز كز

بتكو

ته نیایی

ته نیا ویش به دلی ریش ، پا لهنگ ، دهس کوچ و
 سه رتاپا شیویا ، ساراو بی که سیه نه
 ویل بو

و...

جا گولو ژیاوی

پالو یانه و مهنه یه نه

چوزه هوردو

تا بدیو و تا بینو

وه لات بو

بی ئیش

بی دهر د

بی یاو

به وه قره

دهم ته ر

کوگاو یاران و

لیپا و لیپو زه ماوندو

هاو مالان

پهی وهش مهنه ی و

پهی ههر مهنه ی

چهمیو ژیوای

وه‌ختی ته‌مه

باوشی مه‌که‌رو شاریه‌ره

تروکه‌و چه‌مانه‌ن و

ترپه‌و دلی دیاره‌ن

ئیتتر هیچ

وه‌ختی شه‌وه

سه‌رپوشش دا سه‌ره‌و شاریه‌ره

هه‌مته‌ر

تروکه‌ن و زاقه‌چه‌مان

به‌لی

دیاره‌ن

چه‌می هاگاداری؛ هو‌شیاری ژیوایه‌نی

« دهر به‌ندیخان »

تک تک ، ونه و دلو شاهوئی
 تاشی ره‌قی سه‌ردش بری
 دوئی چری ... ! ؟
 گلوئی وشکه و چنور و لوی
 بینه و برایی شمشالّه‌کان
 چیقّه و چیلی و قاسپه و به‌قی
 بی چه‌مه‌ری گیلو خه‌می

یانی^۱

چیمه هوناو و چه‌م
 به‌ی تو برا

دهر به‌ندیخان

۱ . ئیشاره به واته و مه‌ولانای به‌لخی :

« هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش / باز جوید روزگار وصل خویش »

〈 شاعیر 〉

شاعیری تینوی ئازادی
 شاعیری تامه زرړوی سه ربه سستی
 خنکاوی ده ریای خه می هه ژار
 هه رگیزا و هه رگیز
 لیوی له هیچ ماچی^۲ نزیك ناکاته وه
 له هیچ لیویک^۱ ئاور ناداته وه
 مه گهر لاله ی سوری تهوین
 مه گهر خاکی ئازاد کراو
 مه گهر رهنجی به با دراو
 مه گهر ... خنده ی گه شی هه ژار

فَه‌لَه‌کَه <

دیانی دهور و به‌رمه‌ره

وردو بیان

وهش وهش دیان

ههرد و به‌رد و دار و ده‌وه‌ن

دهم به شیوه‌ن

چه‌مه‌رانی خه‌میم وانی

✱

هیتیاره‌که‌و مه‌رده‌ی ورد ورد

کِیلَگه‌که‌و – ئاواتو دلی هیته‌که‌ری

گولی شوخم

تالان به‌ری

ئاخ ... داخ ... فه‌ریاد ... هاوار

موفتی ، ته‌بیب ، مللا ، خه‌تیب

داخم ...

داخم ماموسا‌که‌و مه‌رگی

گه‌ره‌کش نه‌وو

به‌فَه‌لَه‌کَه

په‌رده‌ی ره‌شو بی خه‌وه‌ری

سه‌رو چه‌مانو شاگرده ته‌مه‌له‌کانشو

لاوه‌رو

یانی نواچو :

ئیتیر

وه‌سین

چه‌می که‌رو؟! +

« وراوی »

ئاخ و رکه و دلو دانه کانم وهنی بیاوه
یا سروه و ئاواتو چوزه کان
ده‌شش ئاوه‌ردی بیا سه‌ره و زانا ییمه‌ره

کاشکای سه‌وزه و ئاره‌زو گوپکه‌کان
چه‌مه و چراوه و دید‌ه‌یمه‌نه ره‌نگه‌ش دای بیاوه

خوزگه هه‌ورو په‌له‌قازی نه‌وتوله‌کان
به‌ونو نه‌نه‌یاواییم تهر که‌رو
وه هورپرکی شه‌وقو گه‌لاکان
ئاشقانه له‌قه شیلو دلیم که‌رو

ئاخ ... خه‌مو ره‌نجو له‌قه‌کانم نه‌زناسای بیا

وه

ئاخر خوزگه
که‌شکای باری توه‌نینو بناقورتی و
په‌زاره و شه‌وه و دوری ریشه‌یم مسای بیا

جا گرد پیوه
ویم و دانه و چوزه و گوپکه و توله و له‌ق و بناقورتی
لواى بیایمی پيشوازو خونچه و مه‌نه‌ی

‘نۆيم و ميرزاو پاوهى’

شەمال

بە شەومال

لى دۆل و لاپال

روش و خر و تاش

كەمەرە و كەمەر

ها ... ئينه سەريالەن

بديە

ئەها ،

ئەها ... لوتەو توەنە چەرميۆه

بە چەمى هەلۆى

چنگوللى دالى

هەر بەى تو ئامان ئاوەردەى هەوال

يە هەر رەسمى تو ن فدا ت بام شەمال

زەنگو قافلەو ژيوای

رمەو پاو پياوەتى کو کەن کەران

هۆرپرکى هەليزى و

شنەو هەناسەو کورده ژەنى

شیرین ئه‌رمه‌ن خزمه‌ت‌کارشه‌ن

له‌یلی عامری شه‌رمه‌سارشه‌ن

ئا‌هو خه‌جالت نیگای نازشه‌ن

توتی هه‌سره‌تمه‌ند ری‌زه‌ی رازشه‌ن

جه‌کو‌ی بیستون فه‌رها‌د شه‌رده‌وه

نیم نیگاش مه‌جنون دا وه‌هه‌رده‌وه

پرت‌ه و چراوه و دلی و گیانی

فرت‌ه و دلو رو‌له‌ی ئاورا و راسی

گیرو که‌می

وردو خاسی

چه‌میوه هو‌ر مه‌ته‌کنو

ئه‌سه‌مول پی‌شکه‌ش نیم نیگای دید‌ه‌ت

ئه‌سه‌فه‌هان ئه‌برو‌ی قه‌ل‌هم که‌شید‌ه‌ت

خه‌مین لایوه‌و

دل‌ته‌نگ نیگایوه

له‌نجه‌و چناری

قرخه‌و زلمو کوله‌ی

سوتهی تاشای ههزاری

خشه و گه لا خه زانی و

شیوه نو وه هاری

هو ... تازیز

تانه ئوغر

بو مه شو وه چه م ویت مه دهر ئازار

چه مهن بی سهیره ن تا چه م که رو کار

تهر مه یلت چه م بو نه و نه مامی نو

چه م خو قات نیه ن په ی سهیرانگه و تو

« هه ناسه ی نه ی »

هه ناسه ی پر له تاسه ی نه ی

وه لی ئاسا

له هاوارازی جنونی

سه ری دایه په نای ئه و شاخه شه م سایه

به لّی نه یزانی بوّ دایم

له بوّ لاله ی ژبانی سوری دلسوزی

چقل

کویه و

چه مه ن

کایه !

۷
به شو شیعی

تک پیتی و دوه پیتی

زانایی ، ئازیز ! هەوای تو دارۆ
دینداری بێ دەنگ ، قورئان چەمەران
پیاوہ تی ، بێ تو چون تاقەت بارۆ
کێ سوب هەناسەش وە باد بێسپارۆ

ئازیز ! پەپولە چۆن تاقەت بارۆ
بزوسکیوہت دا پەپولە و وەری
نە پەر ، بەل گیانش وە ئار نەسپارۆ
جە ریزەو بآیش زیوای مەوارۆ

چەنی بێ شەرتان ، شەرت و شوڤ بێ شوڤ
نامەردی بازە پەری نامەردان
کەسی پەي ناکەس ، چەم ئینەي وە سوڤ
چەن مەردان مەردی ، ئەگەر بوڤشان شوڤ

منیچ کوچی ویم مەوینو وە چەم
هەي کەرو وە شوڤ کوچی یاران دا
با چێخ و دوارم بێچو وە هەم
نەمانو تەنیا جە هەواران دا

خودا سا هەرکەس بەندەي فیراقەن
بیاونیش وە دوڤ جە یانەو شادی
پەي دیداری یار تاقەتش تاقەن
بویارۆ دەمی نەسای ئازادی

هامن پروسیاو تاویا تو بیښی
زم راو وه هاریش ناوا تو بیښی

وه هار ، تریشقه و گرمه و گره وای
پاییز هه ناسه و دوریش وهر داوه

ره وان نه قه فهس بی پهره وازه
گولو ئاواتی که رد چوزه ی تازه

شه وی عه زیزه ن ، دلته نگي بازه
مهرگت حه سرهت بو ، ته ی ناؤمیډی

شه می شیرین ته توش یارت بلاوینه
به شمشالی چریکه ت خه م بتاسینه

شه وی خوشه ، په پوله ! شه م مهره نجینه
برای شاعر له سهر لوتکه ی ئومیډی گهل

ده جالو زولمی دریا قه فاره
پاش نیا نه باخ به له نجه و لاره

ها دیو و شه وی هم بی ئاواره
چون بو هه ناسه و نازه نینه کهیم

هیچ نه بی هه ر لا ، تو بیښی ئازیز
یو ویش نما نا ، تو بیښی ئازیز

تا چه مم گل دا تو بیښی ئازیز
گیلان په ی چپوه ی ، که سه ی یارم بو

چهم پایش نه مه نی هه نامهی ئازیز فاتحیش وه نی هه نامهی ئازیز
چیشم کهرده بی بی مه یلت کهردان سه د گولیم شه نی هه نامهی ئازیز

لاله وه مالۆس نه سایه ی که مهر چه مه رای نه سیم ، سه ر بارۆ وه بهر
تا به هه ناسهش بشانۆش دهم دهم بر فانو نه دل خه م و ته م و هه م

شه وان شه ونم به شوۆر و شوخی ساز ی شه مه و شامو شه مامه ی وهش مه گر نو
هه تا وهش وهش وه ری شانۆ وه دید هس به پوله و پوپه که و زیوای بفر نو

به ل دلو خه می پاره پاره بو تا رو مه حشه ری هه ر ئاواره بو
چه نیش ئامان دل ، به ی یانه و گولی ده ک دلش بی شو به مه و داو چلی

لاله سور ، نه رگس سپی ، سه وزه شین به بزه ی خوۆری به یان پی که نین
سروه مه ستانه فری هوۆزه و هوۆز کوردی ئازاده نه وروۆزت پیروۆز

ئیدّ ئارامی دلّ ، ئه‌و سوّمای چه‌مه‌ن
وینه‌و ده‌گانش نه‌ ئالهم که‌مه‌ن

پاوه‌ ولیه‌نه‌و هه‌ورامان چه‌مه‌ن
باخ و کوّسار و هوّبه‌ش بیّ گهرده‌ن

یانی هه‌ورامان یانه‌ی ئامانه‌ن
نه‌ حه‌سره‌ت ماشه‌ ، سه‌ر په‌نجه‌ش ریّزا

نه‌وه‌دّ و نوّ پیر نه‌ هه‌ورامانه‌ن
هه‌ر که‌سیّ چه‌نی پاوه‌ی ستیّزا

نه‌ من که‌وتم که‌ هوّشیاریم له‌ سه‌ر که‌وت
که‌ دلّ مه‌س بو ، ده‌س و پیّ بیّ ئه‌سه‌ر که‌وت

که‌ چاوی مه‌یفرۆشی توّ وه‌ ده‌ر که‌وت
مه‌لیّ پیره‌ ئه‌نامی سوست و بیّ هیّز

دانه‌ی مرواری نه‌ چه‌م ریّزاوه
ئاروّ خونه‌ییّش نه‌ باخ بیّزاوه

هه‌وارو دلّی شه‌وقش خیّزاوه
ئاخر بولبولو گولزارو ئه‌شقی

گولآوش پاشوّ وه‌ هه‌رد و که‌مه‌ر
گه‌رده‌لولشه‌ن جه‌ ته‌نوره‌ی سه‌ر

با خونه‌و دلّی دهم دوّوه‌ سه‌حه‌ر
چون بوّ هه‌ناسه‌و نازه‌نینه‌ که‌یم

وهر و تاویاو سهردی تو بیئی	ئازیز مرخوانه و مهردی تو بیئی
زانام که مانه و دهردی تو بیئی	وهختی کولکوانه و ئومیدیم مهربا

ئاته ژگا مهلول پهی کوچ کاوهش	شاهو زهنگولیش گرتی نه باوهش
په رسا په رسایه ن کو ن لاوه لاوهش	کو له و کویمه کال گو ناشان کالان

وهر و تاویاو سهردی تو بیئی	ئازیز مرخوانه و مهردی تو بیئی
زانام که مانه و دهردی تو بیئی	وهختی کولکوانه و ئومیدیم مهربا

۱. لایه لایه

۲. نگین

۲. ئیشاره به که مانه و خه رکه مانی که پهی میریای به کارش به ریئی و مه وهران

با شووړو واران دیمیی و وه‌لاتی

به‌لکو نه‌مانو شه‌وه‌و نه‌هاتی

هر وه‌کو ناوی له ریوی چاوه‌ریی شیر بکه‌ی

قه‌ت مه‌زانه شیر روژی ری‌ره‌وی ریوی بکات

هرگیز نه‌زانام دهر د به‌کی و‌اچون

چه‌نی ، چه‌نی ئیش هه‌نی بساچون

خه‌م چون بال‌داریی شی وه‌ه‌وای دل

را دور و سه‌خته‌ن نه‌شی وه‌غافل

ئەر شهوبو وه شهو ته نیا مه دۆ بو

ئهو گورالهی شوخ ، دایم مه دۆ بو

خونچهی نامه کهت دلی ئه لوان

وه ک بزه ی لیوی کورپه ی بی تاوان

دنیا هه تیمچه ن هه تیمچه وه وارو

چه نی دلسوزی چه نی مه سازو؟!

کاک یوسف

چه که لامو خند

وده شه ویسی

ماموستا ملا قادر قادری (امام جمعه شهرستان پاوه) :

۱ - اولین بار در ۸ آبان ۱۳۵۷ در پشت سراب هولی با آقای رسول آبادی آشنا شدم ، زمانی که گروهی مهاجم بهمراه نماینده وقت پاوه "سالار جاف" به پاوه آمده و در حمایت از نظام شاهنشاهی شعار میدادند و در برابر مردم پاوه که علی‌رغم مهاجمین ، شهر را ترک کرده بودند شروع به تیر اندازی نموده و جمعی را شهید و جمعی را زخمی نمودند ، یکی از جوانان که جسد خون آلودش به زمین افتاده بود "شهید محمدصالح هشدار" بود که همسایه آقای رسول آبادی نیز بود ، آقای رسول آبادی روی جسد شهید هشدار ایستاد و داد میزد : غیرت کجاست ؟ سپس پیشاپیش جمعی از جوانان به راه افتاده و از طریق مسیر سراب هولی خود را به میدان مولوی رساندند و همراه جمع حاضر که ایشان در صف اول آنان بود در میدان مولوی جلوی مهاجمین را گرفته و در حالی که گروه مهاجم مشغول گفتن جاوید شاه بودند و قصد خروج از پاوه را داشتند ، چنان ضربه ای فراموش نشدنی را به مهاجمین وارد کردند که برای همیشه ی تاریخ درس و عبرت شد .

۲ - زمستان ۱۳۵۸ بنا به دعوت مدرسه قرآن سنندج همراه جمعی از روحانیون مدرسه قرآن پاوه به سنندج رفتیم و ۳ شبانه روز در تحصن مسجد جامع سنندج که به دعوت مدرسه قرآن سنندج علیه احزاب چپ و کمونیستها که بر اکثر شهر سنندج سلطه داشتند و برای مسلمانان ایجاد مزاحمت میکردند شرکت کردیم ، یک شب به جهت دیدار یکی از بزرگان سنندج از مسجد جامع خارج شدیم ، آقای رسول آبادی هوشیارانه و متواضعانه ما را همراهی کرد و اظهار داشت : احساس کردم همراه شما باشم چون امنیت سنندج متزلزل است و حفظ جان شما را بر خود لازم میدانم .

۳ - در سال ۱۳۷۵ در لحظه درگیری در روانسر و موقعیت خاص پیش آمده برای اورامانات در اثر فوت ماموستا ملا محمد ربیعی (ره) ، زمانی که در منزل استاد نقشبندی با علما و بزرگان روانسر و جوانرود نشستی در خصوص آرام کردن شهر داشتیم ، آقای رسول آبادی با احساس مسئولیت خاص در حالی که خیلی ناراحت بود به ما ملحق شد و خیلی عصبانی بود و برای اوضاع به وجود آمده گریه

میکرد و متأسفانه بعدها نسبت به حضور وی در روانسر سعایت و دوستانی با وی کم لطفی کردند .

۴ - مرحوم رسول آبادی در کنگره های مختلف از جمله مولوی کرد در سقز و مشاهیر کرد و هورامان شناسی در سنندج و مشاهیر هورامان در پاوه و تجلیل از ماموستا خضر رواری در روار و در دهها مراسم دیگر در پاوه و شهرهای دیگر حضور فعال و شاخص داشت و در ماههای رمضان در مراسمات مختلف حاضر میشد و در مجالس ترحیم و فاتحه و تجلیل از افراد در مساجد مختلف شرکت میکرد ، یا قاری بود یا مجری و یا شعر میخواند و یا خود هیئت برگزار کننده مراسمات بود .

به طور مثال در یکی از لیالی قدر رمضان ۷۸ در مسجد قبا حاضر شد و حدود ۲۰ دقیقه در خصوص اوضاع اجتماعی شهر و وضعیت جوانان صحبت کرد و مقداری صحبت ایشان انتقادی بود و در آخر به ایشان گفتم مطالب شما همه صحیح و منطبق با واقع بود ولی قبول آنها خیلی مشکل است .

خلاصه اینکه مرحوم رسول آبادی مردی با غیرت بود و زبانی صریح داشت و دلسوز دین و علاقمند به وطن و مخلص مردم و به اسلام ، قرآن ، ادبیات ، فولکلور کردی و آداب و رسوم پسند هورامان علاقمند و عشق میورزید . خداوند قرین رحمتش فرماید .

بهرام ولدییگی (از طرف انستیتوی فرهنگی کردستان - تهران) :

هیشتا خه‌می کوچی دواپی < روخزادی > مان به‌ری نه‌کردبوو و زامی ئەو کوچه ساریژ نه‌ببوو ، زامیکی تر خه‌مماني تازه کرده‌وه و هه‌والی کوچی دواپی هاو‌رپیه‌کی دیکه‌مان بی گه‌شیت . هاو‌رپیه‌کی به ئەمه‌گ ، که هه‌ر کات سه‌ردانی ئەنستیتوی فره‌ه‌نگی ده‌کرد و له‌ئاوات و خوژگه‌کانی گه‌له‌که‌ی ئەدوا ؛ ئەو گه‌له‌ی که هیشتا له‌مافی خویندن به‌زمانی خو‌ی بی به‌شه .

کوچی دواپی به‌ریژ < یوسف ره‌سول‌نابادی > نه‌وه‌ک بو ئی‌مه‌وه‌ک < کو‌ری زانستی زمانی کوردی > به‌لکوو بو کومه‌له‌ی فره‌ه‌نگی کورد له‌روژه‌ه‌لاتی کوردستان به‌تایبته له‌ناوچه‌کانی هه‌ورامان و کرماشان خه‌ساریکی گه‌وره و

ماموستا ملا مؤمن نوری :

خودا چه‌نه‌وه‌ش بیه کاک یوسفی ره‌سول ئابادی کی بیه‌ن؟

شه‌یداو باره‌گاو خودای گه‌وره‌ی ، هامرازو شه‌وو رو که‌شه به‌رزه‌کاو هو‌رامانی و شاهوی ، پال‌هوانو زه‌ین و ویری تازه‌ی ، مه‌له‌وانو ده‌ریاو بی بنو قسه‌ وه‌شی ، شورپه سوارو ساراو نوکته‌ زانی ، ویرش جه گول‌زارو مو‌چیاریه‌نه گول‌پوه هه‌میشه وه‌هار ، حق واچ و حق په‌ره‌ست و تیژ زه‌ین و خودا په‌ره‌ست ، زوانش شمشیری هه‌میشه تیژ ، قه‌له‌مه‌ش تیرپوه سهر نه‌که‌ره‌و وه‌ش پیکه ، پال‌هوانو شاعرا ده‌وره‌و ویش جه هه‌ورامانه‌نه ، ئاگا به ته‌مامو ورده‌کاری ئه‌دیبا و قه‌له‌م به ده‌سا ، مه‌له‌وانی نه‌مانیا جه ده‌ریاو ده‌رس واته‌ی و باسو زانایه‌نه ، رازدارو گردو قوتایه‌کاش جه حالو هه‌ورامانیه‌نه ، نه‌مانیا جه مه‌یدانو مو‌چیاریه‌نه ، ماموسای نه‌مانیاو وه‌ش سه‌لیقه‌و زوانی هه‌ورامی و کوردی .

رو‌حش به به‌هه‌شتو خودای شاد بو

ماموستا ملا اکرم سابقی :

ئه‌وه‌هل : کاک یوسف هیچ مه‌فته‌عیوه جه زنده‌گیش خالی جه عباداتی ، خالی جه نما و تاعه‌تی ، خالی جه رودو قورئان و زکری نه‌ویه‌ن و به ده‌نگو زولالو ویش هه‌میشه ته‌سکینو دلان دی به قورئان وه‌نه‌ی و دووهم : ئحترام به والدهینی و مه‌خسوسه‌ن هر وه‌خته‌ی زکرو باب‌ه‌یش که‌ری که چه‌رپوه فه‌ره‌ه‌نگی ئی مه‌نته‌قه‌یه بیه‌ن ، ته‌لیعه دارو فه‌ره‌ه‌نگو ئی شاره‌یه بیه‌ن ، فره به ئحترامو نامیش به‌ری .
گول‌ه‌ی بی‌شی شه‌ی به‌ردی عه‌زیزم گول‌ه‌ی بی‌شی ؛ هورش چنیه‌ی عه‌زیزم!

مؤمن یزدانبخش :

مرحوم یوسف رسول آبادی ادیبی وارسته ، شاعری توانا و دبیری دلسوز و مهربان ، خوش سیرت ، خوش رو ، با عزت و پاکدامن بود و ظاهری همیشه آراسته داشت .

سینه اش خزینه‌ی لغات فارسی ، کردی بخصوص اورامی بود ، شخصی آگاه و حاضر جواب بود و به بیشتر علوم روز آگاهی داشت .

در بحر ادبیات شناگری زبردست ، ماهر و توانا بود .
 به وطن ، اسلام ، ادبیات کردی و خانواده اش عشق می‌ورزید .
 اوزان و آهنگ ها را به کلی می‌شناخت و با صدای دلنشینش دلها را همیشه
 آرام می‌ساخت
 قاری قرآن بود و به طور کلی در قبال جامعه بسیار متعهد بود .
 روحش شاد و یادش گرامی باد .

باقی شفیع (سه‌یاد) :

به راسی نویسه و ئەژناسه‌ی ئوستادی گه‌وره و به‌رزو و لاتە‌که‌یمان کاریوه راحت
 و ئاسان نیهن . ته‌نیا مه‌تاوو واچونه ئاخ په‌ی دنیای بی وه‌فای وه داخه‌کیم په‌ی بی
 فجە‌بی مه‌رگی ،
 په‌ی کوچو پیا گه‌وری و خاسه‌کان که ژیان و ژیه‌یشان کول دهرسو ئەخلاق‌ی و
 دهرسو ئه‌سانیه‌تی و دهرسو دل پاک‌ی و دهرسو دینداریه‌ن .
 گه‌وره پیاو دیاری و مه‌ردم دۆس جه پانه و به‌حرو دهریاو فره‌ه‌نگ و ئەده‌ب و
 هونه‌ری فارسی و کوردی که ژیا‌نش و که‌لامش و ره‌فتار و کردارش و حه‌تتا
 کوچ‌چ‌ش ته‌مام و که‌مال مۆچ‌یاری و نمونه‌ن په‌ی ئەژناسه و پیاو فره‌ه‌نگ‌ی و
 فره‌ه‌نگ دۆسی .
 فه‌قه‌ت مه‌تاوم بواچم کوچو ئی ئه‌سانه گه‌ورانه ، داخه‌ش نیا سه‌رو دلو عاله‌میوه

محمد رشید امینی :

ئه‌گه‌ر هاتو بمانه‌ویت به شیوه‌یکی تیرو ته‌سه‌ل له سه‌ر که‌سایه‌تیک‌ی وه‌ک خوا
 لی خوش بوو کاک یوسف‌ی ره‌سول تابادی بدوین ، ئەوا پیوستی به کاتوو ساتیک‌ی
 زیاتر له‌م شوینه‌ی هه‌یه ، به‌راستی زوړ ته‌سته‌مه باسی که‌سایه‌تیک‌ی ئاوا له‌ چه‌ند
 دپ‌ر‌یکا بنوس‌ر‌یت ، له‌ به‌ر ئەوه‌ی هه‌ر کام به‌ گوپ‌ره‌ی خۆمان و وه‌ک کوردیک‌ی
 د‌ل‌سو‌ز له‌ هه‌ر کوی هه‌بین خۆمان به‌ قه‌رزازی ده‌زانی‌ن ، بو ئەوه‌ی خوا لی خوش بوو
 که‌سایه‌تیک‌ی تایه‌ت به‌ خوی هه‌بوو ، له‌ بواری فره‌ه‌نگ‌ی و ئەده‌بی دا ماموستایه‌کی
 د‌ل‌سو‌زو تیک‌وشه‌ریکی ک‌د‌م و‌ینه‌ بوو ، له‌ بواری خو‌شه‌ویستی و لاتو سیله‌ت‌که‌ی دا

دلۆداوو سه‌ودا سه‌ریکی راسته‌قینه بوو ، له بواری ئاینی دا خاوه‌ن باوه‌روو ماندوو نه‌ناس بوو ، له بواری کۆمه‌لایه‌تیدا خه‌م خۆرو لایه‌نگری هه‌ژارانو که‌م ده‌سان بو ، ته‌وه‌ش ته‌نها بو چوونی من نییه به شه‌هاده‌تی ته‌وه‌که‌سانه‌ی چه له سه‌رگه‌کو‌بو چه له مزگه‌وتو کاتی کوچی دوا‌یی‌دا له سه‌ر که‌سایه‌تی خوا لی خوش بوو دواون به تیکرا ته‌وه‌یان راگه‌یانده .

به‌س ئیمه‌ش به گو‌بره‌ی ته‌وه‌ی که ماوه‌یه‌کی درێژ خایه‌ن وه‌ک دوو هاو‌ری فه‌ره‌هنگ و ته‌ده‌بی نه‌ته‌وه‌یی ، ته‌توانم ددان به‌وه‌ی دابنیم که خوا لی خوش بوو کاک یوسف ته‌دیبیکی پایه به‌رز و خاوه‌ن سه‌بک و نوسه‌ریکی به ده‌سه‌لات بووه له ته‌ده‌بیاتی کوردی به تابه‌ت له ته‌ده‌بی هه‌ورامی دا ، ته‌گه‌ر به وردی سه‌یری ته‌م ته‌نها دێره‌ی بکه‌ین به جوانی ته‌وه‌مان بو دهر ته‌که‌و‌یت .

گو‌لیوه‌م دا ده‌مو وایو عه‌زیم دلم کالا سه‌رو مایو عه‌زیم
من به‌ش به حا‌لی خۆم له بواری فه‌ره‌هنگی و ته‌ده‌بی دا قه‌رزاری ته‌و کوچ کردوهم ، پێش ته‌وه‌ی له گه‌ل ته‌و به‌ریزه‌و چه‌ند که‌سیکی دلسۆزی دیکه ، یه‌که‌مین ته‌نجومه‌نی ته‌ده‌بی له پاوه‌ دانین ، من ته‌نها خۆم به شیعره‌وه سه‌رگه‌رم کردبوو پاش ته‌وه‌ی که باره‌ها پیکه‌وه دانیشتمان هه‌بوو زانیم که بواری ته‌ده‌بی ته‌نها شیعر نیه و ده‌ستمان کردبه نوسینو لیکۆلینه‌وه که بی گومان یه‌کی له‌و که‌سانه‌ش که هانده‌رو ریتۆینی ده‌کردین خوا لی خوش بوو کاک یوسفی ره‌سول ئابادی بوو ، به‌س ته‌گه‌ر بلین خۆمان به قه‌رزاری ده‌زانین بی جی نیه .

له کو‌تا‌ییدا هیوادارم شاهیدی ته‌و روژی بین که ته‌واوی ئاساره‌کانی کاک یوسف بکه‌ونه به‌ر ده‌ستی هه‌موان تا خاوه‌ن راثیو شاره‌زا‌کانی ته‌و بو‌ار ددان به‌وه‌دا بنبن که ته‌و خوا لی خوش بووه چی بووه چی کردوه ، به هیوای ته‌و روژه‌ی و یادی هه‌ر سه‌وز بی .

نظیف حسام الدینی :

هه‌ر وه‌خته‌ی کاک یوسفی بینینی ئنرزی گیرینی ، ته‌ل‌به‌ته ته‌من چون ئاشقو ته‌ریقه‌تیه‌نان وه‌ حه‌ز به عرفانی مه‌که‌رو مه‌شیو یوسفی ره‌سول ئابادیم وه‌ش بسیو چون مه‌قامیوه عرفانیچش بی ؛ وه عه‌زیزانیوه که خزمه‌تو فه‌ره‌هنگو مله‌ته‌که‌یمان

مه‌که‌ران لائو ته‌منو ریژو ئحترامیوه تایوه‌تیشان ههن و داواو سه‌رکه‌وته‌یشان په‌ی مه‌که‌رو .

عبدالکریم فرهادی :

ما انسانها از آسمان نیامده ایم که مثل فرشتگان خدای مهربان پاک و منزّه باشیم . فرزندان آدمیم و در کنار ما نفس و شیطان قرار دارند و ما را کم یا زیاد مورد اغوا قرار میدهند ... بگذریم و سخن در این زمینه را پایانی نیست .

مرحوم یوسف رسول آبادی مردی بود صاحب قلم و دارای اندیشه و منش خاص خود ؛ یادش به خیر باد و خدایش او را بیامرزد . سخت است درباره انسانها به قضاوت نشست ، او نیز همچون دیگران دارای محاسن و معایب خاص خود بود ، اما محاسن و نیکی هایش می چربید . مهربان بود ، خوش برخورد بود ، صاحب ذوق بود ، میخواست با همه تا کند ، کینه ی کسی را به دل نداشت ، خادم قومش بود ، در زبان و ادب فارسی و کردی و زبان مادری اش (اورامی) توانا و صاحب‌نظر بود ، مردی متواضع و دارای سجایای اخلاقی بود.

سید راغب احمدی :

خوشر آن باشد که سر دلبران
گفته آید در حدیث دیگران

یادی از آنکه همواره در یادآوری دیگران یکی از نام آوران میدان بود و به گفته ی پروین صاحب آنهمه گفتار امروز سائل فاتحه و یاسین است .

درباره ی شخصیت فرهنگی و ادبی و اخلاقی مرحوم یوسف رسول آبادی جای بحث و گفتار بسیار است و به قول مولانا این زمان بگذار تا وقت دگر .

اما اشاره وار میتوان به چند مشخصه نظر افکند :

الف) ایشان در عرصه ی ادبیات فارسی و کردی و به ویژه اورامی صاحب‌نظر و دارای اثر بود .

ب) شعرش آمیزه ای بود از محبت و عشق و درد و تعهد و آرمانگرایی و غم و اندیشه ملی و مردمی . و از همه روشن تر بوی عشق و دلدادگی نسبت به مقام حضرت رسول (ص) بود که اگر درین دنیای مادی و بی روح کمتر خریداری دارد ، در آن دنیای صفا و معنا بکارش آید و او را از هول و ورطه ی قیامت برهاند .

ج) از دغدغه‌های جدی ایشان پاسداری و احیای زبان هورامی بود و همواره در هر فرصتی با تمام کوشش از آن دفاع میکرد. مرحوم یوسف زبان هورامی را نه یک گویش و لهجه بلکه آن را زبانی مستقل با دیرینه‌ای قابل دفاع میدانست و درین راستا با بزرگان و زبان‌شناسان درگیریهایی جدی داشت. و نکته‌ی مهم اینکه در نثر و پخش‌ان زبان هورامی خود دارای سبک بود. واژه‌ها و کلمات و ابزارهای قدیمی را با ترکیب‌ها و قرینه‌سازی‌ها چنان به هم می‌آمیخت که از آنها مضامین نو و تازه می‌ساخت و عمداً با این کار می‌خواست واژه‌های هورامی را از فراموشی به صحنه‌ی زندگی و حرکت بازآورد. خدایش بیامرزد.

دکتر جزاء راهکان :

چنده نوکتی په‌ی ئەمن جالبی بیئی :

ئه‌وووئ : تهنه‌وووئ ئەفراڊیوئه که رو مه‌راسمو یادبودو کاک یوسفی ئەومی‌و دربارەو ئاڊی قسیشان کهردی ، ئەفراڊیوئه که ئەفکارو ئەندیشی موخته‌لفیشان بیئی وه ئەما گرد جه عەلاقەیشان به کاک یوسفی واچینی و ئینه‌نیشان ده‌هەندەو دەرۆنیوئه وه‌سیعو ئی فەردەیه بی و بیەبی باعسو تەجەموعو ئا ئەفراڊیه .

دووهم : ئەفراڊی شاعیر وه نویسه‌ندی که ئا رو به‌حسشان کهرد و جه زەمینەو ویشانو قسیشان هەنە په‌ی کهردەي ؛ نوخته‌و شروعیشان ئەنگیزۆه بیەن که کاک یوسفی دەینی بەنە و هەتتی بەعزۆه‌شان رشته‌ی فعلیشان ئەدەبیات نیەن .

سووهم : هەر شارۆه موعەڊلۆه‌ش هەن و ئی موعەڊله مه‌جموعو نومەراتو ئا شارەینە تەقسیم بر تعدادیش . جار جار فەردۆه‌هەزف مه‌وو ؛ ویتا مه‌زاندی که موعەڊلو برەي جه شاران مه‌جموعەن موعەڊلۆه‌هەل نیەن یانی به زۆر میاوو هەدو قەبوئی ؛ ئیسە تەسەووور کهردی نوژدۆه‌هەل ییسیۆه‌هەزف بو ، موعەڊله‌هە کولەن مه‌ی واری ...

و دەلیله‌و ناراحەتی جامعەي ناخوداگاه پیسه‌ چۆه‌ین و گردیما دەرک مه‌که‌رم که موعەڊلو شاری به‌ لوه‌و ئەفراڊیوئه چنده زەربە مه‌وینۆ وه به‌ لوه‌و به‌عزەي ئەفراڊیچ هەتا مه‌تاوو ئی موعەڊله‌ به‌ی سەر ... و لوه‌و کاک یوسفی قەتەعن هەزفو نومرۆه‌ بیسی بی جه کارنامەو شارو پاوه‌ی ، ئیشە‌للا زوتەر جه په‌یو جوبرانو ئی

نومره‌ینه و تهریمو ئی موعه‌دلّه‌یه بیمی نه به وه‌سیله و هه‌زفو نومره خراوه‌کان به‌لکو به وه‌سیله و ئیجاذو نومره خاسه‌کان .

حسن قادری :

مرحوم محمد یوسف رسول آبادی شخصیتی علمی فرهنگی و از چهره‌های نامی منطقه‌ی پاوه و اورامانات بودند که عمری را در کسب و انتشار فرهنگ و هنر این دیار سپری کردند .

انسانی وارسته ، متدین و صاحب نظر در امورات سیاسی اجتماعی ، اهل مدارا و تعامل با اقشار مختلف جامعه ، پژوهشگری با نشاط و خوش ذوق بودند .

مرحوم رسول آبادی روشنفکری مسلمان ، اهل اندیشه و قلم ، صاحب آثار گرانبهای شعر و ادب بودند . حضور فعال ایشان در محافل علمی و فرهنگی و ارائه آثار در اکثر سمینارها و همایشها خود گویای وزن علمی و فرهنگی ، سیاسی و اجتماعی آن بزرگوار بود .

ایشان قدرشناس خدمات فرهنگی ، عمرانی و هرگونه توسعه‌ای در شهرستان پاوه بودند .

اگر کار ارزشمندی در شهرستان انجام میگرفت ، برای تقدیر و تشکر از نهاد مربوطه از دیگران سبقت میگرفت و متولیان را به ادامه کار ریشه‌ای و اصولی تشویق و کمک میکردند . اهل نقد و انتقاد سازنده بود و چه بسا این روش به کام بعضی‌ها خوش‌آیند نبود

از تملق و چاپلوسی بیزار بود و هیچگاه دین و ملیت خود را وسیله‌ی زر اندوزی و کسب امتیاز از صاحبان قدرت قرار نمیداد .

مرحوم کاک یوسف در برگزاری همایشها و سمینارهای علمی و فرهنگی شهرستان پاوه از جمله همایش گستره‌ی فرهنگ هورامان ، مشاهیر هورامان و جشنواره آواها و نغمه‌های هورامی توسط اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی نقش بسزایی داشتند .

روحش شاد و یادش گرامی باد .

معصوم صفیعی :

دوستی گر مایه اش صدق و صفا و راستیست ... فرقت آن راد مرد در جمع یاران
کاستیست

ماموستا یوسف داروو سه‌مه‌روو باخوو ئه‌ده‌یی بی .

ره‌نگوو واته‌کانش جه خمخانه و دلانه‌نه ره‌نگه‌ش گرتییی ، تاموو چیژوو
واته‌کانش وشه به وشه تام مه‌دووو ، کرده‌وی ثابوریش ته‌ماموو که‌ماله‌ن ، جه
دوسی و به‌راده‌ریه‌نه سالوو ره‌نگ نمه‌ژناسو و جه کولّ چینه‌ینه دوسو و براده‌رش
هه‌ن .

فره و ساتیش نا خزمه‌تو خه‌ل‌کیه‌نه و جه حجره‌کانه‌نه . ویش به سوخته مه‌ژانو ،
جه ناحه‌قی توره‌نو و چه‌ز مه‌که‌رو رخنه‌ش وه‌نه گیروو .

جه سه‌فه‌ره‌نه قالّ سوکه‌نو و جه دیانه‌ته‌نه هیقمه‌ن ، جه شیعر و ئه‌ده‌به‌نه
بلیمه‌ته‌نو و هه‌مبانه بورینه و وشو هه‌ورامیانه و وه جه چه‌م پوره خشنایه‌نه پسپوره‌ن

سه‌رجه‌مو باسو ئی پیایه ئینه‌نه و اچوو :

عالمی به‌رز و به‌ریز ، دوسی پاکوو بی‌ریا و ماموسایوه دلسوز و چالاک بی ...
یادش نا دل‌مانه‌نه !

محمد ابراهیمی :

در خصوص کدام ویژگی استاد یوسف رسول آبادی باید گفت ؟ کدام وصف او
را باید توصیف نمود ؟

صادقانه بگویم این ادیب مجاهد در یک کلام عاشق بود ، عاشق خدا ، عاشق
خلق خدا و عاشق خدمت به خلق ، هفده سال افتخار کسب علم و مصاحبت و
مجالست در محضرشان این جرأت را میدهد که شهادت دهم لحظات شیرین و
گران‌بهای عمر استاد در راه همان عشق پاک و هدف مقدس و متعالی‌اش سپری
شد.

استاد معلمی دلسوز ، دوستی صمیمی ، شاعری توانا ، هنرمندی متعهد ، برادری
غمخوار ، همسری مهربان ، پدري رنج‌دیده و شهروندی دردمند و دلشکسته بود .

شجاعت و شهامت کم نظیر ایشان برای همیشه تاریخ این مرز و بوم مثال زدنی خواهد بود .

برخود میبالم و مفتخرم چنانچه راهنمائیهای حکیمانه ، انسان ساز و روح نواز آن استاد فاضل را نصیب برده و از آن دریای پرگهر به قدر وسع مروارید گرانبهای معارف و در و مرجان علم و اندیشه را صید نموده باشم . حیات با عزت خیل دلسوختگانش را مدیون و مرهون غیرت و فداکاریهای خالصانه آن استاد وارسته دانسته و به جهد و باور آن یار سفر کرده در باروری و کشف استعدادهای پنهان در تقویت بنیه ی اعتقادی جوانان و نوجوانان ؛ باور و ایمان راسخ داشته و دارم .

با استاد کوله‌باری از خاطره ها دارم اما :

شنبه یازدهم آبان هشتاد و هفت ساعت ده شب در نقطه ای از شهر در حین انجام یک وظیفه اجتماعی و افتخاری بودم که ناگاه صدایی آمد : خسته نباشی ، این وقت شب اینجا چکار میکنی ؟ راستی جایی میروم و اگر زود برگشتم بیشت خواهی آمد ؛ با حالتی غیر از حالات گذشته چشمانش را در چشمانم فرو برد و دستش را به نشانه خداحافظی مهربانانه تکان داد اما تنها کمتر از نیم ساعت بعد صدایی لرزان از طریق تلفن خبر سفر بی بازگشت استاد به دیار باقی را ندا داد . سلام به روزی که بدنیا آمد و به روزی که از آن رخت بر بست و به روزی که دوباره برانگیخته خواهد شد .

محمد نجیب حسنی :

کاک یوسف ؛ په پوولیو بی بالی ویش سوچنی تا په پووله کی بالیسا نه سوچا ، شو له چراویو بی پهی فه قیرا تا وهختیو شه وینه مزیاره بهر نه گلیرا .

کاک یوسف ؛ گولوی سوور بی تا به گوله سووره کا نیشانه دو سووری ویشا چه نی برمانا ، به لام داخه ی گرانه م داری بی ره‌حمه و مهرگی دهس که نه‌ش که رد و ناسش تا ره‌نگه و ویش برمانو ، روخس شاد بو .

جهانگیر محمودیسی :

ماموستا یوسف که سایه تیپوه بی وهشش جه واری ئی ، واراو کو‌مه‌لگای جه روانگه و ئادی یاوای به مافه بنه‌ره‌ته کو‌مه‌لایه‌تیه کان بی .

په‌وکه‌ی هه‌رمانه‌و کلتوری و ته‌ده‌بیش وسته‌بی سهر و شانه‌مانیا‌کانشو .
 بی‌مانایه‌ماموستاو وشه‌زهریغه‌کان ، په‌ی خه‌لکه‌که‌یش بی .
 ته‌چی دمای ، چ‌خاس و چ‌یاگیو ره‌خنه‌ی بو ، ئیمه‌ئاډی به‌نویسته‌کانشو
 مه‌شناسمی .

پرویز بابایی :

ویم فره‌مه‌دیونش مه‌زانو ، مه‌حاسل بیئی و کاک یوسف ده‌بیرم ، سهر و
 که‌لاسیوه‌تا وه‌ختیوه‌زیاده‌ئاوری ، واچی ئاده‌ی پرویز شیعرپوه‌مان په‌ی بوانه‌وه .
 ناشوگری نه‌بو ئانی ته‌من نویسی‌نیشان هه‌ر شیعی نه‌وینی به‌لام کاک یوسف
 پی‌کاره‌یشه‌هم ته‌من هان دی په‌ی فره‌وه‌نه‌ی و فره‌نویسه‌ی و هم‌لاو
 ره‌فیه‌کانمو شه‌خسیه‌تم به‌ری سهر .

ده‌دواندزه‌سالی دماته‌ریچ جه‌جه‌له‌سه‌کانو ته‌نجومه‌نیه‌نه‌زانی ته‌من نه‌ختیوه
 فره‌ته‌ر جه‌ره‌فیه‌کانم ورکه‌و شیعی هه‌ورامییم هه‌ن ؛ ویش واچی (په‌ی که‌سی
 پارتی نه‌که‌رو په‌ی په‌رویزی پارتی مه‌که‌رو وه‌وختیچ نه‌وو مه‌بو به‌ی شیعی
 هه‌ورامیی بوانه‌وه) .

قسی قرینی و را‌نیه‌نه ؛ ئاخ‌قسیم : کاک یوسف نه‌ویایه‌ته‌من چکو و خزمه‌ت
 به‌شیعره‌وه‌ه‌ورامانی چکو ... یادش به‌خه‌یر .

مختار هدایتی :

هاوار ؟ پاک بی و زه‌رال ، هه‌ر به‌وینه‌و تافو‌بلی . بی‌ده‌نگیش په‌ر مانا و
 جاری پسه‌سیروانی . ده‌ریا دلشه‌نه‌تاسیا بی ، ئاواتیش به‌بالا شاهوی دانه‌دانه
 ده‌مو وایو

هه‌ناسه‌ش هه‌وری پیکنیوه و دیمه‌ن به‌دیمه‌ن شاخ به‌شاخ هه‌سره‌ت وارنی ،
 غه‌ریووه‌ئاشنا بی ئاشناش خه‌م . خه‌مو نانی ، خه‌مو ئای ، خه‌مو خاکی پاژنه
 تره‌کای ، خه‌مو زوانی داخ‌کریای . لی‌قولایی چه‌می یاریو ته‌ژنه‌ئیش په‌تروکه‌ش
 به‌سه‌ن .

بابه‌ش هه‌وار ، ته‌د‌اش هانه ، که‌سش کوردی بی هیلانه ...
 به‌دلیوه‌په‌ر جه‌هیوا ئنده‌لوا سهر ئنده‌جه‌به‌رزایو مندرا

بی به هه‌لویوه به‌رزه فر ویره‌گیوه لیل و دلگیربالیش گرت‌هی روه‌و مانگه
ته‌نیای ته‌نیا گهرچی عومریوه کو‌تاش بی به‌لام به سهر به‌رزى ژیوا
هه‌رچند عومریوه کو‌تاش بی به‌لام به نه‌به‌زى ژیوا

عدنان مرادی :

حوالی سالهای دبیرستان با مردی خوش سیما و نکته سنج آشنا شدم ، او اهل
دل بود ، اهل مدرسه ، صاحب ذوق ، خوش صدا ؛ انگار دستانش برای نگاشتن
آفریده شده بود و زبانش برای سرودن ؛ هیچ کلمه ای را حرام نمی کرد ؛ کم گوی
و گزیده گوی ، چه در گفتن ، چه در سرودن و چه در تدریس . شاعر بود ، شعر
شناس ، او بر شعر تسلط داشت ؛ اورامی ، سورانی و فارسی را خوب می خواند ،
خوب می نگاشت و خوب می سرود .

با او که آشنا شدم پنجره ای روشن و تازه به دنیای شعرم باز شد راهنمای
ندانسته‌هایم بود ، معلمی دل آشنا به درد های جامعه و دل آرامی که آرام بخش دل
ها بود ؛ خوب قرآن را تلاوت می کرد ، قرآن را می فهمید ، مولوی را طی کرده
بود و عطار را در ذهن داشت ، با سعدی دوست بود و با مولوی کرد همنشین ؛
هروقت که شعری تازه می سرودم می گفت : هر روز بهتر از قبل میشوی و این دل
گرمی بزرگی برای شعرهایم کوچکم بود ؛

با او بزرگ شدم و این دوست و استاد خوب با من بود ؛ سرمشق شعرهایم ؛ او
برای من تکرار نشدنی و ناب بود ؛ او رفت و تنها گریه هایم رابطه من با اوست
حتی در خواب هایم ، قصه هایم و غصه هایم ؛ شعر هایم بوی خیال او را می دهند ؛
همیشه به یادت هستم استاد عزیزم .

فریرز موسی زاده :

نوشتن در باب کسی که چون فرشته بر بام ستارگان سکنی می‌گزید تنها با قلبی
از آفتاب میشود آنرا نقاشی کرد ... در طول دورانی دوستی‌ام با رسول آبادی که بر
دایره‌ی ادبیات و شعر اورامان منقش گردیده بود ، همواره دانسته های عمیقش و
مداقه های ظریفش بر ساحت شعر برایم زبینه بود چنانکه در بر موسیقی باران

همیشه گوشم را بدامان آن سمفونی میسپر دم و دربر ریزش شعر و خطابه‌ی آن مرحوم نیز چه خرسند و شادان می‌گشتم .

آقای رسول آبادی در طول عمر مفیدش با قلم و خطابه اش بر آن بود تا قامت ادبیات اورامان را آنچنان که لایق و سزاوارش می‌باشد در عرصه ادبیات ایران و کردستان معرفی نماید ؛ و در این چند صباح آخر عمر اهتمام و همتش بر شعر و ادبیات اورامان متمرکز گشت و در این میدان نیز بسیار توانمند ظاهر گردید .

دو روز قبل از فوتش با اینجانب و دو سراینده سیاه‌مانه در خانه‌باغی که برای تهیه یک برنامه تلویزیونی رفته بودیم می‌گفت : من این آخر عمر را برای زبان و ادبیات هورامان اختصاص داده ام و من در جواب گفتم : بی شک ادبیات و زبان هورامان از تحقیقات شما مستفید خواهد شد و واقعیت انکار ناپذیر آنست که این مرد شریف ، ادیب و شجاع این آخرین کلامش در باب هورامان بود اما هورامان این آخرین بار نیست که او را به یاد می‌آورد بلکه همواره وی را عزیز و گرمی میدارد . یادش گرمی و روحش شاد .

شهرام نادری (بنماینده‌گی از اهالی موسیقی پاوه) :

نکته‌ی فراموش شده‌ی آقای رسول آبادی این بود که ایشان یکی از عاشقان و تلاش‌گران عرصه‌ی موسیقی در شهرستان پاوه بود اما متأسفانه هیچ گونه بحثی به عمل نیامد . او همیشه یکی از کوشش‌گذاران و زحمت‌کشانی بود که برای ترتیب دادن مراسمات موسیقی ، جشنواره‌ها و حتی دغدغه جهت آکادمیک کردن موسیقی هورامی داشت ... درضمن آقای رسول آبادی علاوه بر شعر چند کار موسیقی آماده کرده و آهنگها و ملودیهای نیز ساخته بود که برخی از آنها توسط خوانندگانی خوانده شدند (که مشهورترین این خواننده ها که یکی از آهنگ های ایشان را خوانده‌اند آقای ناصر رزازی بوده است) .

محمد آشنا عباس‌منش :

بزرگ بود ... و از اهالی امروز بود ... و به افق‌های دور می‌نگریست ...
نوشتن یا سخن راندن درباره کاک محمد یوسف رسول آبادی مردی که از خواستگاه‌های زلال و زیبای زبان و ادبیات هورامی و سورانی و فارسی آگاه و

ظریف کاری‌ها و نازک خیالی‌های آنها را حلّاجی نموده بود کاری است بس سترگ و گران و به قول برادران تاجیک کلان .

بدون هیچ تعریف و توصیفی و به صرف داشتن ارتباطی منطقی ، علمی و صمیمی با آن مرحوم می‌توانم بگویم یکی از چهره‌های ماندگار زبان و ادبیات هورامی و سورانی بود .

مداقه و غور در ادب فارسی و غرق شدن در مفاهیم و معانی بلند قرآن کریم از او ادیبی ساخته بود که در زبان و ادب کردی متن‌هایی زیبا و با شکوهی را از خود به یادگار گذاشته بود .

کاک محمد یوسف مردی بود زلال ، دوست داشتنی و عاشق ، همین خصلت‌ها کافی بود تا او مثل جان در دل مردم و دوستانش جا خوش کند و مصداق واقعی این تک بیت بلند شاعر بزرگ سبک هندی باشد که می‌فرماید :

همچو جان در قالب گبر و مسلمان رفته ام

تیغ بر خود می‌زند هر کس که با من دشمن است

و به راستی مرگ او و برگزاری مراسمات باشکوهی که خیل مشتاقان و دوستان و مخالفانش را به ناگاه دور خود جمع کرد ، این حقیقت را به من یکی حداقل فهماند .

او درک انسان بودن و انسان شدن ما را بالا برد و طعنه‌ها و روایت‌های ناصواب را نادیده گرفت و هیچ وقت از کینه نابخردان و کج فهمی دوست‌نماها ناراحت و رنجیده خاطر نشد ، چرا که می‌گفت :

از ازل ایل و تبارم همه عاشق بودند سخت دلبسته این ایل و تبارم ، چه کنم؟
این اواخر هم که بار دیگر انجمن ادبی هورامان از شهرستان پاهو را بعد از یک تعطیلی ناخواسته به راه انداخته بودیم با کمال میل و با اشتیاقی وصف ناشدنی پا به پای ما جوان‌ها به انجمن می‌آمد و مثل دیگر اعضای وفادار و دلسوز انجمن ، کارهای پیش پا افتاده و معمولی‌ای که هیچ وقت در شأن و منزلت ایشان نبود انجام میداد و مشارکت میکرد و غیر مستقیم به ما یادآور می‌شد که :

کوششی من زهد به جیبیه و زور ره‌وا چونکه قانونی ته‌بیعت وایه‌وا
هرکسی کو دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش

اهل دروغ و ریا و تعریف و تمجید نیستم همچنان که او نبود اما گیتی تا سالیان سال چنین فرزندی برای شهر عزیز و محروم به ارمغان نمی آورد و این دریغ و حسرتی افزودنی را برای ما به همراه می آورد چرا که نتوانستیم بیشتر و بهتر از این کان معرفت و بزرگ مرد فرزانه فیض و بهره ببریم .

باید اعتراف کنم به خودم قول داده بودم که حداقل در هفته ۲ ساعت در خدمتش باشم تا بتوانم ادبیات کلاسیک هورامی و سورانی را به ویژه دیوان میرزا عبدالقادر پاوه ای بزرگ را با او مرور کنم و از داشته های علمی و ادبی و زبانی و تاریخی و نکته های نغزی که می گوید یادداشتهای در ذهن و زبان و دفترم بردارم اما دریغ و حسرت که این فرصت متعالی با پرواز ناوقت او به آسمان از من گرفته شد . حافظه و فرهنگ شفاهی اش مرا شیفته خود کرده بود اما وقتی مقالاتش را که در کنگره ها و مجلات کردی ارائه کرده بود دیدم ، بیشتر متوجه دانایی و توانایی هایش شدم .

نوشتن درباره او و برای او افتخاری است برای من تا بتوانم روی شانه های بلندش بایستم و خود را بیشتر و بهتر به مردم خوب کرد بشناسانم .
و در پایان تنها می توانم بگویم : بزرگ بود و از اهالی کلمه بود .

شایان ربیعی :

روزی که قرار شد از طرف دانشجویان کرد دانشگاههای تهران سوگنامه ای برای مجلس ترحیم کاک یوسف رسول آبادی بنویسیم ... انتظار نداشتیم با استقبالی چنان گسترده از طرف دانشجویان روبرو شویم .
اتفاق خجسته ای که دل‌نگرانی هایمان از سفر همیشگی کاک یوسف را تصلی میداد .

به یاد می‌آورم روزی به من و چند تن از دوستانم گفته بود :
" هورامان در قلم های شما جریان دارد نه در کوه ها و چشمه ها ! "

نعمت رحمانی :

" له دونیای زیندوو و پر له جووله‌دا هیچ شتییک تا سه‌ر بی گورانکاری ، بوونی نییه " (نه‌هرو)

کاک یوسف وه‌کوو ماموستای زمان و ئه‌ده‌بی کوردی و هوگری ولات و نه‌توهه ،
 هه‌لگری تاییه‌تمه‌ندی دیار و ئاشکرای کولنه‌دان و نه‌به‌زین بوو ، بویه بو هه‌میشه له
 دل و ویزدانی گهل‌دا ده‌مینته‌وه . ژیانی به‌نرخ کاک یوسف هه‌لگری چه‌ندین
 گورانکارییه ، بویه په‌یفین له سهر که‌سایه‌تی ئه‌و مه‌جال و ده‌فته‌ری زیاتری ده‌وی .
 ئه‌وه‌ی راستی بیټ ، به‌رپزبان له سهر جه‌م ژیانی پر له هه‌وراز و نشیوی‌دا هیچ
 کات ده‌ستی له ئه‌ده‌ب و خوژگه‌کانی ئینسانی کورد هه‌لنه‌گرت ، له هه‌مان حالیش‌دا
 وه‌کوو چالاکیکی ناوچه‌ی هه‌ورامان و شاری پاوه به‌ په‌روشه‌وه سهرقالی که‌م و
 کوربه‌کانی کووچه و کولان خه‌لکی شاره‌که‌یشی بوو .

سه‌د مه‌خابن مهرگ مه‌ودای نه‌دا تا زیاتر بژی و زووتر خزمه‌ت بکات .
 هیوادارین ئیش و ناسوری کوچی دوابی ئه‌م تیکۆشه‌ره پشوو درێژ و نه‌فه‌س
 به‌رزهی هه‌ورامانه بیټه‌ هیز و هه‌وینیک بو گه‌شه‌ پیدانی فره‌هنگ و ئه‌ده‌بی
 کوردی .

کیهان عزیزی :

نه‌بوون بیچمیک‌تری له‌ بوون

شاعیران و روژنبیران و به‌گشتی ئه‌وانه‌ی خاوه‌نی که‌لکه‌له‌یه‌کی تاییه‌تن ،
 به‌رده‌وام له‌ گه‌ل غه‌میک‌ی هه‌ژینه‌ر به‌ ناوی «دووری» ، ژیان ده‌به‌نه‌ سهر . ده‌بی
 بزاین ئه‌و غه‌مه‌ له‌ ته‌ک «هه‌ستی دووری» جیاوازه . ئه‌لبه‌ت مانای دووری و
 غه‌ریبی ته‌نیا له‌مه‌ودا دا نایه‌ته‌ بوون ؛ به‌لکوو ، ئه‌وه‌ نه‌ناسین و به‌خو نامۆ بوونه
 لی‌ره‌دا چه‌مکی دووری و هیجران واتا ده‌کات . به‌رپز خوالی‌خوش‌بوو کاک یوسف
 ره‌سول‌تابادی له‌و که‌سایه‌تیانه‌ بوو ئه‌و هیجرانه ، ئه‌و ده‌رده‌ ئوقره‌ی لی‌بری‌بوو ، که
 بوچی تاکه‌کانی نه‌توهه‌که‌ی ئه‌وه‌نده به‌ خویان و به‌ مافه‌کانیان و به‌ ولاته‌که‌یان
 که‌مه‌تر خه‌من ؟ چون ئه‌کری شوناس و بوونی خه‌لکانیک تا ئه‌و ئاسته به‌ لایانه‌وه
 بی‌بایه‌خ و نزم و نه‌وی بکریټ ؟ ... بویه له‌ نیشتمانی خو‌ی‌دا هه‌میشه‌ چه‌ش‌نی
 ئاواره‌یه‌ک ده‌سوورایه‌وه ، وه‌ک بلی ئه‌ودالی شتیکی دانسقه‌ بیټ . که‌لو په‌ل و کوله
 پشتی سه‌فه‌ریش ته‌نیا ده‌فته‌ریک بوو له‌ بنده‌ستیدا که‌ هه‌ر ئه‌م ده‌فته‌ره‌ش تا
 دوا‌هه‌مین هه‌ناسه‌کان هاو‌رپی ئاواره‌یه‌کانی ژیانی بوو .

ته‌لین بوونی ئیمه له ئاقاری زوانه . (لیره‌دا له‌جیاتی زمان ، زوان به‌کارهات . چون تهو به‌پرپزه باوه‌ری وا بوو که زوان درووستره) له راستیدا نیشتمانی راسته‌قینه‌ی شاعیریش ههر زوانه . بویه به‌پرپز کاک یوسف زور به‌په‌روشه‌وه پارپزگاری لهو بوونه‌و لهو نیشتمانه ده‌کرد . به‌ر ده‌وام بیریشی له ریساکانی زوان ده‌کرده‌وه و زور په‌شو‌کاوی شته هیشتا نه‌دو‌زراوه‌کانی زوانیش بوو . ره‌نگه ههر به‌م بوونه‌وه بیت که شیعره‌کانی خاوه‌نی زمانیکی پارا و ره‌وان و خاوین . به‌راستی له‌مه‌و دوا یادی تهو خوشه‌ویسته له به‌نده‌ره‌کانی ته‌نیایی دا حکوومه‌ت ده‌کا .

اکرم حسن زاده (سه‌ریاس) :

له ده‌لاقه‌ی بیرى دوورم گزینگی‌کی ههره جوان دیت و هیدی هیدی به‌ره‌و سنووری یاده تامه‌زروکانم سه‌ر ده‌کوی ، دیت و ده‌ستی یاده‌کانم له گه‌ردنی بیره‌وه‌ریم گری ده‌دا و چاوه‌کانم ته‌با له بو سنووریکى جوان و مه‌زن ، سنووریکى پر له‌عشق و پر له‌یاد و پر له‌تاسه ...

ته‌مبا له بو کاته‌کانی له گه‌ل یه‌ک بوون ، ته‌مبا له بو ساله‌کانی پيشوو ، ته‌و سالانه‌ی که زور دوور نین به‌لام کاتی یادی «کاکه‌هاوار» دیت و تیکه‌ل ته‌بی به‌ بیره‌وه‌ریم سه‌د ته‌وه‌نده ساله‌کانم لی دوور ته‌خات ، ته‌وه‌نده دوور که ناتوانم ده‌ستی یادی پی گه‌یینم ...

ساله‌کانم لی دوور نین ، به‌لام وه‌رز به‌وه‌رزى ته‌و سالانه‌ی خه‌می دووری «یوسف» کردیه‌تی به‌زیندانی چالاوکی نادیار که چاوه‌کانی یاده‌که‌م له که‌نعانی پر له‌خه‌می ده‌رونمه‌وه هپوره‌پور سومایان داده‌نین ...

که سالانی پيشوو دیرمه‌پیش چاو هیچ نابینم جگه‌ له تو کاکه‌هاوار جگه‌ له تو و چاوه‌کانت که هه‌ستیکى ته‌هورایی ، به‌نهرمی ئاو ، به‌ناسکی خه‌یالی ون ، به‌به‌رزایی بیرى پیرت ، به‌گوپی هونه‌رمه‌نده عاشقه‌کان ته‌چرپینی ...

وشه‌ی جوان و بیرى ژیرت خوشه‌ویستی نیشتمانی له گه‌ل خوینی سوورو گه‌شی هونه‌ریکی قه‌د نه‌مردو تیکه‌ل ته‌کرد ، ته‌یکرد به‌کانیاویکی روون و مه‌زن بو ئاو‌دیری فهره‌هنگی خومالی کوردی ته‌م ولاته ...

کاکه هاوار له بیرت داین ، له دلمان دایت ، بیرى جوانو وشه‌ی پیروژو کرده‌وه‌ی چاک و پاکت گواره‌ی گوپچکه‌ی یاده‌کانی له بیر نه‌چوو ، هه‌تا ماوی نیشتمانن ...

جمال جباری :

به‌راسی باس که‌رده‌ی جه باره‌و ئه‌نجومه‌ن ئه‌ده‌بی پاوه‌ی بی باس که‌رده‌ی سه‌روو مامۆسای نه‌مری کاک یوسفی ره‌سول ئابادی بی یاگهن .
 گاهه‌ز یو جه که‌سانیه‌و که هان‌ده‌روو لاهه‌کان په‌ی ئامه‌ی به ئه‌نجومه‌نی و هه‌نگام نه‌ی لی مه‌یدانوو ئه‌ده‌بیاتی بی ، بیه‌و کاک یوسفی لی ئه‌نجومه‌نه‌ی بی .
 وه‌خته‌ی مه‌وروونو ویرم وه‌ختیه‌و په‌ی ئه‌وه‌ل جاری پام نیا لی ئه‌نجومه‌نی و شیعریه‌و مه‌نه‌وه (فره‌لاوازه) : به‌راسی کاک یوسف ئنده‌دل گهرمی و هانش دانی ئیتر جه ئا رووه‌ تا ئیسه نه‌تاوانم وه‌روو لوه‌و ویم په‌ی ئه‌نجومه‌نی گیروو وه به تاییه‌ت نه‌گنوو شونه‌و ئه‌ده‌بیاتوو گه‌له‌که‌یمان .
 راسه‌ن ئیسه کاک یوسف نه‌ن لی ئیمه‌نه ، به‌لام ئیمه هه‌میشه سیوه‌رو ئادی سه‌روو سه‌ره‌و ویمانوو و ئه‌نجومه‌نه‌که‌یوه هه‌ست مه‌که‌رم ... یادش تا دنیا دنیان هه‌ر سه‌وزه‌ن !

داوود غفاری (ئارو) :

یه‌ک ده‌قیقه : بیده‌نگیه‌ک بو مامۆستایه‌ک !
 ئه‌گه‌ر له روداوو ساته هه‌ستار و پر گیره‌و کیسه‌کانی ده‌یه‌ی ۵۰ ی هه‌تاوی و جو‌ش و خرۆش و هه‌لوێسته هه‌ستیارانه‌کانی ئه‌و ده‌می تیپه‌رین ، نیونجه‌کانی ده‌یه‌ی ۶۰ ده‌کری وه‌ک کرانه‌وه‌ی ده‌روازه‌یه‌کی فره‌هه‌نگی ، ئه‌ده‌بی و روشنبیری کوردی کوردستانی ئیران هه‌سیبی بو بکری . دیاره ئه‌و شه‌پۆلی کرانه‌وه‌ش هه‌رزو ده‌فه‌ری پاوه و هه‌ورامانیشی گه‌ته‌وه‌و به‌ دوای هاته‌نه‌ئارای ئه‌نجومه‌نی ئه‌ده‌بی و هاته‌نه‌گو و هاواری پروزانی پرچه‌کانی هه‌له‌بجه له شیعره خنجیلانه‌کانی (خه‌زانی هه‌له‌بجه) داو هاته‌نه‌چایی دیوانی میرزائه‌ولقادی پاوه‌یی ، پۆلیک رو‌له‌ی بویر و ئازا هاته‌نه‌ ناو ئه‌م کایه‌یه و ئیتر کاکه یوسفی ره‌سول ئابادی وه‌ک سه‌رتۆپی ئه‌وان بوو .

ناویک که توژیکی دواتر له ده‌بیرستانه‌کانی پاوه دا ته‌قیه‌وه و ئیتر هه‌مووان تامه‌زرۆی بینینیان ده‌کرد. دیاره‌ منیش وه‌ک لاوو قوتابیه‌کی کورد (که گواسته‌وه‌ی زۆره‌ ملی منی هینابوه‌ ئه‌وی) ، به‌ ئاوانه‌وه‌ بووم که وه‌ک شاگردیک بېمه‌ میوانی وانه‌کانی . ئه‌وده‌م وا باو بوو که ئه‌و مامۆستایانه‌ی ئه‌زموون و شاره‌زاییان زۆرت‌ره‌ و له‌وانه‌ وتنه‌وه‌دا پېسپۆرن ، ده‌بو بو پۆله‌کانی سی و چواری دواناوه‌ندی (ئه‌وکات) ته‌رخان بکړین ، هه‌تا وه‌کو قوتاییان بو وه‌رگرتنی دیپلۆم و ده‌رچوون بو زانکو پهره‌رده‌ بکړین . کاک یوسفیش له‌وانه‌ بوو .

ئهن پۆلی دووه‌می ده‌بیرستان بووم . به‌ هو‌ی زۆر بوونی قوتابیه‌وه‌ پۆله‌که‌مان به‌ سهر ۷ که‌لاس دابه‌ش کړا ، ئهن که‌وتمه‌ که‌لاسی دووه‌می (ج) و به‌خت یارم بوو ته‌نیا ئاواتم (هه‌تا ئیسته‌ش) که‌ هاته‌دی ، ئه‌وه‌ بوو که مامۆستای ئه‌ده‌بیمان ، کاکه‌ یوسف بوو . ئه‌و ساله‌ و سالانی دواترم قه‌د له‌ بیر ناچی . مامۆستایه‌کی به‌ ته‌واوی مانان بوو ؛ دلسۆز ، زانا ، رو‌حسوک و له‌سه‌رخۆ ، جوان و ریک و پیک و رازاوه‌ به‌ جل و به‌رگ و رومه‌ت و زمان و وشه‌ی پاراوی کوردیه‌وه‌ . ده‌تگوت شه‌که‌ر به‌ لیویه‌وه‌ ده‌باری . هه‌رگیز له‌عانی وانه‌گوتنه‌وه‌ و گالته‌ و جه‌فنگ و هیچ کاتیکی تر دا ، گهل و خاک و زمانه‌که‌ی له‌ بیر نه‌ده‌کرد و هه‌رده‌م په‌روشی بوو ؛ سیاسه‌ت ، فه‌ره‌نگ ، ئه‌ده‌ب ، هه‌زار و هیمن و ...

گه‌رچی له‌ باری بو‌چوونی سیاسیه‌وه‌ زۆر له‌ یه‌ک نیزیک نه‌بووین ، به‌لام شه‌پۆلی ئه‌ندیشه‌ و بیژنه‌ته‌ویه‌که‌ی زۆر زیاتر منی خسته‌ ناو ئهن به‌هره‌وه‌ و ئاساییه‌ که‌ ده‌یان جار پیکه‌وه‌ له‌و سیروانی تیژ و پر خروشه‌ دا (به‌ره‌و ژور) مه‌له‌مان کرد . به‌لی کاکه‌ یوسف کوری شیاوی ولاته‌که‌ی بوو ، سه‌رجه‌م که‌ لێن و قوژبن و سوچه‌کانی کۆمه‌لگه‌ی کوردی به‌سه‌ر ده‌کرده‌وه‌ و به‌ په‌روشی بوو به‌ چه‌شنیک که‌ به‌ش خوراو بوونی گه‌له‌که‌ی ، سه‌ری لی شیواندبوو !

دیاره‌ ژیان و که‌سایه‌تی و به‌ره‌م و ئاسه‌وار و چالاکیه‌ فه‌ره‌نگی و ئه‌ده‌بی و کۆمه‌لایه‌تی و سیاسیه‌کانی ، ده‌کری و ده‌بی به‌ شیویه‌کی ورد و جیددی تېرپامان و هه‌لویسته‌یان له‌ سهر بکړی و ماف و حقه‌ی تایبه‌ت به‌ خو‌ی بدریتی . گه‌رچی یوسفیش وه‌ک هه‌ر مرو‌فیکی تر ، ده‌بی له‌ هه‌ر کام له‌ بواره‌کانی ژبانی دا تووشی هه‌له‌ بوویتی ، که‌ ئه‌مه‌ش خو‌بندنه‌وه‌ی تایبه‌ت هه‌لده‌گری . که‌ وا بوو تا ئه‌و کات ، به‌ خیرا و به‌ ئینسافه‌وه‌ ؛ _ سلاویک و ده‌قیقه‌یه‌ک بیده‌نگی بو کاکه‌ یوسف !

جمال مرادی :

ماموستای کوچ کردوو کاک یوسفی ره‌سول ئابادی ، به درپژایی ژبانی پر له
ته‌نگ و چه‌له‌میدا ، گه‌وره ئامانجی ته‌وه بوو تا له خزمه‌تی خودای میهره‌بان و
خه‌لکانی به شه‌ره‌فی خودا دا هه‌نگاوی هه‌ل گرتوو بیئت .

ئه‌م خودا لی خوش بووه هه‌رگیز به ته‌نقه‌ست که‌سیکی له خووی نه‌ده‌ره‌نجانده .
مه‌گه‌ر به‌رامبه‌ره‌که‌ی له هه‌لو یست و برپاره‌که‌ی ته‌و دا تی نه‌گه‌یشتوو بیئت .
به راستی ماموستایه‌کی شیرین زمان بوو . به‌م هوپه‌ش به‌رامبه‌ر به کو‌مه‌لانی
خه‌لک پیوه‌ندی باشی هه‌بوو ، پر به دل له خه‌م و شادی خه‌لکان دا خووی به
شه‌ریک ده‌زانی . یاد و نیوی ئه‌م مه‌رحوومه‌گه‌شاوه بیئت .

فتح اله نجفی :

استاد یوسف رسول آبادی ، استادی بزرگ در امور فرهنگ و ادب و اندیشه ،
نویسنده ای توانا و لایق ، شاعری خوش ذوق ، ادیبی فهیم ، عارفی متواضع و
هنرمندی با صدای دلنشین و از روشنفکران دیار هورامان بودند .

اساتید ، نویسندگان ، ادیبان ، صاحبان قلم و اندیشه و شعرا ، خود را شاگرد این
استاد میدانستند و از او فیض میبردند .

ایشان شخصیتی با ارزش در عرصه انجمنها و همایشهای ادبی و فرهنگی در
منطقه و استان کرمانشاه و کردستان ایران و عراق و استاد زبان کردی بشمار
میرفتند که سالها در راه ارتقای سطح فرهنگ جامعه تلاش و خدمت نمودند .

آثار فرهنگی و ادبی و اندیشه ایشان چل چراغی است که سالها نورانی و روشنی
بخش جامعه فرهنگی و ادبی خواهد بود . وجود این شخصیت فرهنگی و ادبی
همیشه یادآور نام شعرا و نویسندگان قرون گذشته از جمله : میرزا عبدالقادر و قانع
و مولوی کرد و نالی و بیسارانی و ... بود . پژواک هاوار ، هاوار استاد هاوار بر هر بام
و برزن و کوه و دره و باغ و چشمه و ... طنین انداز بود . هاوار درونی استاد هاوار
یکی از هزاران اندیشه و آرزوهایی بود که استاد برای بهبود و تغییر وضعیت
فرهنگی و ادبی و ارتقای سطح فرهنگ هورامان و اجتماع خود در درون داشت . کوه
ها و چشمه سارهای منطقه ی شاهو ، زاولی ، هانه زلیخا ، لاره کاو ، سراب هولی ،
آتشگاه ، شیلماو ، هاند شیخ حسن ، کوسالان ، دالانی و ... آن قدم گاه این عاشق

وطن و طبیعت هیچگاه صدای دلنشین او را فراموش نخواهد کرد و خستگی راه را از تن دوستان و همراهان خود بیرون میکرد ، استاد هاوار به مردم و وطن خود عشق می‌ورزید و به آنها افتخار مینمود . یاد و خاطراتش همیشه در دلها زنده خواهد بود .

عبداله کاکابرای :

در سوگ استاد سفر کرده کاک محمد یوسف رسول آبادی (هاوار) در سرزمین اهورایی کردستان بس ادیبان و شاعران و هنرمندان پرورش یافته که در مقایسه با افراد سرشناس و پایه بلند ممالک دیگر هیچ کم نداشته بلکه اینان با شرایط و وضعیت سیاسی و اقلیمی نا متناسب توأم با عشق به اصالت و حفظ آداب و شعایر در راه اعتلای فرهنگ غنی ملت کرد و اعلام موجودیت خود پای فراتر نهاده و با تحمل سختی ها و دشواریها از خود آثار و تفکراتی را بجا گذاشته که بعد از مرگ تحسین همگان را بر انگیزخته و با تلاش طاقت فرسا در دوران حیات نام خود را بعد از سفر از دنیای بی وفا برای دیگران و تاریخ علم و ادب در جریده دائره‌المعارف ادبی زمانه ثبت نموده اند . از جمله ی این عزیزان استاد گرانمایه آقای محمد یوسف رسول آبادی بود که همواره روحش شاد و یادش گرامی باد .

سبب آشنایی بنده با این شاعر و ادیب گرانقدر از زمان نوجوانی یعنی سالهای ۱۳۴۸ ه.ش بود ، چون وی از استعداد هنری و صدای زیبا و دلنشین برخوردار بود من هم به سبب علاقه قلبی با وی ارتباط داشته و از دوستان صمیمی ام بود . زیرا با خصوصیات اخلاقی و رفتار و بینشی که ایشان داشت اگرچه اختلاف ین گاهی روابط دوستی را تحت الشعاع قرار میدهد اما این انسان نجیب وجه مشترک خود را در روزنه ی دیدگاه خود منعطف نموده و هرکسی از استعداد خاص هنری ، ادبی یا سیاسی برخوردار بود با ایشان روابط دوستی داشته و حتی در پایه های ورزشی از جمله کشتی ، دو ، پرش و بازیهای محلی و حتی جدید سر رشته داشته و مورد توجه همسالان خود بود . در بسیاری از مناسبتهای خانوادگی و محافل دوستانه با سر دادن نوای ملیح و خواندن اشعار پر محتوی باعث خوشحالی و دلگرمی دوستان و آشنایان میشد .

کاک یوسف رسول آبادی در خانواده ای فرهنگ دوست و اهل علم و ادب پا به عرصه ی وجود نهاده و پدر بزرگوارش نیز از معلمین فرزانه و از پیشکسوتان فرهنگی این دیار بود . که در میان مردم شهر پاوه و اطراف دارای شهرت و اعتبار و مورد احترام خاص و عام بود . زیرا نجابت و وقار و دوستی و دلسوزی وی با مردم تاثیر

اخلاقی در عملکرد و رفتار فرزندان‌ش نهاده و از جمله ی آنان میتوان کاک یوسف را بر انگیخت که همه ی اوقات خود را وقف ارتباط و همدردی با دوستان و آشنایان و مردم دیار خود مینمود . وی هم مانند پدر و دیگر برادرانش شغل معلمی را بدینسان انتخاب نمود که بیشتر بتواند به ادب آداب شعایر دیار و مملکت خود بپردازد .

زمان استخدام ایشان در آموزش و پرورش برمیگردد به چندین سال قبل از انقلاب توده های ایران که او با فعالیت و روشنگری و تلاش شبانه روزی به روشنگری پرداخته و درس آگاهی و احساس مسئولیت را به دانش آموزان و دوستان خود میآموخت . بارها از جانب عوامل نظام ستم شاهی مورد بازخواست قرار گرفت و چندین بار به ساواک احضار شد . و مورد ندمت و سوال و جواب و استنطاق قرار گرفت اما هیچگاه خللی در عزم راسخ این معلم بزرگ ایجاد نگردید . هرگاه بیش از گذشته به بهانه های مختلف جوانان و دانش آموزان تحت تعلیم خود را ارشاد نموده و در قالب مناسبت‌های مختلف و اضافه معنای راه مبارزه و شیوه ی برخورد را به آنان میآموخت .

در سالهای آغاز انقلاب ایران و مبارزات همه جانبه ی ملت انقلابی ایران و مردم شریف کردستان ایشان نقش سازنده و بسزای خود را در کنار دوستان و هم‌زمان خود به جهت پیروزی انقلاب اسلامی ایران بدون مضایقه و هیچ وقفه انجام نمود و در آبان ۱۳۵۷ به همراه جمعی از دوستان مبارزش از جانب ساواک دستگیر و به زندان دیزل آباد کرمانشاه بخش سیاسی انتقال یافت . بعد از سپری شدن مدتی از ایام آشنایی وی با زندانیان سیاسی حاضر و همبند سایر شهرهای استان علاقه و عزم راسخ ایشان و دوستانش به ادامه ی مبارزه بیشتر و بیشتر شد و هنگام فشار مردمی به مجبور ساختن رژیم به منظور آزادی زندانیان سیاسی ایشان هم آزاد گردید و در کنار دیگر همراهانش به پناه بازگشت و مورد استقبال اهالی پناه و اطراف قرار گرفت . در تمام صحنه های انقلاب همراه مردم و جوانان و پیش کسوتان انقلابی شهر پناه و استان کرمانشاه همراه و همکار و در راه پیروزی انقلاب شکوهمند ایران در سالهای ۵۷ و ۵۸ از هیچ کوششی فروگذار نمود و در کنار این احساس انقلاب هیچگاه از فعالیت و تلاش فرهنگی و خدمت به شعر و ادب و هنر کردی دریغ ننمود .

با پشت سر گذاشتن فراز و نشیبهای بسیاری و پیش آمدن انقلاب فرهنگی چون ایشان ضمن تدریس و داشتن شغل معلمی سختی های بسیاری را تحمل نموده بود بعد از پایان یافتن تحصیلات عالی در دبیرستانهای پناه بتدریس ادبیات و زبان فارسی اشتغال داشت بنده به عنوان دوست و مدیر دبیرستانهای شهدا و معلم با وی همکار

بودم و از نزدیک شاهد دلسوزی و تقبل زحمات و ادای وظایف انسانی وی به دانش آموزان آن زمان بودم که آنموقع با کمبود نیروهای کاری مواجه بودیم اما کاک یوسف حاضر بود از خود مایه نشان داده و دانش آموزان را تشوق و ترغیب مینمود که با موفقیت به تحصیلات خود ادامه داده و بعنوان دوست و همکار دلسوز بنده را راهنمایی و همکاری مینمود .

علاوه بر انجام وظایف در زمینه های درسی به استعدادهای فردی دانش آموزان نیز توجه داشته و بعنوان یک مربی دلسوز و آگاه در زمینه های ادبی ، شعر ، آواز و علاقمند به موسیقی و ورزش ، مربی و یار و یاور آنان بود . بسیاری از دانش آموزان نخبه ی آنموقع و دیگر دوستانشان از نوشتن شعر ، مقاله ، نمایشنامه و روزنامه های دیواری که هر هفته چند روزنامه ی جدید بر در و دیوار مدرسه نصب میشد و با سرپرستی و همراهی و همکاری ایشان با بنده ویرایش و سپس با ارشاد جوانان آن زمان را از رهنمودها و ارشادات دلسوزانه ی خود برخوردار مینمود .

در محافل و جلسات و همایش های تشکیل یافته در جلسات صنفی فرهنگیان همیشه با ادای سخن حق و جرات بخشیدن به عزم پاک و اقتدار فرهنگی حق مطلب را ادا میکرد . در عین حال ایشان از سادگی ظاهر و رفتار دوستانه و صداقت در کلام چنان وانمود میکرد که از نظر سنی ، سواد معلومات و آگاهی از دیگران کم دارد و درصدد بدست آوردن دل آنان بوده و خود را خادم همگان میدانست .

وجه های اخلاقی این مرد وارسته بسیار زیاد است . زمانی که مسئله ی فقر و تهیدستی جمعی از افراد و دانش آموزان پیش میآمد از جمله افراد مؤثر و دلسوزی بود که مدیر مدرسه را یاری مینمود که در جهت ارائه ی طریق و رفع معضل مالی دانش آموزان که مبادا باعث وقفه در ادامه ی تحصیل آنان گردد . با جمع آوری کمکهای مالی و خود نیز تقبل مبالغی چند و تهیه ی فهرست افراد بطور محرمانه و محترمانه بدانها کمک مینمود . با همین رفتار و اخلاق عملی منحصر بفرد مورد علاقه ی تمام دانش آموزان بود . در بسیاری از موارد که از وی خواسته میشد برای دانش آموزان به مناسبتهای خاصی سخنرانی نماید ؛ آغاز سخن خود را همیشه با این شعر زیبای پرویز خانلری و ترجمه ی ماموستا هزار آغاز مینمود که باعث تحول و تشویق بسیاری از دانش آموزان در ساخته و پرداخته شدن روابط اجتماعی و اخلاقی آنان میشد .

لای هه‌لوی به‌رزه فپی به‌رزه مژی چوَن بژی شه‌رته نه‌وه‌ک چه‌نده بژی

کاک یوسف در دوران عمر مفید خود با دوستان خوب و ادب دوستش با تشکیل انجمن ادبی پاه بهترین خدمات را به زبان و ادبیات و آداب مردم کردستان و مخصوصا اورامانات نمودند . افراد همفکر او با برخورداری از تفکر عالمانه و آگاهانه توانستند در طی این چند سال شهر پاه و اورامانات را به بیشتر نقاط ایران بشناسانند . یاد و خاطره ی کاک یوسف رسول آبادی برای دوستان و همفکران او همیشه زنده و جاوید است ، امید است رهروان راهش موفق و کامیاب باشند ؛ روحش شاد و یادش گرامی باد .

چندہ عسیٰ بہ
کاک یوسفی

